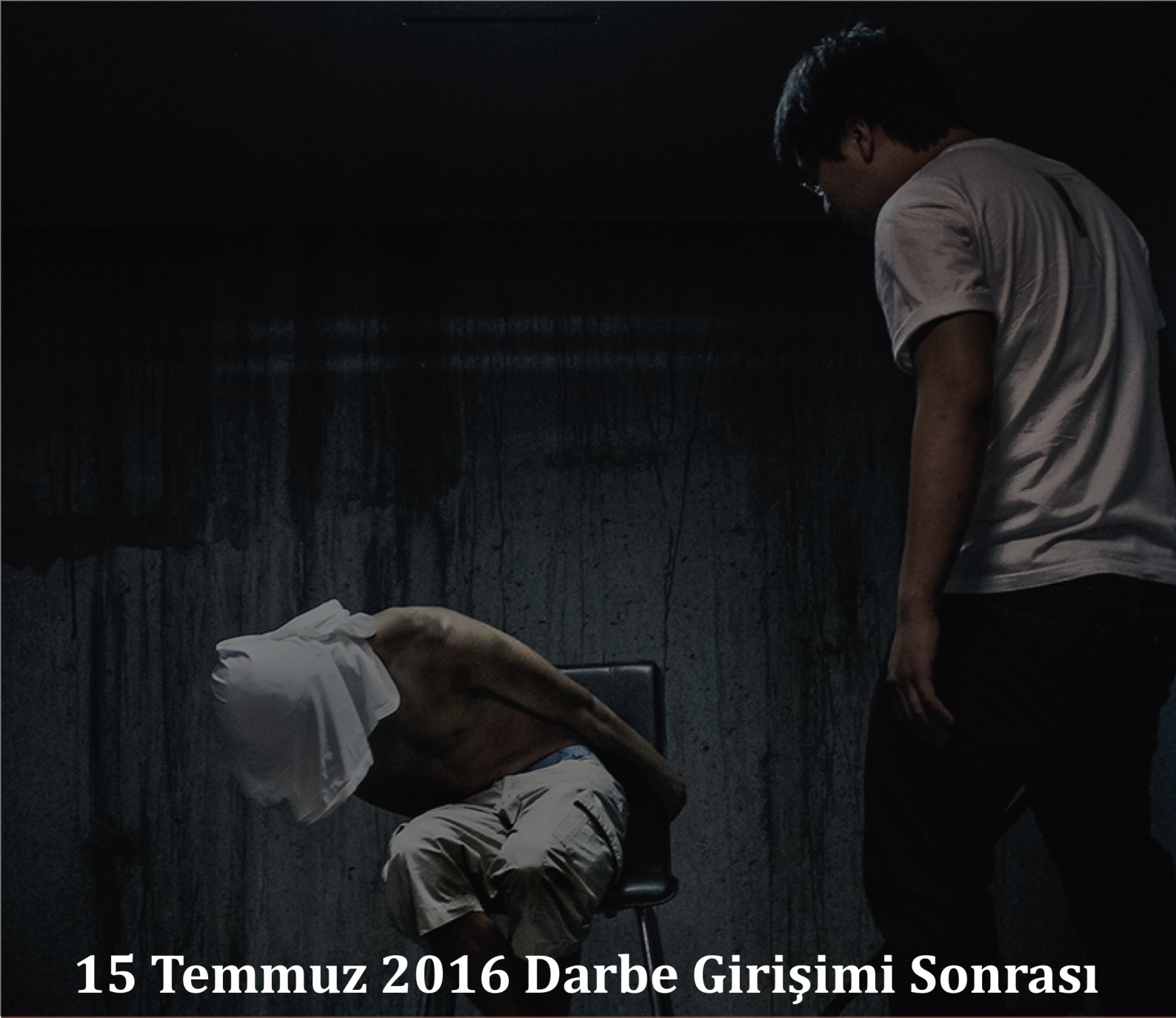

15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi Sonrası

TÜRKİYE'DE SİSTEMATİK İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

İşkence, insanlık onuruna karşı işlenen en büyük suçtur...

İşkence suçunun zaman aşımı yoktur...

BİZ KİMİZ

AST(Advocates of Silenced Turkey), Amerika'nın New Jersey eyaletinde kurulmuş, herhangi bir kar amacı gütmeyen, kendini özellikle insani ve sivil hakları savunmaya adanmış, bir 501(c)(3) hayır ve eğitim kurumudur.

Amacımız,

Temel insan hakları sözleşmeleriyle koruma altına alınan prensiplerden yola çıkarak, Türkiye'de yaşanan sivil, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel, her türlü insan hakları ihlallerine karşı bir söylem geliştirmek (tavır almak);

Hangi şekil ve biçimde olursa olsun, yaşanan her türlü soykırım, insanlık suçu, keyfi tutuklama, işkence, hırpalama, ve ayrımcılığın karşısında durmak, her insanın doğal birer hakkı olan yaşama hakkı, hukukun üstünlüğü, mahremiyet hakkı, ifade özgürlüğü, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü gibi prensip ve değerlerin savunucusu olmak;

İnsan haklarını savunmak adına mümkün olan tüm araç, mekanizma ve sistemleri gereğince kullanarak Türkiye ve ötesinde susturulmuş, sesi duyulmayan tüm insanların temel insani haklarını talep etmek ve korumak;

Türkiye ve ötesindeki insanları temel insani haklarından mahrum eden suçlulardan hesap sormak, bununla beraber, mağdur edilen kimseler için adalet ve tazminat fırsatları/platformları oluşturmaktır.

Bu amacımızı gerçekleştirebilmek adına, hukukun üstünlüğünü kullanarak, zorbaların, işbirlikçilerinin, ve söz konusu suçları işleyen kimselerin dokunulmazlığıyla mücadele ediyor; mağdurların menfaat ve haklarını ulusal ve uluslararası mahkemelerde savunuyor, insanların kişisel davalarını ilgili uluslararası insan hakları kurumlarına bildiriyor, yerel kurumlar ve mağdurların bizzat kendileriyle yakın temasta bulunarak yetkili birimlerin söz konusu ihlallere karşı güçlü bir tepki göstermesini temin etmek için çaba gösteriyoruz.

İÇİNDEKİLER

Metodoloji	1
Özet	2
Giriş	8
Yasal Mevzuat	19
Vakalar	21
Vaka 1- Gökhan Açikkollu İşkence Gördü Nezarethanedeki Hayatını Kaybetti	21
Vaka 2- Mit Tarafından Kaçırılan A.G. Haftalarca İşkence Gördü	37
Vaka 3- Mit Tarafından Kaçırılan İ.S.: “7,5 Ay İşkence Gördüm, Eşim Beni Tanıyamadı”	43
Vaka 4- Ayten Öztürk: 6 Ay İşkence Gördü	49
Vaka 5- Zabit Kişi: “108 Gün İşkence Gördüm”	63
Vaka 6- Gözaltına Alınan Dışişleri Bürokratlarına İşkence	74
Vaka 7- Van’da 3 Çocuğa İşkence	80
Vaka 8- Terörist İlan Edilen Ve İşkence Gören Köylülerin Masum Olduğu Tespit Edildi	82
Vaka 9- Hamile Kadınlar Yasaya Aykırı Şekilde Cezaevlerine Konuldu	83
Vaka 10- Ölmeden Birkaç Gün Önce “Yaşam Hakkımı Elimden Almayın” diye Yazdı	89
15 Temmuz Sonrası Cezaevlerinde İhmal Ve İşkence Sonucu Ölümler (93 Vaka)	93
Gözaltında İhmal Ve İşkence Sonucu Hayatını Kaybedenler (11 Vaka)	116
Sonuç Ve Tavsiyeler	120

METODOLOJİ

AST raportörü, çalışması sırasında bizzat işkence mağdurları ve tanıkları ile görüşmeler yapmıştır. Rapor; mahkeme tutanakları, duruşmalarda kayda geçmiş ifadeler, tanık beyanları, sağlık raporları ve açık kaynaklarda yer alan ve yalanlanmamış bilgiler dikkate alınarak hazırlanmıştır. AST raportörü bir kısım mağdurların güvenlik tehdidi yaşıyor olması nedeniyle isimlerini saklı tutmuştur. Ancak bu kişiler iddialarını bağımsız kuruluşlar huzurunda ispata hazır olduklarını beyan etmiştir. Raporda, 15 Temmuz 2016 sonrası Türkiye’de yeniden sistematik hale gelen işkence suçu mağdurlardan bir kısmının hikâyeleri ele alınacaktır.

ÖZET

Türkiye’de özellikle 15 Temmuz 2016’da yaşanan darbe girişiminin ardından kitlesel gözaltılar ve tutuklamalar yaşanmıştır. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Mart 2019 tarihi itibarıyla sadece Gülen Hareketiyle bağlantılı olduğu gerekçesiyle 511 bin kişinin gözaltına alındığını açıklamıştır. Bugüne kadar cezaevine girenlerin sayısı 100 bini aşmıştır. OHAL döneminde daha ağır olmak üzere gözaltına alınanlara ve tutuklulara yönelik sistematik işkence ve kötü muamele suçunun işlendiği tespit edilmiştir. Vakalardan bir kısmı yerel ve ulusal insan hakları kuruluşları tarafından belgelenerek raporlanmış, bir kısmı medyada görüntüleri ve fotoğrafları yayınlanarak alenileşmiş bir kısmı ise devam eden duruşmalarda sağlık raporlarıyla uyumlu mağdur beyanları ile gün yüzüne çıkmıştır.

AST’nin araştırmalarına göre cezaevlerinde tutuklu 93 kişi işkence, kötü muamele ve ihmaller nedeniyle hayatını kaybetmiştir. Ayrıca gözaltına alma işlemleri sırasında ve işkence altında sorgulamalar neticesinde 11 kişi can

vermiştir. AST bu kişileri kayıt altına almanın dışında raporda 10 vakayı mercek altına alarak işkence tespitlerine yer vermiştir.

GÖKHAN AÇIKKOLLU 13 GÜN SÜREN İŞKENCELİ SORGU SONRASI ÖLDÜ

Bu vakalardan öğretmen Gökhan Açikkollu, darbe girişiminde bulunmak ve Gülen Hareketi mensubu olmak suçlamasıyla gözaltına alınmış ve 13 gün boyunca İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde gördüğü işkence sonucu 5 Ağustos 2016’da hayatını kaybetmiştir. Öğretmen Gökhan Açikkollu, gün gün yaşadıklarını rutin sağlık kontrolleri sırasında tutanaklara geçirtmeyi başarmıştır. İşkence izlerinin fotoğraflarının çekilmesini sağlamıştır. İşkence sonucu öldüğü, adli tıp uzmanlarının hazırladığı raporlarla da teyit edilmiştir. Doktor kontrolleri sırasında ölmekten korktuğunu anlatan Açikkollu, kafasının duvarlara vurulduğunu, yerde tekmelendiğini yüzlerce kez yumruk ve tokat yediğini, kaburga kemiklerinde dinmeyen acı hissettiğini ifade etmiştir. Ölümünden sonra yapılan otopsisinde de

kaburga kemiğinde kırık ve darp izleri tespit edilmiştir.

Raporda öğretmenin işkence gördüğüne tanıklık eden nezarethane arkadaşları ve adli tıp uzmanının beyanları bulunmaktadır. Savcılık, ölüm ile ilgili herhangi bir soruşturma yürütmeden önce polislerin ihmali olmadığını açıklamıştır. İnsan hakları kuruluşlarının açıklamaları ve ailenin başvuruları üzerine savcılık bir soruşturma başlatmıştır. Ancak tanıkların ifadesi alınmamış, ölümün yaşandığı İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ndeki kamera kayıtlarının tamamı incelenmemiş ve dosya dava açmaya gerek olmadığı belirtilerek kapatılmıştır. Mahkeme yapılan itirazı haklı görerek yeniden soruşturma açılmasına karar vermiş olmasına rağmen savcılık halen bir işlem yapmamıştır.

Resmi gözaltı merkezlerinde ve tutukevlerinde tespit edilenlerin dışında, devletin resmi çalışanları eliyle gayri meşru sorgu merkezlerinde daha vahim ve uzun süreli işkence suçunun işlendiği de belirlenmiştir. Raporumuzda, MİT tarafından kaçırılan 4 işkence mağduru, gizli ve gayri resmi gözaltı merkezinde aylarca gördükleri insanlık dışı muameleleri anlatmaktadır.

Sokakta başına çuval geçirilen ve darp edilerek MİT Yenimahalle kampüsüne

getirilen A.G., (Güvenlik gerekçesiyle adı raportör tarafından gizlenmiştir) Filistin askısında elektrik verildiğini, kamçı, sopa ve coplarla dövüldüğünü ayrıca tecavüz girişimlerini anlatmıştır. 4.5 metrekairelik karanlık hücrede haftalarca kalan A.G. özellikle ilk 20 gün aktif olarak her gün benzer fiziki işkencelere maruz bırakıldığını belirtmiştir. Gülen Hareketi üyesi olmakla suçlanan A.G., aç ve susuz bırakmanın yanı sıra küfür, hakaret, ailesiyle tehdit gibi psikolojik işkenceler gördüğünü anlatmıştır.

'MAKATA COP SOKMA SONUCU BAĞIRSAKLARI YIRTILAN OLDU'

A.G. işkence merkezinde makata cop sokma, yapay penislere oturtma gibi eylemler nedeniyle bağırsakları yırtılanların olduğunu kendisine yönelik de tecavüz girişimlerinde bulunduğu aktarmıştır. Hücresinde işkence görenlerin çığlıklarını, onlarla alay eden işkencecilerin kahkahalarını dinlediğini söyleyen A.G. bir işkence seansını ortalama 4-5 saat olarak tanımlamaktadır. Hücrelerinde kameraların bulunduğunu ve kendilerine sürekli talimat verilerek uyumalarının engellendiğini ifade etmiştir.

Cumhurbaşkanlığı'ndan bir görevlinin bu sorgu merkezine geldiğini, kendisine işkence yapan kişilerden rapor aldığını

iddia etmiştir. Kendisinden itirafçı olması, önceden hazırlanmış ifadeleri imzalaması ve MİT'e çalışmak suretiyle Gülen Hareketi içinden muhbirlik yapması istendiğini anlatmıştır.

Ayten Öztürk de MİT tarafından kaçırılan 44 yaşında bir kadın. DHKP-C (Devrimci Halkın Kurtuluş Partisi- Cephesi) üyesi olmakla suçlandığı davanın duruşmasında kayıtlara giren ifadesine göre 6 ay boyunca işkence görmüştür. Lübnan polisi tarafından havalimanında gözaltına alınarak MİT'e teslim edildiğini ve gözleri kapalı, ağzı bantlı, elleri arkadan kelepçeli halde özel uçakla Türkiye'ye getirildiğini açıklamıştır. Öztürk, 13 Mart 2018'den 28 Ağustos 2018'e kadar kesintisiz işkenceye uğradığını anlatmıştır. Uçaktan indirildikten sonra 15 adım mesafedeki yasadışı sorgu merkezine götürüldüğünü, çıplak soyulduğunu, yerlerde sürüklenerek süngerle kaplı bir hücreye konulduğunu belirtmektedir.

ELEKTRİK VERME, DAYAK, TECAVÜZ GİRİŞİMLERİ

Öztürk, sorgulama sırasında işkencecilerin karşısında çıplak tutulduğunu, copla cinsel bölgelerine zorlama yapıldığını, suyla boğma, zorla besleme, parmaklarını yakma, tabut denilen ve içinde hareket edilemeyen kutunun içinde tutma, falaka, Filistin askısı gibi onlarca işkencenin uygulandığını

anlatmıştır. Öztürk mahkeme kayıtlarına giren ifadelerine göre; kadın olması nedeniyle özellikle regl dönemlerinde diğer mağdurlardan farklı işkence yöntemlerine maruz kalmış. 25 gün boyunca hücrede olduğu halde elleri arkadan kelepçeli, gözleri bağlı, başına çuval geçirilmiş halde tutulmuş. Zorla yemek yedirilmeye ve tuvalete götürülürken su içirilmeye çalışılmış. Yaklaşık 25 gün sonra fenalaştığında, revire götürülmüş, gözleri o zamana kadar kapalı tutulduğundan göz kapakları bir sıvıyla ancak açılabilmiş. Kendisine müdahale eden kar maskeli kişilerin sadece gözlerini görebilmiş. Sonrasında işkenceye devam edilmiş. Tüm bedeninin yaralarla dolduğunu, vücuduna jel sürüldüğünü, ahlaksızca laflar edildiğini, sürekli taciz edildiğini ifade etmektedir.

Zorla yemek yemesi için duvara kollarından asıldığını, ellerine, parmaklarına elektrik verildiğini ağzına sert plastik sokulup plastik hotumla sıvı besin içirildiğini anlatmıştır. Öztürk'ün mahkeme kayıtlarına giren ifadelerinde şunları söylemektedir: “Tabut denilen yerde hareket etmek imkansızdı. Hücrede ise her fırsatta kapıyı açıp kaba dayak, tehdit ve küfürler oluyordu. Ağzım, burnum kan içinde kalıp, yüzüm gözüm şişip morarınca kadar bunu yapıyorlardı. Serçe parmaklarımdan ve ayak

başparmaklarımdan elektrik veriyorlardı. Parmaklarıma metal bir halka bağlayıp (bantlayıp) uzaktan kumandayla veriyorlardı. Birkaç kez bayılıp ayağa kalkamayacak hale gelmiştim.

Elektriğe ara verdiklerinde askıda tutup bedenimin her yerini parmak, sopa ve copla taciz ediyorlardı. Copu cinsel bölgelerime sokmaya çalışıp her türlü ahlaksızlığı yapıyorlardı. Kalın bir sopayla tecavüz tehdidinde bulunuyorlardı. Çok ayakta durmaktan şişen ayaklarıma copla, sopayla vurup falakaya çekiyorlardı. Elimden üç tırnağımın altına sivri bir şey sokup serçe parmağımı yaktılar. Parmağımdaki yara ve tırnağımdaki iltihap aylarca iyileşmedi. Zaman zaman beni ters çevirip, kafa üstü tutup ayaklarımdan bağlıyorlardı. Bu sırada da ayaklarıma vuruyorlardı. Bedenim iyice güçten düşüp midem bulanınca da indirip bu sefer farklı işkenceler yapıyorlardı. Örneğin şişme bir tekerleğin içine oturtup copla tecavüz girişimleri oldu. Özellikle regl olduğum zaman işkencenin şiddetini artırıp, uykusuz bırakıyorlardı.”

‘TEDAVİ SONRASI İŞKENCE DEVAM ETTİ’

Öztürk, yan hücrelerde kalan diğer 7-8 kişinin işkence sırasında attıkları çığlıklardan ve ağlama seslerinden tamamının erkek olduğunu fark ettiğini anlatmıştır. Bedeninin defalarca iflas

ettiğini, özel bir ekip tarafından tedavi edilip tekrar işkenceye devam edildiğini aktarmıştır. İşkencecilerin kendisine, “Tedavi eder, ayağa kaldırır sonra seanslar halinde işkenceye devam ederiz. Bu böyle sürer gider. Bunun sonu yok. Burası cehennemin dibi. Buradan kurtuluşun yok. İnsan anatomisi hakkında her şeyi biliyoruz. Profesyonelce çalışırız. Ölmezsin ama ölmek için yalvarırsın. Bir gün çıkarsan, akıl sağlığın yerinde olur mu, bilemeyiz” dediklerini ifade etmiştir.

6 ay sonra polise teslim edildiğini ve sanki arama sırasında yakalanmış süsü verilerek tutuklandığını açıklamaktadır.

Halen tutuklu bulunan Öztürk, gördüğü işkenceler nedeniyle ciddi sağlık sorunlarının ortaya çıktığını koğuş arkadaşlarının yardımıyla yaşamını sürdürebildiğini söylüyor. Koğuş arkadaşlarının 898 adet işkence izi ve yarası tespit ettiğini belirtiyor.

Raporda görüşülen ve Gülen Hareketi üyesi olmakla suçlanan İ.S. aynı yerde 7,5 ay, Zabit Kişi isimli şahıs ise 108 gün boyunca işkence gördüğünü açıklamıştır. Benzer işkence yöntemleri uygulanan İ.S. 30 kilo kaybetmiş halde serbest bırakıldığında eşinin dahi kendisini tanıyamadığını anlatmıştır.

İşkencecilerin kendisine, “Devletten adam öldürmek, işkence yapmak için para alıyoruz” dediğini aktaran İ.S., yaşadığı travmayı atlatamadığı gözlenmiştir. İşkence seanslarını anlatırken zaman zaman sesi titreyerek ağlamıştır. Zabit Kişi de dönüşümlü olarak değişen ekipler tarafından yapılan insanlık dışı muameleyi detaylarıyla anlatmaktadır. Aldığı sert darbeler nedeniyle günlerce penisinden kan geldiğini, parmaklarının ezildiğini, kaburga kemiklerinin çatlatıldığını, taciz edildiğini elektrik verilerek vücuduna ilaç enjekte edildiğini, “Seni iğneyle öldürürüz, kalp krizi yazar geçerler” dendiğini açıklamıştır.

YARGISIZ İNFAZLA TERÖRİST İLAN EDİYORLAR

TBMM kayıtlarına giren görüşmelere, insan hakları kuruluşlarının raporlarına ve ailelerin açıklamalarına göre benzer şekilde 28 kişi kaçırıldı. Benzer işkencelere maruz kaldı. Bu kişilerden 6’sının nerede olduğu yaşayıp yaşamadığı halen bilinmemektedir. Kaçırılan kişilerin tamamına yakınından itirafçı olmaları, muhbir olarak çalışmaları ve polise teslim edildiklerinde istenen ifadeleri imzalamaları istenmiştir.

Resmi sorgu merkezlerindeki sistematik işkencenin son örneklerinden biri Ankara’da Dışişleri Bakanlığı’nda çalışmış ve Gülen Hareketi ile bağlantılı olduğu iddiasıyla gözaltına alınmış kişilere

uygulandığı tespit edilmiştir. Ankara Barosu tarafından mağdur ifadeleri alınarak yapılan araştırmalar sonunda hazırlanan raporda işkence tespitlerine yer verilmiştir. Bürokratlar gözaltına alındığı ve daha ifadeleri bile alınmadığı sırada açıklama yapan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, şahısları masumiyet karinesini hiçe sayarak ‘FETÖcü’ diyerek terörist ilan etmiştir. HDP Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu gözaltındaki 100 kişiye coplu tecavüz dahil işkence yapıldığını açıklamıştır. Ankara Barosu heyetinin de işkenceyi tespitinin ardından sorumluların yargılanması ve görevden el çektirilmesi istenmiş ancak henüz herhangi bir işlem yapılmamıştır.

KÜRTLERE YÖNELİK İŞKENCE SUÇLARI SORUŞTURULMADI

15 Temmuz sonrası Kürt nüfusun yoğunlukta olduğu bölgelerde de işkence ve kötü muamelenin dozunun arttığı gözlemlenmiştir. PKK lehine eylem yapacakları iddiasıyla gözaltına alınan 14, 16, 17 yaşlarında üç çocuk polis karakolunda işkence gördüklerini Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nden aldıkları sağlık raporlarıyla belgelemiştir. Çocukların yoğun bir şekilde darp edildiklerini başlarının klozete sokulduğunu anlattıkları Van Barosu Başkanı Zülküf Uçar, polisler hakkında suç

duyurusunda bulunmuş ancak herhangi bir gelişme olmamıştır.

Yine Van ilinde polise yönelik düzenlenen bir saldırının ardından kırsal bölgede gözaltına alınan 3 köylü yoğun işkenceden geçirilmiş, darp edildiklerine dair görüntüler bizzat güvenlik güçleri tarafından sosyal medya üzerinden kamuoyuna duyurulmuştur. İlin en yüksek idari makamı olan Van Valiliği henüz ifade alma ve soruşturma işlemleri devam ederken yakalanan 3 kişiyi ‘teröristler sağ yakalandı’ şeklinde duyurmuştur. Üstelik yakalanan bu 3 kişinin suçlarını itiraf ettiklerini açıklanmıştır. 35, 50 ve 53 yaşlarındaki üç köylünün mantar toplamak için kırsal alanda bulundukları ortaya çıkmış ardından serbest bırakılmışlardır. Vücutları kanlar içindeki görüntülerine rağmen köylülere işkence yapanlar hakkında herhangi bir yasal işlem yapılmamıştır.

Cezaevlerinde bulunan tüm tutuklu ve hükümlülerin ruh ve beden sağlığından ve can güvenliğinden Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti sorumludur. Cezaevlerinde çok sayıda hasta, engelli, yaşlı, hamile tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Yasalar tarafından bulundukları şartlar nedeniyle cezalarının ertelenmesi gereken mahpuslar sağlık raporlarına rağmen cezaevlerinde tutulmaya devam etmektedir. Birçok

cezaevinde işkence ve kötü muamele ve ihmaller nedeniyle ölümler, yaralanmalar, sakatlıklar yaşanmıştır. Raporda işkence, kötü muamele ve ihmaller nedeniyle 93 kişinin hayatını kaybettiği kayda geçmiştir.

SİSTEMATİK İŞKENCE DEVAM EDİYOR

OHAL döneminde 30 güne çıkarılan gözaltı süresinde özellikle asker kimlikli kişiler yoğun işkenceye maruz kalmış devletin resmi yayın organları TRT ve Anadolu Ajansı ile AKP iktidarına yakınlığı ile bilinen medya kuruluşlarında bu görüntüler çekinilmeden yayınlanmıştır. Gözaltında ölümler ve yaralanmalar yaşanmıştır. OHAL sona ermesine rağmen bugün hala güvenlik birimlerinde gözaltındaki insanlara sistematik işkence uygulanmaktadır. BM ve Avrupa Birliği komisyonları Türkiye’ye yönelik uyarılarını sürdürmekte bir an evvel demokrasi ve insan hakları konusunda düzenlemelerin yapılması gerektiği yönünde tavsiyelerde bulunmaktadır. Yerel ve ulusal insan hakları örgütleri işkence vakalarını ve mağdurlarının hikayelerini raporlaştırmaya devam etmektedir.

AST’nin ulaştığı yeni işkence mağduru vakalar sistematik işkence ve kötü muamele eylemlerinin hız kesmeden devam ettiğini göstermektedir.

GİRİŞ

SİSTEMATİK İŞKENCE 15 TEMMUZ İLE YENİDEN BAŞLADI

Türkiye’de 2002’den beri iktidar olan AKP hükümeti, özellikle Başbakanlığı döneminde Recep Tayyip Erdoğan’ın ve AKP’li bakanların adının geçtiği 17-25 Aralık 2013 tarihli yolsuzluk soruşturmalarının ortaya çıkmasıyla insan hakları ihlallerinin önünü açan dönüşüme girmiştir. Erdoğan, yolsuzluk operasyonlarını başlatan savcılar ve polisleri, Amerika’da yaşayan din adamı Fethullah Gülen’in liderliğini yaptığı ‘Gülen Hareketi’ne mensup olmakla suçlayarak bu gruba savaş açmıştır. Daha önce övgüyle bahsettiği Gülen Hareketi’nin Milli Güvenlik Kurulu toplantısı sonrası terör örgütü ilan edilmesini sağlamıştır.

AKP Hükümetinin yargısal düzenlemeleri sonrası Türkiye Cumhuriyeti Mahkemelerinin de terör örgütü ilan ettiği Gülen Hareketi, Türkiye’de Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) olarak adlandırılmaya başlanmıştır. 15 Temmuz darbe girişiminin arkasında da yine Gülen Hareketi’nin bulunduğu ileri sürülerek kitlesel tutuklamalar başlamıştır.

511 BİNDEN FAZLA İNSAN GÖZALTINA ALINDI

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Mart 2019 tarihinde yaptığı açıklamada, 15 Temmuz 2016’dan sonraki süreçte sadece Gülen Hareketi’ne yönelik operasyonlarda 511 bin kişinin gözaltına alındığını ve halen tahliye edilenlerle birlikte 30 bin 821 kişinin tutuklu bulunduğunu söylemiştir.

Muhalefet Partileri CHP ve HDP'nin istatistiklerine göre sadece ilk 20 aylık OHAL döneminde yurtdışında bulunanlarla birlikte toplam 228 bin 137 kişi hakkında tutuklama kararı verilmiştir.

Bir sempozyumda konuşan Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ömer Faruk Aydın, ise Temmuz 2018 tarihi itibariyle Hizmet Hareketi mensubu olduğu gerekçesiyle 88 bin insanın tutuklanarak cezaevine girdiğini açıklamıştır.

Adalet Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre; Temmuz 2019 tarihi itibariyle sadece Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturmalardan dolayı cezaevlerinde tutuklu ve hükümlü sayısı **29 bin 487**'dir.

15 Temmuz'dan bugüne kadar sadece Gülen Hareketi soruşturmasından daha sonra tahliye edilenler dahil toplam 100 binin üzerinde tutuklama olduğu belirtilmektedir.

Erdoğan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Başkanlığı için siyasi mücadele verdiği dönemde seçimlere girerken, PKK'nın silah bırakması için başlatılan 'Çözüm Süreci' görüşmelerini 2015'de sonlandırmıştır. Bu tarihten itibaren Erdoğan milliyetçi söylemlere başvurmuştur. Kürt bölgelerinde halka yönelik şiddet politikasının artırılmasının önünü açmıştır. Güneydoğu bölgesinde katliam, göçe zorlama, yerleşim bölgelerini yıkma, gözaltılar ve işkence eylemleri yeniden artmıştır.

15 Temmuz 2016'da gerçekleşen ve kimler tarafından organize edildiği halen tartışmalı askeri darbe girişiminin ardından işkence ve kötü muamele suçu 90'lı yıllarda olduğu gibi yeniden yaygın ve sistematik hale gelmiştir. Bu suçun yaygınlaşmasında darbe girişiminin hemen ardından 21 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL'in (Olağan Üstü Hal) önemli rolü olmuştur.

AKP hükümetinin çıkardığı KHK'lar (Kanun Hükmünde Kararname) ile Türkiye tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS), Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi (UMSHS) gibi şüphelilere insan onuruna yakışır şekilde muameleyi öngören, işkence ve kötü muameleyi yasaklayan, savunma hakkını koruyan maddeleri askıya alınmıştır. OHAL altında güvenlik güçlerinin işledikleri suçlardan yargılanmamalarını sağlayacak yasalar çıkarılmıştır. Güvenlik güçleri cesaretlendirilmiştir. 23 Temmuz 2016 günü ilan edilen 667 sayılı KHK'nın 9. Maddesi'nde şöyle denilmektedir: "Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki görevleri yerine getiren kişilerin bu görevleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğunun doğmayacağı hükmü konulmaktadır." Böylece uluslararası hukuka göre, savaş hallerinde bile

mutlak surette yasak olan sistematik işkence ve kötü muamelenin önu Türkiye’de yeniden açılmıştır. Erdoğan’ın, 2000’li yıllarından başında yaptığı ‘işkenceye sıfır tolerans’ açıklaması rafa kalkmıştır.

İnsan hakları hiçe sayılarak bir anda ülke genelinde binlerce tutuklamalar yaşanmıştır. Gözaltı süresi en fazla 7 gün iken 30 güne uzatılmıştır. Bu uzun süre, yapılan işkencelere dair bulguların kaybedilmesi amacıyla polise zaman kazandırmıştır. Gözaltındakilerin avukatları ile görüşme hakkı kısıtlanmıştır. Erdoğan ve hükümet sözcüleri, yaptıkları açıklamalarla, şüphelilere yasadışı muameleler konusunda polisleri ve güvenlik görevlilerini cesaretlendirmiştir.

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) yerleşkesindeki binalarda, Emniyet Müdürlüklerinde, TSK binalarında ve Cezaevlerinde sistematik işkence uygulandığına dair suç duyuruları, tanıklıklar ve sağlık raporları ortaya çıktı. Gayri resmi sorgu ve gözaltı merkezlerinde de (Spor salonu, çiftlik, fabrika, cami vb.) denetim mümkün olmadığından güvenlik güçleri çok daha ağır şekilde işkenceye başvurdu.¹ Kimi hayatını kaybederken kimi sakat kaldı. Kimi de ağır travmalar yaşadı.

15 Temmuz 2016 sonrasında Erdoğan hükümeti, kendi yandaşlarıyla dizayn ettiği yargı sistemi sayesinde muhaliflerine yönelik baskı, tehdit, taciz, işkence ve kötü muamele eylemlerinin üzerini örtülmesini sağladı.

Hükümetin polisin ve yargının tüm gizleme ve örtme çabalarına rağmen gözaltı ve tutuklama sürecinde çok sayıda işkence ve kötü muamele vakasının yaşandığı belgelendi. Uluslar arası bağımsız insan hakları kuruluşları, hazırladıkları raporlarda işkence gören şahısların hikayelerine de yer vererek, ‘Türkiye’ye sistematik işkence geri döndü” vurgusunda bulundu.

¹ “Af Örgütü: Darbe Girişiminde Gözaltına Alınanlara İşkence ve Tecavüz,” Bianet, 25 Temmuz 2016, <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/177141-af-orgutu-darbe-girisiminde-gozaltina-alinanlara-iskence-ve-tecavuz>

BM RAPORTÖRÜ, İŞKENCE TESPİTLERİ RAPORLAŞTIRDI

Nils
Melzer

BM özel raportörü Nils Melzer, 2 Aralık 2016'da yayımladığı raporunda, "Darbe teşebbüsünü takip eden gün ve haftalarda işkence ve diğer kötü muamelelerin yaygın olduğuna, özellikle gözaltı sırasında nezarethanelerde ve diğer gayrı-resmi gözaltı yerlerinde polis, jandarma veya askerler tarafından işkence yapıldığına dair bilgiler edinilmiştir." ² ifadelerini kullandı.

Birleşmiş Milletler İşkence ve Kötü Muameleye Karşı Özel Raportör Nils Melzer, Türkiye'de 27 Kasım-2 Aralık tarihleri arasında incelemelerde bulundu. BM Raportörü farklı şehirlerde, Dışişleri, Adalet ve İçişleri Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Ankara ve Diyarbakır Başsavcılıkları, Adli Tıp Kurumu yetkililerinin yanı sıra; hak savunucuları, avukatlar, doktorlar, bağımsız örgütler, diplomatlar ve bizzat tutuklu ya da gözaltında tutulan kişilerle görüştü. Melzer, raporunda, işkence ve kötü muamelenin Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası birçok sözleşmeyle yasaklandığını hatırlatarak, "Özellikle, 15 Temmuz 2016 başarısız darbenin hemen ardından ve ülkenin güney doğusundaki şiddet olaylarda meydana gelen yaygın işkence ve diğer kötü muamele türlerine ilişkin ısrarcı iddialara rağmen, konuyla ilgili resmi soruşturma ve kovuşturmalar son derece nadir görülmektedir. Bu durum işkence ve diğer kötü muamele biçimlerinin fiilen dokunulmazlığına ilişkin güçlü bir algı yaratmaktadır" dedi. ³

Melzer tarafından, şiddetli dayak, yumruk ve tekme, nesnelerle darbeler, falaka, tehdit ve sözlü tacizler, çıplak soymak, cinsel şiddet ve tecavüz, uykudan yoksun bırakma, birkaç gün boyunca göz kapaklarını açık tutturmak, kelepçelemek gibi çok sayıda işkence yöntemleri rapor edildi. Birçok gözaltı yerinin aşırı miktarda kalabalık olduğu, gıda, su veya tıbbi tedaviye yeterli erişimin olmadığı belirtildi.

Özel Raportöre eşlik eden adli tıp uzmanları tarafından gerçekleştirilen tıbbi muayenelerde, birçok vakada işkence iddialarına tutarlı olarak acı, sıkıntı ve psikolojik travma, psikolojik veya

² BM: Türkiye'de işkence şikayetlerinde ciddi artış var, Euronews, 28 February 2018, <https://tr.euronews.com/2018/02/28/bm-turkiye-de-iskence-sikayetlerinde-ciddi-art-s-var>

³ "BM Raportöründen tüyler ürperten Türkiye raporu: İşkence, tecavüz...", Ahval, 22 January 2018, <https://ahvalnews.com/tr/iskence/bm-raportorunden-tuyler-urperten-turkiye-raporu-iskence-tecavuz>

psikiyatrik destek gerektiren depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu gibi zihinsel bozuklukların gözlemlendiği belirtildi.

OHAL kanunları gerekçe gösterilerek savcıların işkence şikayetlerini soruşturmadığı yönünde bazı kararların elinde olduğunu belirten Melzer, raporunda “İşkence failleri dokunulamaz” algısıyla tutarlı görüldüğünü söyledi.

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) tarafından hazırlanan 47 sayfalık, “Açık Çek: Türkiye’de Darbe Sonrası İşkenceye Karşı Koruma Tedbirlerinin Askıya Alınması” başlıklı rapor, olağanüstü hal kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle (KHK) gözaltına alınan kişilerin haklarının ihlal edildiğini ortaya koydu. 13 vakaya ilişkin detayların anlatıldığı raporda polisin gözaltındaki kişilere işkence veya kötü muamele yaptığını açıklandı. ⁴ HRW bir yıl sonra hazırladığı rapor ise Türkiye’de işkence ve kötü muamele eylemlerinin yeniden sistematik hale geldiğini ortaya koyuyordu. Raporda ayrıca T.C. devletinin resmi görevlilerinin kendi vatandaşlarını kaçırmak suretiyle gayri resmi sorgu merkezlerinde aylarca işkence yapabildiğine dikkat çekti. ⁵

Çok sayıda şüpheli, mahkemeye çıkabildikleri ilk duruşmalarında, uzun gözaltı süreleri boyunca baskı, işkence, tehdit ve kötü muamele ile karşılaştıklarını, bu durumun ifade tutanaklarına geçirilmesinin önlendiğini anlattı. Şikayete teşebbüs eden, tutanak tutulmasını isteyen mağdurlara polisler, 23 Temmuz 2016 tarihli KHK’ye atıfta bulunarak, “KHK kapsamında polisler hakkında şikâyetçi olunamaz, dava açılmaz” diyerek izin vermedi. Avukatların da sorgu tutanaklarına şerh düşerek bu konuda ekleme yapmalarına izin verilmedi. Gözaltında ya da tutukluyken ağır işkence ve kötü muameleye maruz kalan şüphelilerin suç duyuruları yargı kurumları tarafından işkencecileri koruyacak kararlarla sonuçlandı. Trabzon Başsavcılığı’nda görevli savcı Eşref Aktaş, hükümetin çıkardığı “667 sayılı KHK’nin 9 Maddesi’ne atıfta bulunarak, **“KHK gereği polislerin görevlerinden dolayı cezai sorumluluklarının olmadığını ve yargılanamayacaklarını”** gerekçe göstererek dosyayı kapattı.⁶

⁴ “KHK’lar gözaltında işkenceyi kolaylaştırdı”, AGOS,25 October 2016,

<http://www.agos.com.tr/tr/yazi/16827/khk-lar-gozaltinda-iskenceyi-kolaylastirdi>

⁵ “Gözaltında Türkiye’de Polis İşkencesi ve İnsan Kaçırma”, HRW, 12 October 2017,

<https://www.hrw.org/tr/report/2017/10/12/310066>

⁶ “Savcı işkence suç duyurusunu KHK’ye dayanarak reddetti,” Evrensel, 16 Ocak 2017,

<https://www.evrensel.net/haber/304217/savci-iskence-suc-duyurusunu-khkye-dayanarak-reddetti>

Yaygın işkence ve kötü muamelelerin yaşandığı bu süreçte doktorlar da, işkence gördükleri iddiasında olan kişilerin nasıl muayene edilmeleri gerektiğine dair kuralları düzenleyen İstanbul Protokolü'ne uymadı. Detaylı muayeneler yapılmadı. Tespit ettikleri işkence bulgularını rapora geçirmek isteyen bazı doktorlar polis baskısı nedeniyle gerçekleri kayda geçiremedi. Adli kontrol raporları hazırlayan bazı doktorlar, gözaltında rahatsızlanan zanlıların yaralarını, darbe izlerini, kronik rahatsızlıklarını bile kayda geçmedi.

Darbeci oldukları iddia edilen şüphelilerin masum oldukları ihtimali hiçe sayılarak üstelik işkence görmüş haldeki görüntüleri propaganda amacıyla bizzat devletin resmi haber ajansı Anadolu Ajansı (AA) ve resmi televizyon kanalı TRT tarafından yayınladı.

Yargılama aşamasında hakim karşısına çıkan öğretmen, doktor, işadamı, polis ve asker gibi farklı kimliklerden şüphelilerin anlatımlarından mahkeme tutanaklarına giren en yaygın işkence yöntemleri arasında kaba dayak, tazyikli soğuk suyla yıkama, makata cop sokma, testis sıkma, elektrik verme, şüphelinin başını su dolu kovaya sokma, stres pozisyonunda bekletme, günlerce uyutmadan bekletme, domuz bağı, Filistin askısı, aile fertlerine tecavüz tehdidi, ağır hakaretler gibi insanlık onuruna ve haysiyetine aykırı muameleler yer alıyor. Gördükleri ağır işkencelerden dolayı hayatını kaybedenler, akli dengesini itirenler, psikolojik rahatsızlık yaşayanlar bulunuyor.⁷

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın yaptığı açıklamaya göre; 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında 2017 yılında Türkiye genelinde İnsan Hakları Derneği'ne işkence gördüğü iddiasıyla 5 binin üzerinde insan hukuki destek almak için başvurdu.⁸ Türkiye İnsan Hakları Vakfı temsilciliklerine gördüğü işkencelerden dolayı tedavi olmak için 500'ün üzerinde insan müracaat etti. 2018 yılının ilk 11 ayında ise İHD'ye işkence gördüğü iddiasıyla 2 bin 600'ün üzerinde başvuru oldu. Bu süre içinde İnsan Hakları Vakfı'na işkence sonucu rahatsızlıklarından dolayı tedavi olmak için ise 558 kişi müracaat etti.

Prof. Dr.
Şebnem
Korur
Fincancı

⁷ “Gözaltında akli dengesini yitiren öğretmen tekrar cezaevine kondu,” TR7/24, 27 Şubat 2017, <http://www.tr724.com/gozaltinda-akli-dengesini-yitiren-tugba-ogretmen-tekrar-cezaevine-kondu/>

⁸ “Prof. Şebnem Korur Fincancı: AKP, insan hakları ihlallerini önlemede en başta da samimi değildi”, Ahval, 19 December 2018, <https://ahvalnews.com/tr/soylesi/prof-sebnem-korur-fincanci-akp-insan-haklari-ihlallerini-onlemede-en-basta-da-samimi>

‘OHAL SONA ERDİ ANCAK HAK İHLALLERİ DEVAM EDİYOR’

İnsan Hakları Savunucusu Prof. Fincancı, işkencenin önlenmesi adına bir şeyler yapılmıyormuş gibi gösterildiğini ancak durumun çok farklı olduğunu ilginç bir istatistik ile açıklıyor. “2017 yılında TCK’nın işkence suçunu düzenleyen 94. Maddesi’nden açılan dava sayısı 42! Bu inanılmaz bir tablo. 2017 yılında işkenceye yönelik soruşturma sayısı ise 42. Emniyet güçlerinin kişileri yakalama sırasında direndiği gerekçesiyle açtığı dava sayısı 26 bin!” Bu rakamlar polisin, yaralanan mağdurların dava açarak işkenceyi kanıtlamasını önlemek için kendilerinin dava açma yoluna gittiklerini gösteriyor. Mağdurlar haklarını arayamayınca işkence suçu de cezasız kalıyor.

AKP hükümetinin darbe girişimini gerekçe göstererek ilan ettiği OHAL ve ardından çıkarılan Anayasa’ya ve insan haklarını sözleşmelerine aykırı kanunlarla (KHK) işkence yaygın hale geldi. OHAL’in sona ermesi hak ihlallerini bitirmedi. Yapılan araştırmalar ve açılan davalar güvenlik birimlerinde işkencenin sistematik olarak devam ettiğini ortaya koyuyor. Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul Milletvekili ve Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanvekili Sezgin Tanrıkulu’nun açıkladığı “Mayıs 2019 Hak İhlalleri Raporu”na göre, 2019 Mayıs ayı içerisinde 246 yaşam hakkı ihlali ve 515 işkence olayı yaşandı. Rapora göre işkence vakalarından 364’ü doğrudan “işkence” kapsamında, 151’i “işkence ve kötü muamele” kapsamında yaşandı.⁹

Sezgin
Tanrıkulu

ERDOĞAN REJİMİ HALKA KİN VE NEFRET AŞILADI

Erdoğan’ın liderliğindeki AKP hükümeti, insanlık onuruna karşı işlenen bu suçlara karşı önlemler almak yerine temel insan hak ve özgürlükleriyle, evrensel hukuk kaideleriyle asla bağdaştıramayacak açıklamalarda bulunmayı tercih etmiştir. Erdoğan, hedef aldığı Gülen Hareketi mensuplarına yönelik

yargının vereceği cezalarla yetinilemeyeceğini kaydetti. Taraftarlarını lince davet eden Erdoğan bir hukuk devletine görülemeyecek şu ifadeleri kullanmıştır:

⁹ “CHP’li Tanrıkulu Mayıs ayı Hak İhlali Raporu’nu açıkladı”, Mezopotamya Ajansı, 11 June 2019, <http://mezopotamyaajansi18.com/GUNCEL/content/view/60278>

“Bu eli kanlı katillerin hiçbirisi de kendilerini bekleyen acı akıbetten kurtulamayacaklardır. Mahkemelerde yaptıkları ahlaksızlıkların, cezaevlerinde çürürken onlara hiçbir faydası olmayacaktır. Şayet cezalarını tamamlayıp dışarı çıkanlar olursa, zaten milletimiz sokakta her gördüğünde onlara gereken cezayı verecektir. Onların yüzlerine tükürecekler ve milletin tükürüklerinde boğulacaklardır. İhanetlerinin bedelini ödemeyen tek bir FETÖ’cü kalmayana kadar mücadelemiz sürecektir.”¹⁰

Dönemin AKP milletvekili ve Meclis Cezaevi Alt Komisyonu Başkanı Mehmet Metiner, komisyon olarak Gülen Hareketi’ne yönelik soruşturmalarda tutuklananları ziyaret etmeyeceklerini, onlarla ilgili kötü muamele ve işkence iddialarına dair de herhangi bir inceleme ve araştırma yapmayacaklarını açıklamıştır.¹¹

Mehmet Metiner

Nihat Zeybekçi

Dönemin Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, 1 Eylül 2016 tarihinde Denizli’nin Çivril İlçesi’ndeki yaptığı bir konuşmada darbecilerin 1,5-2 metre karelik yerde lağım fareleri gibi öleceklerini söyleyerek, *“Bunlara öyle bir ceza vereceğiz ki, ‘Keşke geberip, gitseydik’ diyecekler. İnsan yüzü görmeyecek, insan sesi duymayacaklar.”* dedi.

Ardından ‘Gülen Hareketi mensuplarının tamamının kökü kazınuncaya kadar, hesap sormaya devam edeceklerini’¹² belirtti.

Bugün darbe ve terör örgütü suçlamasıyla tutuklanarak cezaevine konulan siviller içerisinde özellikle ev hanımları, bebekler, çocuklar, öğretmenler, akademisyenler, öğrenciler ve hayırsever iş insanlarının sayısı dikkat çekiyor. Cezaevlerinde kalan 0-6 yaş arasındaki çocukların sayısı 866’ya ulaştı. Türk Ceza yasalarına göre de hamile ve yeni doğum yapmış kadınların infazlarının ertelenerek cezaevine konulamayacağı hükmü uygulanmıyor.

¹⁰ “Erdoğan: Cezalarını tamamlayıp dışarı çıkanlar olursa, milletimiz sokakta gördüğünde gereken cezayı verecektir,” GriHat, 7 Haziran 2017, <http://grihat.com/erdogan-cezalarini-tamamlayip-disari-cikanlar-olursa-milletimiz-sokakta-gordugunde-gereken-cezayi-verecektir/>

¹¹ “AKP’li Metiner’den vahim sözler: İşkence’ye inceleme yok,” Cumhuriyet, 2 Ekim 2016, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/608880/AKP_li_Metiner_den_vahim_sozler_iskenceye_inceleme_yok.html

¹² “Bakan Zeybekçi: Gebertin bizi diye yalvaracaklar,” BirGün, 1 Eylül 2016, <http://www.birgun.net/haber-detay/bakan-zeybekci-gebertin-bizi-diye-yalvaracaklar-122392.html>

KİN VE NEFRET SÖYLEMLERİ LİNÇ GİRİŞİMLERİNE YOL AÇTI

Erdoğan'ın son yıllarda ilişki kurduğu bazı suç örgütlerine, milis ve mafya yapılanmalarına sağladığı ayrıcalıklar da dikkat çekicidir. Erdoğan'dan aldığı cesaretle mitingler yapan mafya lideri Sedat Peker, ölüm tehditleri savurarak hükümet muhaliflerinin kanlarını dökeceklerini açıklamıştır. Peker, 16 Temmuz 2017 günü AKP destekçilerine yaptığı konuşmada şöyle demiştir:

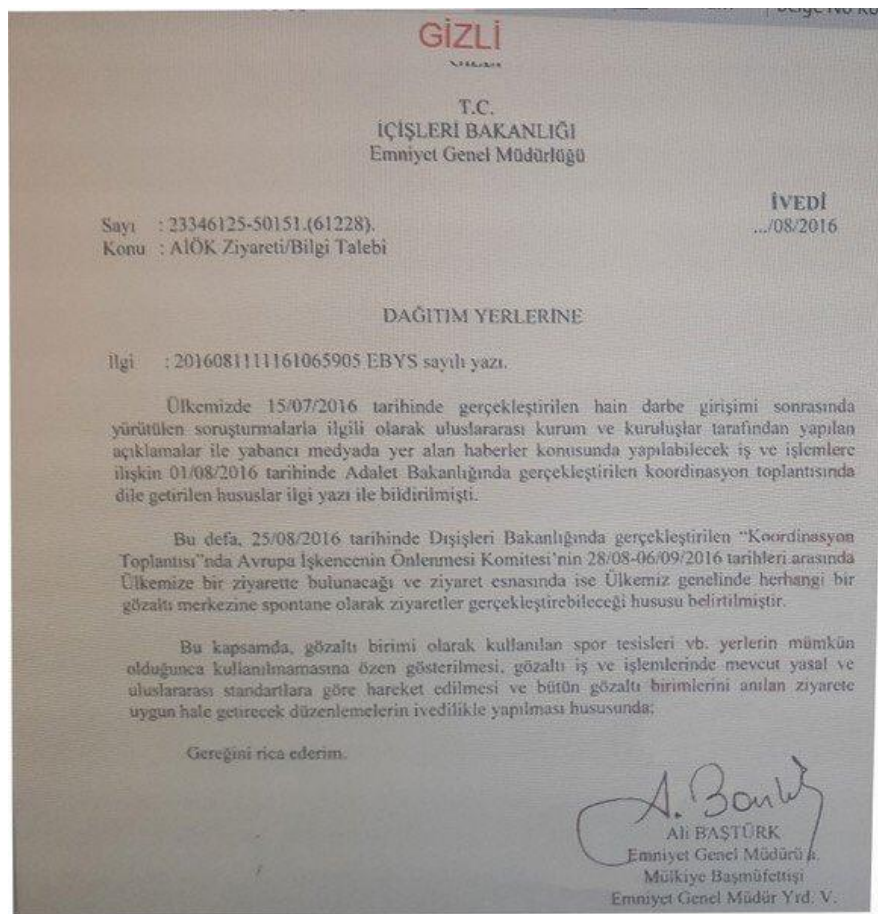
Sedat Peker

“Diktatör dedikleri Sayın Cumhurbaşkanımıza dua etsinler. Yüce Allah korusun eceliyle bile olsa, Cumhurbaşkanımızın bu dünyadaki misafirliği biterse diktatör neymiş o zaman görecekler. Yüce Allah'ın izniyle onlara yakınlık duymuş, onlarla yol almış, onlarla daha sonrasında yolunu ayırmamış bütün herkesi en yakın bayrak direklerine asacağız. En yakın ağaçlara asacağız... Onların düşündüğü gibi cezaevleri de bir gün basılacak. Ancak, vallahi onların hayal ettiği gibi değil. Dışarıda yakaladıklarımızın hepsini ağaçlara astıktan sonra, bayrak direklerine astıktan sonra onları da cezaevlerinde asacağız. Boyunlarından bayrak direklerine asacağız.”¹³

¹³ “Sedat Peker planını açıkladı: Cezaevlerini basacağız ve...,” ABC Gazetesi, 16 Temmuz 2017, <http://www.abcgazetesi.com/sedat-peker-planini-acikladi-cezaevlerini-basacagiz-ve-58874h.htm>

İŞKENCENİN İZLERİ ULUSLARARASI KOMUOYUNDAN DA GİZLENMEYE ÇALIŞILDI

Uluslararası insan hakları kuruluşlarının Türkiye’deki çalışma ve incelemelerini engelleyen AKP hükümeti, gözaltı merkezlerinde yaşanan işkencelere ve cezaevlerindeki kötüleşen koşullara dair bulguların tespit edilmesini engellemek için çeşitli önlemler almayı da ihmal etmedi. Bu kapsamda, Emniyet Genel Müdürlüğü’nün 81 ildeki tüm polis birimlerine gönderdiği “gizli” ibareli bir yazıda, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi’nin yapacağı resmi inceleme öncesi, tüm gözaltı merkezlerinin ‘uygun hale getirilmesi’ talimatı verdiği ortaya çıktı.¹⁴

¹⁴ “Emniyet’ten ‘gizli’ talimat iddiası: Gözaltı birimlerini uygun hale getirin,” Agos, 9 Eylül 2016, <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/16504/emniyet-ten-gizli-talimat-iddiasi-gozalti-birimlerini-uygun-hale-getirin>

Yaşanan hak ihlallerini oluşturdukları heyetlerle takip eden Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Selçuk Kozağaçlı, tespitlerini Ankara Barosu Olağan Genel Kurul toplantısında kamuoyuyla paylaştı. Kozağaçlı, hakim, savcı, polis, vatandaş vs. Gülen Hareketi mensubu iddiasıyla gözüaltına alınan şüphelilerin yoğun şekilde işkenceye maruz kaldıklarını, bazılarının sert cisimlerle tecavüz edildiğini, bu nedenle bağırsağı yırtılan bazı şahısların ameliyata alındığını, işkencelerin sadece nezarethanede değil cezaevlerinde de yapıldığını anlattı.¹⁵

Selçuk
Kozağaçlı

Avukat Kozağaçlı bu açıklamalarının ardından basına verdiği demeçlerle sistematik işkencenin detaylarını da anlatmıştır. Kozağaçlı, “Gözüaltında hemen hemen herkes işkenceden geçiriliyor. Eskiden kullanılan ne varsa şimdi de yapılıyor. Mesela erkekler falakaya yatırılıyor. Ve falakadan dolayı çok sayıda kişinin ayağında bozulmalar başlamış. Hekimler gözüaltı ve işkence merkezlerine götürülüyor. Bu kanunen suçtur. Tetkikler muayene salonlarında yapılmadığı için bizler de işkenceyi tespit edemiyoruz... Gözüaltına alındığı gibi herkese 5 günlük avukat yasağı getiriliyor. İşkence tespit edilemiyor. Ama buna rağmen bize çok sayıda başvuru yapılıyor. Aileler de basına demeç veremiyor. Çünkü bir cadı avı başlatılmış durumda. İşkence suçtur ve hiçbir zaman zamanaşımına uğramaz. Bu işin peşini bırakmayacağız,” şeklinde konuştu. Kozağaçlı ayrıca çok sayıda kadının cinsel saldırı tehdidi altında olduğuna dikkat çekti.¹⁶ Avukat Kozağaçlı, 13 Kasım 2017’de tutuklandı. Halen cezaevinde.

OHAL’de tutuklanan mağdurların büyük bir kısmı nezarethanelerde, hapishanelerde, “sistematik işkenceye varan” hak ihlallerine uğramış ve kötü muameleler görmüştür. Serbest bırakıldıklarında da gördükleri muamelelerin ortaya çıkardığı kalıcı hasarların tedavisinde de büyük sıkıntılarla karşılaşmışlardır. Mağdurlar, sosyal güvence yokluğu ve iş verilmemesi gibi uygulamalar nedeniyle normal yaşama adapte olamamaktadır. Bu nedenle yabancı ülkelere iltica oranlarında patlama yaşanmıştır.

¹⁵ “ÇHD: FETÖ zanlıları arasında tecavüze uğrayıp bağırsak ameliyatı olanlar var!” 16 Ekim 2016, <https://www.youtube.com/watch?v=o9S3u8mQ4LM>

¹⁶ “Kozağaçlı: Tecavüze uğrayıp bağırsak ameliyatı olanlar var”, Yolculuk, 17 Ekim 2016, <https://gazeteyolculuk.net/gozaltinda-tecavuze-ugradigi-icin-ameliyat-olanlar-var>

YASAL MEVZUAT

İŞKENCE SUÇU:

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 10 Aralık 1984'de tarihli kararıyla kabul edilen 'İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ya da Cezaya Maruz Bırakılmaya Karşı Sözleşmenin 1. Maddesinde işkence tanımlanmıştır. Buna göre işkence, bir kişi üzerinde kasıtlı biçimde uygulanan ve o kişiden ya da üçüncü bir kişiden bilgi edinmek yahut itiraf elde etmek; o kişinin gerçekleştirdiği yahut gerçekleştirdiğinden kuşku duyulan eylemden ötürü onu cezalandırmak; ya da o kişiyi ya da başka kişileri korkutmak için bir kamu görevlisi tarafından bizzat yahut teşviki suretiyle yapılan ve gerek fiziksel gerekse manevi ağır acı ve ıstırap veren herhangi bir eylemdir. Sözleşme 26 Haziran 1987 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye sözleşmeyi 25 Ocak 1988 tarihinde imzalamış 29 Nisan 1988'de Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 4. maddesi şu şekildedir:

Her Taraf Devlet, tüm işkence eylemlerinin kendi ceza kanununa göre suç olmasını sağlayacaktır. Aynı şekilde, işkence yapmaya teşebbüs ve işkenceye iştirak veya suç ortaklığı yapan şahsın fiili suç sayılacaktır.

Her Taraf Devlet, fiilleri ağırlıklarını dikkate alarak uygun müeyyidelerle cezalandıracaktır.

Uluslararası normlarda işkencenin suç olarak tanımlanmasını ve cezai müeyyideler uygulanması gerektiği hükme bağlanmıştır. Türkiye de bahsi geçen sözleşmeye taraf devletlerden biridir.

İnsan Haklarını ve Temel Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesinin (AİHS) 3. Maddesine göre de; "Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı veya onur kırıcı muamele veya cezaya maruz bırakılamaz."

İŞKENCE SUÇUNA 24 YILA KADAR HAPİS CEZASI

Türk Ceza Kanunu 94 ve 95. Maddelerde işkence suçu en az 3 yıldan 12 yıla kadar cezayı gerektiriyor. Suç çocuğa, gebe kadına, avukata ya da başka bir kamu görevlisine karşı işlenirse

ceza 8-15 yıl, cinsel yönden taciz şeklinde olduğunda 10 yıldan 15 yıla ceza hükmolunuyor. Kanun, “*Suçun işlenişine iştirak edenler de yapan gibi cezalandırılır*” diyor. Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflaması, yüzünde sabit ize neden olması halinde ise hapis cezası 18 yıla kadar çıkarılıyor. İyileşme olanağı olmayan hastalığa neden olduğunda, duyularından veya organlarından birinin işlevinin yitirilmesine, konuşma ya da çocuk yapma yeteneklerinin kaybolmasına, yüzünün sürekli değişikliğine, gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine neden olmuşsa ise 24 yıla kadar hapis öngörülüyor. İşkence sonucu ölümün cezası ise ağırlaştırılmış müebbet hapis.

HİÇBİR ŞART ALTINDA İŞKENCE YAPILAMAZ

Kanunun ikinci fıkrasının gerekçesinde uluslararası hukuk kurallarına dikkat çekilerek OHAL ve savaş halleri dâhil hiçbir şekilde işkence ve insanlık dışı muameleye tevessül edilemeyeceği kayıt altına alınıyor. Buna göre: Hiçbir istisnai durum, ne harp hâli ne de bir harp tehdidi, dâhili, siyasî istikrarsızlık veya herhangi başka bir olağanüstü hâl, işkencenin uygulanması için gerekçe gösterilemez.

KÖTÜ MUAMELE SUÇU

AIHM kararlarında işkence ile diğer kötü muamele türleri arasındaki ayırım, yapılan eziyetin şiddeti veya yoğunluğu arasındaki faktörler kıstas alınarak değerlendirilir.

Bu kıstaslar genel olarak; eylemin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri, mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu, muamelenin uygulanış şekli ve yöntemidir.

Türk Ceza Kanununda kötü muamele genel olarak ‘Eziyet’ başlığı altında düzenleniyor. Eziyet başlığı altında 96. Madde’ye göre; Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunuyor. Bu suç, çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı işlenmesi halinde ceza üç yıldan sekiz yıla kadar arttırılıyor.

T.C. Anayasa’nın işkence yasağını düzenleyen 17/3 maddesinin hükmü ise şu şekildedir: “Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.”

Böylece işkence ve kötü muamele uluslararası ve ulusal normlarda yasaklanmıştır.

VAKALAR

VAKA 1- GÖKHAN AÇIKKOLLU, İŞKENCE GÖRDÜ NEZARETHANEDE HAYATINI KAYBETTİ.

Tarih öğretmeni Gökhan Açikkollu, 42 yaşında evli ve iki çocuk babasıydı. 1997 Konya Selçuk Üniversitesi Tarih Bölümü mezunuydu. Nevşehir, Aksaray ve Konya’da Gülen Hareketi’ne yakınlığıyla bilinen dershanelerde öğretmen olarak çalıştı. 2012 yılında KPSS sınavına girdi ve İstanbul’da Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Ümraniye Atatürk Endüstri Meslek Lisesi’nde Tarih öğretmenliği yapmaya başladı. Arkadaşlarının anlatımlarına göre genel olarak hayat dolu, esprili, diğer öğretmen arkadaşları tarafından da sevilen ve sıkça hediyeler alan bir kişiydi. 2013 yılında şeker hastası olduğunu öğrenmiş ve ilaç kullanmaya başlamıştı. Ayrıca panik atak rahatsızlığı vardı.

Eşi Mümine Açikkollu’nun anlatımlarına göre; 15 Temmuz 2016 günü üniversite sınavına hazırlanan oğullarının doğum günüydü. Ümraniye’deki evlerinde bir kutlama hazırlamışlardı. Darbe girişimi olduğunu TV kanallarından öğrendiler. Evlerinin önünden silah sesleri gelmeye başladı. Sokaklarda asker veya polis yoktu ancak toplanan halkın arasından tabancalarını ateşleyenler görölüyordu. Gökhan Açikkollu, “Böyle bir şey bu devirde nasıl olabilir. Halk sokaklardayken darbe girişiminin bir örneği yok. Bir köprü kapatmayla nasıl darbe olabilir. Bu bambaşka bir şey.” demişti.

17 Temmuz’da kardeşinin düğününe katılan Gökhan Açikkollu, ailesini tatil için eşi Mümine Açikkollu’nun memleketi Konya’ya götürdü.

OKULLARIN KAPANDIĞINI VE AÇIĞA ALINDIĞINI ÖĞRENDİ

21 Temmuz günü Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Yusuf Tekin'in CNN Türk'ten yaptığı canlı açıklamada ¹⁷ Gülen Hareketi'ne yakınlığıyla bilinen yaklaşık 1000 okulun kapatıldığını öğrendi. Açıklamaya göre bu okullarda görev yapan 27 bin öğretmenden 21 bininin de çalışma ruhsatı, lisansı iptal edilmişti. Bu okullarda eğitim gören 138 bin öğrencinin de devlet okuluna yerleştirileceği açıklanmıştı. Gökhan öğretmen bunun üzerine İstanbul'a dönerek kızının okuluna gitmeye ve kayıt ücretlerini geri almaya karar verdi. 22 Temmuz Cuma günü hızlı tren ile İstanbul'a dönen Gökhan Açıkkollu'yu öğle saatlerinde görev yaptığı Ümraniye Atatürk Endüstri Meslek Lisesi Müdürü aradı. Öğretmenlik görevinden açığa alındığını söyledi. Eşine durumu haber veren Gökhan Açıkkollu, "Şeker hastasıyım memuriyetten ihraç ederlerse ilaçlarımı nasıl alacağız" diyerek endişesini dile getirdi. 23 yıllık memur eşi Mümüne Açıkkollu da bir saat sonra aldığı telefonla eşi gibi açığa alındığını öğrendi. Mümüne Açıkkollu, sağlık meslek lisesinden mezun olduktan sonra hemşire olarak 10 yıl çalışmış, ilahiyat fakültesini bitirdiği için de din bilgisi öğretmenliği yapıyordu. Gülen Hareketi ile bağlantısı olan hiçbir kurumda çalışmadığı halde neden açığa alındığını sorduğunda 'eşinizden dolayı olabilir' denilmişti.

AVUKAT ÇAĞIRMASINA İZİN VERİLMEDİ

23 Temmuz Cumartesi günü Gökhan öğretmen kızının okuluna gitti. Ancak okulu polisler sarmıştı, içeriye alınmadı. Kayıt işlemini iptal edemedi.

Akşam saatlerinde Gökhan Açıkkollu Ümraniye'deki evine döndü. Ailesi hala Konya'daydı. Saat 23:00 sularında yaklaşık 15 kişilik maskeli polis ekibi Gökhan Açıkkollu'nun evini bastı. Yüzüstü yere yatırıldı. Elleri arkadan kelepçe takıldı. Arama yapılırken çağrılan yönetici Ayten Karaoğlu ve eşi de evde hazırın (tanık) olarak bekletildi.

Açıkkollu, "Avukat istiyorum, suçum nedir? Ne diye evimi arıyorsunuz." diye sorduğunda darp edildi. Polis avukatlık bir durum olmadığı ve çağrılanmayacağını söyledi. Panik atak ve ağır şeker hastası olan Gökhan Açıkkollu'nun şekeri 400- 450'lere çıktığı için kriz geçirdi. Polisler ağzına şeker vermeye çalışınca yönetici annesinin de şeker hastası olduğunu belirterek insülin iğnesi yapılması gerektiğini söyledi. Bu sırada çantasında insülin ilacı bulundu. Kelepçelerini

¹⁷ "MEB'den kapatılan okullardaki öğrencilerin durumuna ilişkin açıklama", Cumhuriyet, 21 Temmuz 2016, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/egitim/571900/MEB_den_kapatilan_okullardaki_ogrencilerin_durumuna_iliskin_aciklama.html

çözmeden insülün iğnesi vuruldu. Açıkkollu darp edilmeye devam edince yönetici kötü muamele karşısında *“ben tahammül edemiyorum çıkmak istiyorum. Burada böyle şeyler yapmayın”* dese de çıkmasına izin verilmedi.

Arama sırasında Açıkkollu’nun telefonuna, bilgisayarına, fotoğraf makinasına, sd kartlarına, nişan fotoğraflarına ve çocuklarının okul taksit makbuzlarına delil olduğu gerekçesiyle el konuldu. Gözaltına alınan ve İstanbul Emniyeti Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’ne götürülen Gökhan öğretmene polis aracı içinde de şiddet uygulandı. Öğretmen sağlık kontrolüne götürüldüğünde doktora yaşadıklarını detaylarıyla anlattı. Açıkkollu sırtına, gözünün kenarına ve omuzlarına vurulduğu anlattı. Arabada götürülürken de darp edilmeye devam edildiğini söyledi.

Ailesi Açıkkollu’nun gözaltına alındığını, 24 Temmuz Pazar sabahı Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’nden bir polisin araması üzerine öğrendi. Suçlama ve nerede gözaltında olduğu konusunda bilgi verilmedi. Eşi İstanbul’a döndü. Yönetici yaşananları ayrıntılı bir şekilde kendisine anlattı. Mümüne Açıkkollu kaydettiği polisin numarasını 4 gün boyunca arayıp eşinin şeker ve panik atak hastası olduğunu söyledi. Kendisine cevap veren polis Emniyet Müdürlüğü’nde doktor bulunduğu söyledi. Avukat tutmak istediğini söylediğinde ise kendisine bunun mümkün olmadığı özel avukat tutamayacakları ancak savcı izin verdiğinde İstanbul Barosundan avukat atanabileceği belirtildi. Savcılık izniyle avukat atandığında Gökhan Açıkkollu gözaltında 7. Günü geride bırakmıştı.

Avukat *“savcılıktan izin alıp yedek gözlük getirebilir misiniz”* diye sordu. Mümüne Açıkkollu sebebini sorduğunda *“Eşinizin gözlüğü kırılmış görmekte zorlanıyormuş”* dedi.

Eşinin anlatımlarına göre Gökhan Açıkkollu kırılmaz geçişli progresif camdan yaptırdığı bir gözlük kullanıyordu. Pahalı bir gözlüktü ve kolay kolay kırılmıyordu. Eşine şiddet uygulandığını düşünerek savcılığa suç duyurusunda bulunmak istediğini söyledi. Ancak avukat işkence iddiasını takip etmedi ve suç duyurusunda bulunmadı. Mümüne Açıkkollu yedek gözlüğü emniyet müdürlüğüne götürerek teslim etti.

İLK GÜN ACİL SERVİSE KALDIRILDI

Açıkkollu’nun ilk rutin adli tıp muayenesi 24 Temmuz 2016 tarihinde Bayrampaşa Devlet Hastanesinde yapıldı. 15868 numaralı Genel Adli Muayene formunda ‘darp ve cebir yoktur’

ifadesi yazıldı. Oysa aynı gün Haseki Hastanesinde bir başka doktorun hazırladığı 4614729 numaralı formda Açikkollu'nun özellikle sırt bölgesindeki darp izlerine yer verildi.

Gözüaltındaki ilk gün kriz geçirerek bayılması üzerine 112 Acil Servis çağrıldı. Çağrı Kayıt Formuna göre saat 13:17 ve 23:54 saatlerinde iki kez baygınlık geçirdi. Tansiyonu ve şekeri ölçüldü. “Psikiyatrik-F41 Anksiyete bozuklukları” ön tanısıyla nezarethanede müdahale edildi ardından Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne kaldırıldı.

Bayrampaşa Devlet Hastanesi’nde darp ve cebir izi yoktur denilirken Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde sırttaki izlerin varlığına dikkat çekilmesi işkence izlerinin her doktor tarafından dikkatli izlenmediğini göstermektedir.

HASEKİ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ
Adli Muayene ve Bildirim Formu

FORM NO :
Hasta No : 4614729
Servis : ACIL BARI ALAN
Hasta Adı : GÖKHAN
Telefon : 5284480
Protokol No : 542525372
Doktor : Uzm.Dr. MUSTAFA UĞUR GÖKTAŞ
Soyadı : AÇIKKOLLU
Çay Telefonu :
Değerlendirme Tarihi : 01/04/2014
Hasta Tipi : Anksiyete
Gelişim Tarihi : 24/03/2014

HASTA BİLGİLERİ
Olayın Öyküsü (olay tarihi ve saatiyle birlikte)
GÖZALTINDAKİ ŞAHIS

MUAYENE EDİLENİN ŞİKAYETLERİ
TEŞHİS BAŞ DÖNMEŞİ GÖĞÜS AĞRISI BİLİNER PANİK ATAK HASTASI PANİKA
HİPOTANZİYON

STEM MUAYENELERİ
● Durum :
Nabız : 80
Bilinc : AÇIK
Pupiller : İZOMORFİK
GKS : 15
TK : 120/80
İgk Refleksi : +/4
Solunum : 18

LEZYON BULGULARI
SIRT BÖLGESİNDE EKİMOTİK BİLATERAL LEZYONLAR MEVCUT, BAŞKA LEZYON YOK

KONSÜLTASYON

4/56

ASLI GİBİDİR

Açikkollu, rutin sağlık kontrolü için 25 Temmuz 2016’da Merkez Adli Tıp Şube Müdürlüğü’ne götürüldü. 1746 nolu raporda Açikkollu’nun işkence ve kötü muameleye maruz kaldığına dair ifadelerine de yer verildi. Açikkollu, 23 Temmuz gece 23 sularında elleri arkadan kelepçelenerek gözüaltına alındığını bu sırada darp edildiğini panik atak rahatsızlığı olduğunu bu yüzden ilaç kullandığını anlattı. Raporda, sol omuz, sırt ve sol kolunda darp izleri ve ağrı bulunduğu, belirtildi. Raporda belirtilen bu izlere rağmen aynı gün Haseki Hastanesi’nde yapılan muayene sonrasında yine darp ve cebir izine rastlanmadığı kayda geçirildi.

3. GÜN: SIRTIMA, OMZUMA, GÖZÜMÜN KENARINA VURDULAR

Adli Tıp Kurumu Merkez Adli Tıp Şube Müdürlüğü’nde 26 Temmuz günü yapılan kontrollerle ilgili tutulan 1973 nolu raporda da Gökhan Açikkollu’nun; işkence gördüğüne yönelik anlatımlarına yer verildi. Yapılan muayenede farklı bölgelerde darp izlerine rastlandığı belirtilerek tutanağa geçirildi. Bu bilgiler Açikkollu’nun gözüaltında işkence gördüğünü

gösteriyordu. Gökhan Açikkollu ile birlikte aynı günlerde gözaltında bulunan Adli Tıp Uzmanı Gürol Berber, Gökhan öğretmenin sorgu sırasında gördüğü işkenceyi kendilerine anlattığını söyledi. Gürol Berber, “Gökhan öğretmen doktor kontrollerinden döndükten sonra kendisini muayene eden doktorun işkence izlerinin fotoğraflarını çektiğini de anlatmıştı” dedi.

YÜZÜME TOKAT, GÖĞSÜME TEKME ATILDI, KAFAM DUVARA VURULDU

Yine Adli Tıp Kurumu Merkez adli Tıp Şube Müdürlüğü’nde gerçekleştirilen 27 Temmuz tarihli ve 2142 numaralı raporda Açikkollu, gördüğü işkencenin devam ettiğini anlattı. Söyledikleri doktor raporuna şu şekilde geçti: *“Dün muayene edildikten sonra yüzünün sağ tarafına daha fazla olmak üzere her iki tarafına tokat atıldığını, sağ göğüs dış yana tekme atıldığını, kafasının arkasından duvara vurulduğunu ve kendisine çok küfür edildiğini anlattı.”* Raporda ayrıca doktor bulgularına yer verildi : “yüzün sağ tarafı, alın ve göz dışı yan çizgisel ve yer yer noktasal ekimotik sıyrıklar, kafa arka saçlı deri içinde 0.9 cm yara sağ göğüs altında hassasiyet, psikolojik baskıya bağlı panik atak hastalığının tetiklendiğini ve kötü hissettiğini söylediği, uyuyamadığını ifade ettiği, göğüs sağ dış kısmındaki hassasiyet için tetkik yapılması ve panik atak bozukluğu için psikiyatri konsültasyonunun uygun olduğu”

Raporlara göre Açikkollu, bu tarihten itibaren her doktor kontrolünde göğüs bölgesinde şiddetli ağrı olduğundan bahsetti. Ancak göğüs röntgeni çekilmedi. Öldükten sonra yapılan otopside kaburga kemiklerinde kırık tespit edilmişti. Bu kırıkların kalp masajı sırasında mı yoksa 27 Temmuz günü aldığı sert darbelerden mi kaynaklandığı netlik kazanmadı.

4 SAAT KOMADA KALDI NEZARETHANEDE KALABİLİR YAZISI VERİLDİ

Gökhan Açikkollu gözaltında 5. Gün saat 09:00 sularında ağır bir kriz geçirerek rahatsızlandı. Emniyet, 112 Acil Servise haber verdi. Sağlık görevlileri Açikkollu’yu Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırdı. 28 Temmuz günü Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yaklaşık 4 saat gözetim altında tutuldu. Haseki Hastanesi’nde ‘nezarethanede kalmasında sakınca olmadığı’ yönünde doktor raporu verildi.

29 Temmuz 2016’da Adli Tıp Kurumu Merkez Adli Tıp Şube Müdürlüğü’ne götürüldü. Burada 2620 nolu raporda Açikkollu’nun anlatımlarına da yer verilerek şu tespitlerde bulunuldu: *“6 gündür gözaltında ağır hakaret ve küfür edildiğini 2 gün önce sağ gözüünün altına tokat*

atıldığını, yüzlerce kez tokat atıldığını söylediği, sinkaflı küfürler edildiğini, sırtına dizlerle bastırıldığını belirttiği, sırtta 20x4 cm'lik alanda ve 10x5 cm'lik alanda hiperemi, sağ göğüs ön yüzde hassasiyet, sağ zigomada 6x7 cm'lik yeşil renkli ekimoz, sol omuz başında 3x2 cm'lik yeşil renkli ekimoz”

ÖLÜM KORKUSU HİSSETTİĞİNİ TUTANAĞA GEÇİRTTİ

Açıkkollu'ya yönelik şiddet doktor raporlarına göre artarak devam etti. 31 Temmuz'da 3. kez kriz geçirdiği için gece 03:00 sularında polisler tarafından hastaneye kaldırıldı. Psikiyatrik muayene talebiyle acil polikliniğine getirildi. İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Acil Polikliniği'nin ruhsal durul muayenesinde, *“kabuslar gördüğü, geceleri titreyerek uyandığı, terleme, titreme, nefes darlığı, ölüm korkusu hissettiği, beklenti anksiyetesi tariflediği, hastada Panik Bozukluğu + Akut Stres Bozukluğu tanıları düşünüldüğü, kullanmakta olduğu Paxera 20 mg'ın 1x2 şeklinde 40 mg'a yükseltilmesi Xanax 0,5 mg 3x1 tedavisinin eklenmesinin önerildiği,”* anlatıldı.

Hastane raporlarının tamamı dikkate alındığında yüz, göz, baş, boyun arka kısmı, sol omuz, göğüs sağ yan, kürek kemikleri ve bele uzanan renk değişimleri gözaltında kaba dayak iddiasını doğruluyor. Bu yaralanmaların tamamının gözaltı sırasında yaşandığı tespit edilmiş oluyor. Ekimozlar, ağrılar, kanama izleri işkencenin yapıldığını ortaya koyuyor. Üstelik bu izler delil olması için Açıkkollu'nun isteğiyle doktorlar tarafından da fotoğraflandığı belirlendi.

GÖZALTINDA 13. GÜN: HAYATINI KAYBETTİ

Gökhan Açıkkollu'nun 13 gün boyunca ne tür muamelelere maruz kaldığına dair en önemli delillerden biri de nezarethanede kaldığı C koğuştaki 3 Nolu bölümü gören güvenlik kamera kayıtlarıydı. İşkence iddialarını soruşturan savcılık, 13 günlük kamera kayıtlarının tamamını incelemeye gerek duymadı. Sadece hayatını kaybettiği gün olan 5 Ağustos'ta sabah 4 ile 5:30 saatleri arasında tutulan güvenlik kamera kayıtları inceledi.

Bu kayda göre Gökhan Açikkollu C-3 nezarethanesinde 4 kişiyle birlikte kalıyordu. Uyuyamayan Açikkollu, kalkarak bir süre oturdu. Daha sonra sırt üstü uzandı. Yeniden ayağa kalkarak nezarethane kapısına geldi. Görevliye seslendi ve 5 dakika boyunca burada bekledi. Parmaklıkların önünden ayrılarak tekrar uzandı. 4 dakika sonra vücudunda kasılmalar ve inlemeler başladı. Nezarethanede bulunan diğer 4 şahıs, uyanmaya başladı. Bir kişi Açikkollu'nun elinden tutarken bir diğeri parmaklıkların önüne gelerek görevliye polise sesleniyor. 1 dakika sonra bir polis gelerek nezarethanenin kapısını açıyor ve geri gidiyor. İçerideki 4 şahıs Açikkollu'yu yatağından kaldırıp oturur pozisyona getiriyor ve dışarı çıkarıyor.

Görevliler sabah 04:40 sularında Açikkollu'yu kucaklayarak nezarethane dış kapısı önünde bulunan masanın üzerine taşıyor. Diğer nezarethanede gözaltında bulunan Adli Tıp görevlisi Doktor Lokman Başar çağrılıyor. Başar kalp masajı yapmaya başlıyor. Ardından yine o sırada gözaltında bulunan Adli Tıp Kurumu eski Başkanı ve İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nda görevli Profesör Dr. Cengiz Haluk İnce kalp masajını devralıyor. İnce, hastanın yanına geldiğinde nabzının atmadığını fark ediyor. 'Hasta kaç dakikadır bu durumda' diye sorduğunda doktor Başar, "Hocam 5-6 dakikadır solunum ve nabız yok" cevabını veriyor. Kayda giren bu konuşmalar soruşturma dosyasında bulunuyor. Kalp masajını devralan Prof. Haluk İnce, savcılığa verdiği ifadesinde de, *"Ben şansa müdahale ettiğim sırada zaten öldüğünü anlamıştım."* İfadelerini kullandı.

Bir süre sonra Acil 112 görevlileri koşarak geliyor. Açık kollu masanın üzerinden alınarak yere yatırılıyor ve kalp masajına başlanıyor. Açık kollu sedyeye konularak götürülüyor. Savcılık soruşturma dosyasında 112 Acil arama kayıtlarını içeren ses CD'lerinde, 5 Ağustos 2016 günü 05:25'de 112 Acil Fatih 4 nolu ekip görevlisi Pınar Tongal'ın merkezde görevli doktor ile yaptığı konuşmalar yer alıyor. Buna göre; Açık kollu'nun nezarethanede öldüğü, 31 dakikadır kalp masajı yapıldığı ve hangi morga kaldırılacağına savcıya sorulmasının istendiği kayıt altına alındı.

BAŞSAVCILIK ARAŞTIRMADAN İŞKENCE SUÇUNU ÖRTMEYE ÇALIŞTI

Cengiz Haluk İNCE isimli şahsın alınan Bilgi İfadesinde; "Ben 23/07/2016 günü göz altına alınarak Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü nezaretine getirildim. Ben İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalında profesör doktor olarak görev yapmaktayım. Olay günü yani 05/08/2016 günü saat 04:35 sıralarında nezarete yattığım esnada kendisini polis olarak bildiğim bir şahıs gelerek bana "yan koğuştaki bayılan bir hasta var bakabilir misiniz" dedi. Bende hemen terliklerimi yiyerek koğuşumdan çıktım ve hastanın yanına gittim. Daha önceden hiç görmediğim bir şahsı sırt üstü masanın üzerine yatırmışlardı ve bu hastanın etrafında 6-7 kişi vardı. Bunların içerisinde daha önceden doktor olarak tanıdığım Adli Tıp kurumunda görevli Lokman BAŞAR isimli şahıs bu hasta şahsa kalp masajı yapıyordu. Bende hemen hastaya yardım etme amaçlı nabzına baktım fakat nabızı atmıyordu. Daha sonra boynundan nabzına baktım fakat yine nabız alamadım daha sonra müdahalede bulunan doktor Lokman BAŞAR'a "hasta kaç dakikadır bu durumda" diye sordum Lokman BAŞAR da bana "hocam 5-6 dakikadır solunum ve nabız yok dedi. Bunun üzerine Lokman BAŞARIN yorulduğunu düşünerek kalp masajına ben devam ettim. 3-4 defa kalp masajı yaptığım sırada 112 görevlileri geldi. 112 görevlileri şahsa elektro şok vereceğinden hastanın sert zeminde olması gerektiğinden hastayı yere aldık ve 112 görevlileri hastaya müdahale ederken bende oradan ayrılarak kaldığım koğuşa geçtim. Daha sonra 112 görevlileri hastayı hastaneye götürdüklerini duydum. Ben o gece nezarethane bölümünde herhangi bir ses gürültü bağırma sesleri duymadım. Ben şahsa müdahale ettiğim esnada şahsın zaten öldüğünü anlamıştım fakat bu şahsın kesin olarak öldüğünü sabaha karşı görevli polis arkadaşlardan öldüğünü öğrendim" **Yönünde beyanda bulunmuştur.**

Lokman BAŞAR isimli şahsın alınan Bilgi İfadesinde; "Ben 23/07/2016 günü göz altına alınarak Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü nezaretine getirildim. Ben İstanbul Adli Tıp Kurumu 3. İktisas Kurumunda doktor olarak görev yapmaktayım. Olay günü yani 05/08/2016 günü saat 04:30-05:00 sıralarında nezarete yattığım esnada kendisini

6 / 17

Açık kollu'nun gözaltında hayatını kaybettiği gün İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan yazılı açıklama yayınladı. 18 Açıklamada, 15 Temmuz askeri darbe girişimi nedeniyle geniş kapsamlı soruşturmanın sürdüğü, gözaltına alınan şahısların ifadeleri sonucunda terör örgütü üyelerine tek tek

ulaşıldığı ileri sürüldü. Resmi hiçbir ifadesi alınmayan Açık kollu'nun örgüt içerisinde Fatih kod adı kullandığını iddia eden Başsavcılık açıklamanın devamında, "28 Temmuz 2016 tarihinde rahatsızlandığını beyan etmesi üzerine 112 Acil Servis ile Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne intikal ettirilmiş, burada yapılan muayene sonrasında nezarethanede kalmasında sakınca olmadığını belirtilmesi üzerine yeniden nezarethaneye getirilmiştir. Ancak, 5 Ağustos 2016 günü saat: 04.45 sıralarında Gökhan Açık kollu'nun tekrar rahatsızlandığının haber alınması üzerine, iki dakika sonra 112 Acil Servis aranmış, bu arada gözaltında görevli Adli Tıp Doktoru tarafından şahsa ilk tıbbi müdahale yapılmıştır. Gökhan Açık kollu Emniyet Müdürlüğü'ne ulaşan 112 Acil Servis ambulansına nakledilmiş, ambulans içerisinde de görevlilerce gereken tıbbi müdahale yapılarak Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne acilen intikal ettirilmiştir. Gökhan Açık kollu'nun 5 Ağustos 2016 günü saat 06.00 sıralarında hastanede hayatını kaybettiği bilgisi görevlilerimiz ve hastane görevlileri tarafından İstanbul

¹⁸ "Başsavcılık'tan gözaltında ölüm açıklaması", Sabah, 5 August 2017, <http://www.sabah.com.tr/gundem/2016/08/05/bassavciliktan-gozaltinda-olum-aciklamasi>

Emniyeti'ne bildirilmiş olup, şüpheli Gökhan Açikkolu'nun şeker hastalığından tedavi gördüğü bilindiğinden gereken ilaçlarını almasına izin verilmiştir.” denildi.

Başsavcılık nezarethanede ölümü kabul etmedi. Üstelik işkence iddialarını araştırma gereği bile duymadan herhangi bir soruşturma yürütmeden Açikkolu'nun “hayatını kaybetmesinde kamu görevlilerinin kusurunun bulunmadığı”nı ifade etmesi yargının tarafsızlığına gölge düşürmüştür. Üstelik ailesi kullanması için polise teslim ettiği ilaçları, ölümden sonra eksilmemiş halde geri almıştır. Ayrıca başsavcılık otopsi raporu bile hazırlanmadan açıklama yapma gereği duymuştur.

TİHV VE TTB: İŞKENCE YASAĞI DELİNDİ SORUMLULAR ARAŞTIRILSIN

Açikkolu'nun gözaltı sırasında ölümü ve Başsavcılık açıklamasına ilk sert tepki Türk Tabipleri Birliği ve Türkiye İnsan Hakları Vakfı'ndan geldi. ¹⁹ Yapılan ortak açıklamada Açikkolu'nun devlet tarafından alıkonulduğu süre içinde öldüğü vurgulanarak şöyle denildi: “Yapılan soruşturmalar kapsamında alıkonulan kişilerin işkence ve kötü muameleye maruz kaldığını gösteren görüntüler karşısında, işkencenin mutlak olarak yasak olduğunu hatırlatmıştık. Gözaltına alınan kişilere sağlanması zorunlu olan; yakınlarla bildirim, avukatla görüşme ve kişinin kendi seçeceği de dahil olmak üzere etkin muayeneye erişim haklarından feragat edilemeyeceğinin altını defalarca çizmiştik. Gözaltı süresinin 30 güne çıkarılmasının alıkonulanların işkenceye karşı güvencelerden faydalanmasına engel olacağına dair kaygılarımız maalesef gerçekleşmiştir.

İstanbul Başsavcılığı'nın açıklamasına dayandırılan haberler, Devletin alıkoyduğu kişinin yaşam hakkını ihlal ettiği, Gökhan Açikkolu'yu işkence ve kötü muameleye uğramama hakkından mahrum bıraktığına yönelik güçlü kanıtları içermektedir.”

OTOPSİDE KABURGA KEMİKLERİNDE KIRIKLAR TESPİT EDİLDİ

Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Morg İhtisas Dairesi'nin 29 Ağustos tarihli ve 16/70527/3425 sayılı otopsi raporunda özellikle göğüs bölgesinde yapılan incelemelerde kırıkların belirlenmesi dikkat çekiyor. Raporda kaburga kemiklerinde 3, 4, 5, 6, 7. Kotlarda oblik bir hat izleyen kırıkların tespit edildiği belirtiliyor. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu 1. Adli Tıp İhtisas Kurulu'nun görüşlerini içeren 23 Kasım 2016 tarihli raporda ise göğüs bölgesindeki

¹⁹ “Gökhan Açikkolu Gözaltında Ölmüştür”, Human Rights Foundation of Turkey, 7 August 2017, <http://tihv.org.tr/gokhan-acikkolu-gozaltinda-olmustur/>

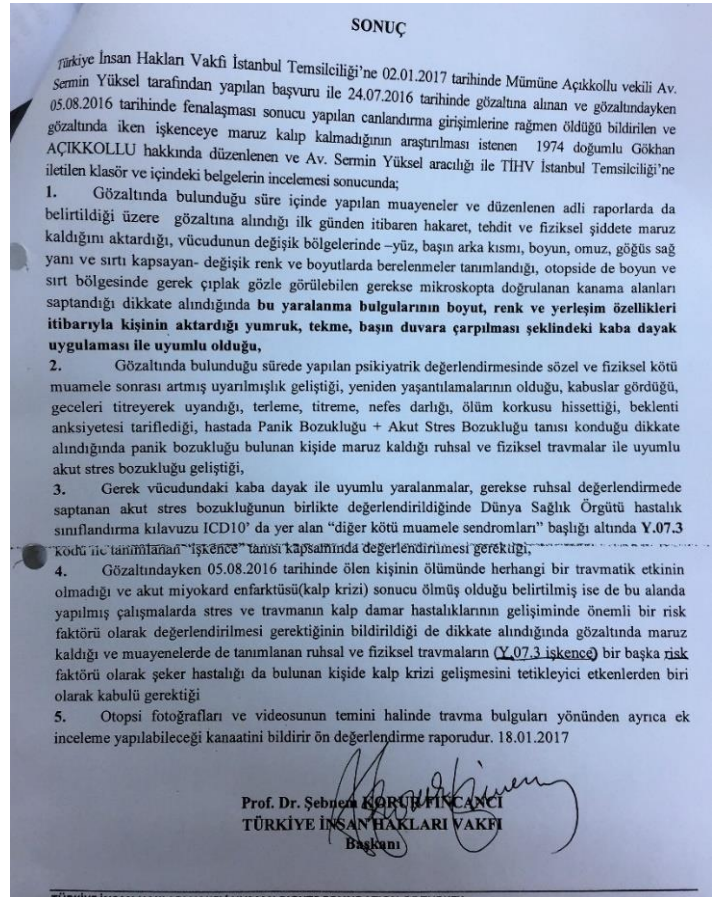
kırıkların yeniden canlandırma (kalp masajı) işleminden kaynaklanmış olabileceği ve ölümün kalp krizi sonucu gerçekleştiği belirtildi.

Ancak raporda tespiti yapılan boyun ve sırtta cilt altında, kas içinde çıplak gözle kanama alanları tanımlanması, mikroskop ile yapılan incelemede bu kanamaların doğrulanması Açikkollu'nun gözaltı muayenelerinde bahsettiği kaba dayak ile uyumlu yaralanmaları destekler mahiyette olduğu ortaya çıkmıştır.

Gökhan Açikkollu, polislerin göğsüne tekme attığını ve her çıkarıldığı sağlık kontrolünde ağrıların dinmediğinden bahsediyor. Kaburgasındaki kırıkların bu tekme nedeniyle olup olmadığı rutin kontrolleri yapan doktorlar tarafından röntgeni çekilmediği için tespit edilemiyor. İstanbul Protokolü ve Minnesota Protokolü, adli tıp doktorlarının işkence ve kötü muamelenin ortaya çıkarılması için gerekli kontrollerin nasıl yapılması gerektiğini düzenliyor. Ancak rutin sağlık kontrolleriyle ilgili hazırlanan tutanaklar protokollere uyulmadığını gösteriyor.

TÜRK TABİBLER BİRLİĞİ RAPORU: AÇIKKOLLU İŞKENCE SONUCU ÖLDÜ

Gökhan Açikkollu'nun hayatını kaybetmesi üzerine doktor raporlarını, verilen ifadeleri ve otopsi raporunu inceleyen Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı ve Türk Tabipleri Birliği yöneticisi, Adli Tıp Uzmanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, değerlendirme raporu hazırladı. Fincancı, soruşturma dosyasına da giren 18 Ocak 2017 tarihli 14 sayfalık raporda ölüm nedeninin işkence olarak kayda girmesi gerektiğini vurguladı.

Raporda;

- Gözaltında bulunduğu süre içinde yapılan muayeneler ve düzenlenen adli raporlarda da belirtildiği üzere gözaltında alındığı ilk günden itibaren hakaret, tehdit, fiziksel şiddete maruz kaldığını aktardığı, vücudunun değişik bölgelerinde yüz, başın arka kısmı, boyun, omuz, göğüs sağ yanı ve sırtı kapsayan değişik renk ve boyutlarda berelenmeler tanımlandığı, otopside de boyun ve sırt bölgesinde gerek çıplak gözle görülebilen gerekse mikroskopta doğrulanan kanama alanları saptandığı dikkate alındığında, yaralanma bulgularının boyut renk ve yerleşim özellikleri itibariyle kişinin aktardığı yumruk, tekme, başın duvara çarpılması şeklindeki kaba dayak uygulaması ile uyumlu olduğu,
- Maruz kaldığı ruhsal ve fiziksel travmalar ile uyumlu akut stres bozukluğu geliştiği,
- Gerek vücudundaki kaba dayak ile uyumlu yaralanmalar gerekse ruhsal değerlendirmede saptanan akut stres bozukluğunu birlikte değerlendirildiğinde Dünya Sağlık Örgütü haşlakı sınıflandırma kılavuzunun ICD 10'da yer alan 'diğer kötü muamele sendromları' başlığı altında Y.07.3 kodu ile tanımlanan işkence tanısı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği,
- Kalp krizi sonucu ölmüş olduğu belirtilmiş ise de stres ve travmanın kalp damar hastalıklarının gelişiminde önemli bir risk faktörü olarak değerlendirilmesi gerektiğinin bilindiği de dikkate alındığında gözaltında maruz kaldığı ve muayenelerde de tanımlanan ruhsal ve fiziksel travmaların (Y.07.3 işkence) bir başka risk faktörü olarak şeker hastalığı da bulunan kişide kalp krizi gelişmesinin tetikleyici etkenlerden biri olarak kabulü gerektiği, şeklinde tespitler yapıldı.
- Raportöre değerlendirme yapan Prof. Dr. Fincancı, Gökhan Açikkollu'nun kalp krizi geçirmesine ölmesine neden olan durumun gözaltında gördüğü işkenceden kaynaklandığını tekrar etti. Otopsi sırasında tespit edilen kaburga kemiklerindeki kırıklarla ilgili olarak ise, "Kalp masajı sırasında kaburga kemikleri kırılmış olabilir. Atılan tekme sonucu kırık olmuş da olabilir. Doktor muayenesi sırasında Gökhan Açikkollu ağrısını olduğunu söylediğinde röntgen filmi çekilmesi gerekirdi. Doktorların bunu istemesi gerekirdi. Aslında kırıkların tekme nedeniyle mi yoksa kalp masajı yapılırken mi kırıldığının şu an itibariyle bir önemi yok. Çünkü sonuçta ölüm işkence sonucu olmuştur.

AVUKAT BİÇER: 'DÖVE DÖVE ÖLDÜRDÜLER'

Gökhan Açikkollu'nun gözaltında işkence gördüğüne tanıklık eden kişilerden biri de tutuklanan avukat Engin Emrah Biçer'di. Biçer, Silivri Cezaevi yönetimine 20 Eylül 2016 tarihinde verdiği el yazısı dilekçesinde, "Gözaltında iken yaklaşık 14 gün başka bir dosyadan gözaltına alınan öğretmen Gökhan Açikkollu ile beraber kaldık. Kendisi gözaltında iken döver döver öldürülmüştür. Bu duruma en az 15 kişi şahittir. Deliller sabittir. Bu kişi için açılan bir soruşturma olup olmadığının, var ise soruşturma numarasının tarafıma bildirilmesini saygılarımla talep ederim" diye yazdı. Açikkollu ile aynı günlerde

İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA
Gönderilmek üzere
SİLİVRİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE
Talehim 02/1 ve yasa aykırı olarak 22.07.2016 tarihinde gözaltına alındım. 04.08.2016 tarihinde tutuklandım. Gözaltında iken yaklaşık 14 gün başka bir dosyadan gözaltına alınan öğretmen "Gökhan Açikkollu" ile beraber kaldık. Kendisi gözaltında iken döver döver öldürülmüştür. Bu duruma en az 15 kişi şahittir. Deliller sabittir. Bu kişi için açılan bir soruşturma olup olmadığının var ise soruşturma numarasının tarafıma bildirilmesini saygılarımla talep ederim 20.09.2016
Bilgi edinme kanunu anuevarende
Tutuklu
Engin Emrah
Biçer
C-6 Blok
46 No'lu oda

nezarethanede gözaltında bulunan Adli Tıp Uzmanı Gürol Berber de işkenceyi doğruluyor. Bir süre tutuklu kaldıktan sonra tahliye edilen Berber, raportöre yapığı değerlendirmede, "İlk getirildiğinde her tarafında darp izi vardı. Morluklar ve çizikler vardı. Gözaltı süresince nezarethanedeyken 3-4 defa yanımdan alıp götürdüler ve dövülmüş halde geri getirdiler. İlk 4-5 gün sağlık kontrollerini adli tıpta görevli doktorlar yapmıştı. Gökhan Açikkollu özellikle ilk günlerde yaşadığı her şeyi anlattığını doktorların kayda aldığını söyledi. Doktorlara delil olsun diye fotoğraf çektiğini anlatmıştı. Bir seferinde de polisler dayak attıktan sonra özellikle sağlık kontrolüne götürmediler.

Yanımdan 3-4 defa alıp götürdüler. Her seferinde dövüp geri getiriyorlardı. Bize 'Bir daha götürecekler mi beni acaba?' diye soruyordu. 'Hayır neden götürsünler' diyerek moral vermeye çalıştık ama yine götürdüler. Çok sıkıntılıydı çok telaşlıydı." dedi.

‘NE İSTİYORSANIZ KABUL, YETER Kİ ARTIK İŞKENCE YAPMAYIN’

Gökhan Açikkollu’nun bir süre sonra işkenceden kurtulmak için her türlü iddiayı kabul etmeye razı olduğunu anlatan Berber, “*Kendisi anlatmıştı. Ne istiyorsanız yazın ben altına imzayı atayım yeter ki bana bu işkenceyi yapmayın demiş. Polis ‘hayır bize isimler vereceksin’ demiş. Örgüt şeması çıkarmasını istemişler. Çok ağır şiddet uyguladıklarını söylüyordu. Yaşadığı her şeyi herkese hepimize anlattı. Doktorlara da anlattı.*” dedi.

‘ÖLMEDEN ÖNCE GÖĞSÜNE SERT BİR ŞEKİLDE VURMUŞLARDI’

Gürol Berber Gökhan öğretmenin hayatını kaybettiği son geceyi şöyle anlattı: “Açikkollu, o gece sorguda göğsüne çok sert darbe aldığını anlattı. Göğsünü tutarak nezarethaneye gelmişti. Dokununca bile ağrıdığını söylüyordu. O gece uyuyamadı. Bir süre sonra uyudu ben de uykuya daldım. Onun bağırmasıyla inlemesiyle hepimiz uyandık. Polisleri çağırdık. Sonra alıp götürdüler. Ambulans çağırdılar. Götürülürken başının düştüğünü gördüğümde işin ciddi olduğunu anladım. Sonra ölüm haberi geldi. İşkence altında öldü. Kalp kriziyle öldüğünü söyleseler de onu bu sürece götüren şey işkenceydi.”

İŞKENCENİN BİR BAŞKA TANIĞI A.B.G

Gökhan Açikkollu ile birlikte aynı günlerde nezarethanede gözaltında bulunan bir başka tanık güvenlik gerekçesiyle ismini gizlemek zorunda kaldı. Bir süre tutuklu kaldıktan sonra tahliye edilen tanık AST raportörüne şahit olduklarını anlattı: “Açikkollu işkence nedeniyle öldü. Soruşturmayı yürüten savcı tanık olarak ifademizi almalıydı ancak dinlemedi.

Biz nezarethanede tanıştık. Psikolojisi bozuktu ürkek bir yapısı vardı. Evde ters kelepçe yapıldığını ve tokatlandığını anlattı. Emniyete getirildiğinde de tartaklanmış izlerini göstermişti. Polisler özellikle öğretmenlere ağır hakaretler ediyordu. Benden önce bir kere sorguya götürülmüş çok dövülmüş ve insilün krizine girmiş. Göğsüne çok sert vurulmuş. Doktora bunları yazdırmış.

İkinci sefer ise kısa boylu yaklaşık 1,65 boylarında sarışın kilolu bir polis, akşam 9 gibi Salı veya Çarşamba günüydü. Polis dedi ki: “*İnsülin iğneni vurun gel. Bu gece işimiz uzun. Geçen sefer elimizde kalıyordun.*” 9 gibi gitti gece 2-3 gibi geldi. En yoğun işkence gördüğü gün oydu. Çok kötü durumda geldi üzeri leş gibi sigara kokuyordu. İlk seferinde darp izleri kaldığından bu kez iz kalmasın diye tokatlamışlar. Gökhan “*Allah aşkına ne olur vurmayın*” deyince “*Burada Allah yok lan! Allah bizim*” demişler. Saatlerce ters kelepçeli haldeyken

şamarlamışlar. ‘Ne istiyorsanız imzalayayım’ demiş. ‘Olmaz sen anlatacaksın’ demişler. Geldiğinde basa sarıldı dakikalarca ağladı. Ben korktum durumunu görünce banyo yaptırdık. Eşyalarımıza 7-8 gün sonra ulaşmıştık. İlk ben almıştım ama o daha alamamıştı. Ben iç çamaşırlarımı verdim ona. Bize banyo izni 7. Gün izin verildi. Banyodan sonra geldi oturdu biraz rahatlamıştı. Biraz konuştum onunla sonra uyudu.

‘İŞKENCECİ POLİSİ BANA GÖSTERDİ’

Gözüaltındaki bir başka kişiyi tuvalete götüren genç polisi gösterdi. Kendisine işkence eden polislerden birinin o olduğunu söyledi. Görsem tanırım. Uzun boylu, uzun saçlı, genç ve 25 yaşlarında bir polisti.

Aynı kilolu polis elinde bir fotoğrafla geldi. Nezaretin önünde Gökhan’a bunları tanıyor musun diye sordu. Tanımıyorum dedi. Gözlüğü kırılmıştı, kırılan gözlüğü için çocuklar gibi saatlerce ağladı. Psikolojisi iyi değildi. Eşi 3-4 gün sonra yeni gözlük ulaştırdınca çok sevindi.

Bir seferinde sağlık kontrolünde bir doktor Gökhan’ın göğsünün ve sırtının fotoğraflarını çekti. Ben gördüm çekildiğini çok fazla morluk vardı. Son iki üç gün artık adli tıp doktorları gelmiyordu. Sağlık Bakanlığı’ndan doktorlar geliyordu. Biz onlara derdimizi sıkıntılarımızı anlattığımızda, “Çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz olur bu tür şeyler.” Diyerek işkencenin üzerini kapatmaya çalışıyorlardı.

Ben sağlık bakanlığından gelen doktora önce polisi çıkarın dedim. İşkence görüyorum dedim. Doktor polisi çağırdı işkence gördüğünü söylüyor ne yapalım dedi. Ben de Hipokrat yemini ettiniz yazıklar olsun size dedim. Yaşadıklarımızı yazmıyorlardı.

‘DELİL BULUNMASIN DİYE TIRNAKLARI KESİLMİŞ HALDEYDİ’

Polis, Açikkollu’nun eşini 5 Ağustos sabahı saat 9:10 sularında aradı. Acilen Haseki Hastanesi’ne gelmeleri istendi. Yaklaşık 1 saat sonra ise bir başka polis bu kez Adli Tıp Kurumu’na gelmelerini istedi. Gökhan Açikkollu’nun rahatsızlandığını zanneden ailesi hayatını kaybettiğini Adli Tıp Kurumu’na geldiklerinde öğrendi. Açikkollu’nun cenazesi aile yakınlarına teşhis ettirildi.

Ancak cenazeyi İstanbul’da defnetmek isteyen aileye engel olundu. İstanbul’da sadece AKP’li belediye başkanının darbeciler için hazırlattığı Pendik Ballıca Köyü’ndeki “hainler mezarlığına” gömülebileceği söylendi. Üstelik dini ritüeller uygulanmadan ve cenazesi

yıkanmadan defin yapılacağı açıklandı. Ailesinin, daha ifadesi bile alınmamış, suç işlediği tespit edilmemiş, yargılaması yapılmamış bir kişinin nasıl hain ilan edilebileceğini sorması çare olmadı. Cenaze işlerine bakan görevli, savcılıktan veya Emniyet Müdürlüğü'nden Açikkollu'nun suçsuz olduğuna dair yazı almaları gerektiğini söyledi.²⁰ Aile çareyi cenazeyi İstanbul dışına çıkarmakta buldu.

Açikkollu'dan geriye kalan eşyaları ise İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gelen eşine teslim edildi. Mümüne Açikkollu, şeker hastası eşi için getirdiği ilaçları neredeyse hiç eksilmemiş halde geri aldı.²¹ Raportöre konuşan Mümüne Açikkollu, *"Gökhan Açikkollu'nun her yemekten sonra kullanması gereken 2 çeşit insülin ilacı vardı. Tablet şeklinde kullandığı ilacı hiç eksilmemişti. 100'lü iğne kutusundan ise sadece 4 tanesi eksilmişti. Cenazesini gördüğümde tırnakları dikkatimi çekti. Gökhan'ın tırnaklarını yeme alışkanlığı vardı tırnak makası kullanmazdı. Ancak tırnaklarının oldukça dipten ve düzenli şekilde kesildiğini gördüm. Bunu işkenceci polislerin, kendi DNA'larının tespit edilememesi için yaptığını düşündüm"* diye konuştu.

Gökhan öğretmenin gözaltına alınmasına karar veren soruşturma savcısı Can Tuncay bir süre sonra eşi Mümüne Açikkollu'yu da gözaltına aldırdı. Mümüne Açikkollu, Savcı Can Tuncay'ın sorgu sırasında, *"15 Temmuzda neredeydiniz. Eşinle nasıl tanıştın. Eşinizin emriyle tanklar harekete geçti. Bu darbe o yüzden oldu."* şeklinde ifadeler kullandığını anlattı. Ancak eşi, bu iddiaları *"Eşimin bunlarla nasıl ilgisi olabilir nasıl emir verebilir. Tanıdığı tek asker bile yok"* diye cevapladı. Savcı Tuncay Mümüne Açikkollu'yu Gülen Hareketi ile hiçbir bağlantısını bulamadığı için serbest bıraktı. Mümüne Açikkollu kendi deyimiyle o günden itibaren panik halde yaşadı. Her kapı zili çaldığında irkildiğini anlattı. Tedirginlik hali çocuklarına da yansdı. Yeni okula başlayan kızları Psikolog desteği aldı.

SAVCI 'AÇIKKOLLU'YA İŞKENCE' SORUŞTURMASINI KAPATTI

Gökhan Açikkollu'nun işkence altında hayatını kaybettiğine dair şikayetler üzerine 'Taksirle Ölüme Neden Olma' suçlamasıyla açılan soruşturmayı Savcı Burhan Görgülü yürüttü. Savcı Görgülü, Engin Emrah Biçer ve Gürol Berber gibi ailenin sunduğu tanıkların hiçbirini dinlenmeden, 13 günlük kamera kayıtlarını incelemeyen, Prof. Fincancı'nın Açikkollu'nun

²⁰ "İşkence altında ölen öğretmenin dosyası kapatıldı", TR724, 5 August 2017, <http://www.tr724.com/iskence-altinda-olen-ogretmenin-dosyasi-kapatildi/>

²¹ "İşkence altında ölen öğretmenin dosyası kapatıldı", TR724, 5 August 2017, <http://www.tr724.com/iskence-altinda-olen-ogretmenin-dosyasi-kapatildi/>

işkence altında öldüğünü açıklayan raporunu dikkate almadan dosyayı delil yetersizliği nedeniyle kapattı. Ayrıca adli tıp doktorlarının işkence izlerini kayıt altına almak için çektikleri fotoğraflar da soruşturma dosyasına konulmamıştı. 20 Aralık 2016 tarihinde verdiği takipsizlik kararının gerekçesinde “olayda herhangi bir kimsenin kastı veya ihmali olmadığı, herhangi bir kimsenin azmettirmesi sonucunda eylemin gerçekleşmediği anlaşılmış olup, Gökhan Açıkollu’nun ölümünde etkisi veya katkısı olduğunu düşündürecek harici bir etkenin varlığını gerektirir bilgi ve bulgu olmadığı ” tespitine yer verdi.

T.C.
İSTANBUL
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
MEMUR SUÇLARI SORUŞTURMA BÜROSU

Soruşturma No : 2016/91448
Karar No : 2016/81222

KOVUŞTURMAYA YER OLMADIGINA DAİR KARAR

DAVACI	: K.H.
ÖLEN	: GÖKHAN AÇIKKOLLU, AYHAN Oğlu ASYA'den olma, 01/04/1974 doğumlu
MÜŞTEKİ	: MÜMÜNE AÇIKKOLLU, MEHMET Kızı HATICE'den olma, 21/01/1975 doğumlu, Cemil Marif Mahallesi Besteke Sokak Ekşioglu Birlik Sitesi No:3/G A Blok Kat:6 Daire:27 Ümraniye/ İSTANBUL
VEKİLİ	: Av. EROL BAYRAM, İSTANBUL Ali Rıza Gürcan Cad. Çırpıcı Yolu No:1 Meridyen İş Merkezi K:2/220 Merter Güngören / İSTANBUL
ŞÜPHELİ	: İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesinde Görevli Polis Memurları
SUÇ	: Takasirle Ölüme Neden Olma
SUÇ TARİHİ VE YERİ	: 05/08/2016 İSTANBUL/FATİH

Soruşturma Evrakı İncelenildi:

15-16/07/2016 tarihinde FETÖ/PDY terör örgütü mensuplarına "Darbe Teşebbüsü" olayı ile ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı (Terör ve Örgütü Suçlar Soruşturma Bürosu)'nun 2016/83705 numaralı soruşturması kapsamında, 24/07/2015 tarihinde saat 00.15'de yakalanan şüpheli GÖKHAN AÇIKKOLLU'nun aynı gün saat 08.05'te İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün "Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Deflere" kaydı yapılarak soruşturma kapsamında gözaltına alındığı,

Şüpheli GÖKHAN AÇIKKOLLU nezarethaneye alınması sırasında şeker hastası olduğunu üst aramasında bulunan ilaçlarını kullanması gerektiğini ve bozulmaması için buzdolabında muhafaza edilmesini istediğini beyan ettiğinden ilaçları buzdolabında muhafaza edilmek üzere kendisinden teslim alınarak talebi doğrultusunda düzenli olarak kullanmasının sağlandığı,

Şüpheli GÖKHAN AÇIKKOLLU'nun İstanbul Emniyet Müdürlüğü nezarethanesinin C Koşu 3 Nolu Bölümüne konulduğu, talebi doğrultusunda ilaçlarının kullanmasının sağlandığı, şüpheli hakkında 25-26-27-28-29/07/2016 tarihlerinde Adli Tıp Şube Müdürlüğünden, 30/07/2016 tarihinde Bayrampaşa Devlet Hastanesinden, 01-02-03-04/08/2016 tarihlerinde Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesinden gözaltı uzatma doktor raporlarının alındığı, şahsın mutad alınan raporları dışında rahatsızlığını beyan ettiğinden 24-28-31/07/2016 tarihlerinde gözaltında rahatsızlığını beyan ettiğinden muayene ve tedavisi için Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi (28/07/2016 tarihinde talep edilen 112

1/6

Metformin, Parasetin, Alprazolam, Nordazepam, Diazepam, Diklofenak'ın ilaç etken maddeleri olduğu, şeker hastalığı, panik atak tedavisinde ve ağır kesici ilaçlar olduğu, tedavi dozunda olduğu, tekniği düzeyde olmaması, sıranın diğer maddelerin bulunmadığı dikkate alındığında kişinin zehirlenerek öldüğünün tıbbi delillerinin bulunmadığı,

2. Otopsisinde dış muayenede travmatik değişim tanımlanmadığı, iç muayenesinde kafa kemiklerinde kırık, kafa içi travmatik değişim, iç organ ya da büyük damar yaralanması tespit edilmediği dikkate alındığında kişinin travmatik bir tesirle öldüğünün tıbbi delillerinin bulunmadığı,

3. Otopsisinde tespit edilen göğüs ön yüz ksfoid sol tarafta parasternal ile midklaviküler hat arasında 2,5x0,5 cm'lik normal cilt dokusuna göre daha koyu renkte renk değişimi alan, sternum ve kol kırıklarının lokalizasyonları ve özellikleri dikkate alındığında yeniden canlandırma işlemleri sırasında oluşmalarının mümkün olduğu,

4. 24/07/2016 tarihinde gözaltına alındığı, 05/08/2016 tarihinde gözaltında bulunduğu sırada rahatsızlanarak 112 ile kaldırıldığı Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan CPR'a, yemini almayarak öldüğü, otopsi sırasında alınan organ parçalarının histopatolojik incelemesinde, miyokarda taze miyokard enfarktüsü (Mİ'nin ilk 24 saati ile uyumlu bulgular), sol koroner arter tıkanıklığının 75'den fazlasını daraltıcı vaskül ateroskleroz, akciğerde ödeme, yağembolisi ile uyumlu bulgular (Grade 2), parankimde nonnekrotizan granülomlar ve eşlik eden dev hücreler içinde asteroid cisimcikler (sarkoidoz?), beyin, beyincik, beyin sapı konjesyon tespit edildiği dikkate alındığında; kişinin ölümünün akut miyokard enfarktüsü sonucu meydana gelmiş olduğu" yönünde raporun düzenlendiği,

Olayda herhangi bir kimsenin kastı yada ihmali bir eylemi bulunmayıp, herhangi bir kimsenin azmettirmesi sonucunda eylemin gerçekleşmediği anlaşılmış olup, Gökhan Açıkollu'nun ölümünde etkisi veya katkısı olduğunu düşündürecek harici bir etkenin varlığını gerektirir bilgi ve bulgu ile şüpheli gerektirir bir durum olmadığı görülmektedir,

Olay kapsamında şüpheliler hakkında kamu adına **KOVUŞTURMAYA YER OLMADIGINA**,

Kararı müşteki vekiline tebliğine

Tebliğinden itibaren 15 gün içinde 6545 sayılı kanunun 71.maddesi ile değişik 5271 sayılı CMK'nun 173.maddesi uyarınca, İstanbul Sulh Ceza Hakimliğine veya İstanbul Sulh Ceza Hakimliğine gönderilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığımıza verilecek dilekçe ile itiraz yolu açık olmak üzere,

5271 Sayılı CMK'nın 172 ve 173. Maddeleri uyarınca karar verildi. 20/12/2016

e-imza
BURHAN GÖRGÜLÜ 118838
İstanbul Cumhuriyet Savcısı

6/6

SULH CEZA HAKİMLİĞİ AİLENİN İTİRAZINI 7 AY SONRA HAKLI BULDU

Açıkollu ailesinin avukatı Erol Bayram verilen takipsizlik kararına itiraz ederek, “etkin soruşturma’ yapılmadığını belirtti. Delilleri, ifadeleri, dinlenmeyen tanıkları ve doktor raporlarını sıralayan avukat Bayram soruşturmanın yeniden açılması gerektiğini savunarak Sulh Ceza Hakimliği’ne başvurdu. Adli prosedürlere göre 15 gün içinde verilmesi gereken karar tam 7 ay sonra geldi. Sulh Ceza Hakimliği soruşturmanın yeniden açılmasına karar verdi.

Ancak bugüne kadar halen işkence soruşturması açılmış değil. Açıkollu'nun avukatları işkence suçunun örtülmesi için savcılığın zaman kazanmaya çalıştığını savunuyor.

Gökhan Açıkollu'nun gözaltına alınması ve sorgulanması talimatını veren soruşturma savcısı Can Tuncay, Açıkollu'nun hayatını kaybettiği gün ölüm nedenini araştırmadan 'polisin işkence yapmadığını' ileri sürerek basın açıklaması yapan İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan ve işkence soruşturmasını tanıkları dinlemeden kamire kayıtlarını incelemekten kapatan savcı Burhan Görgülü görevlerine devam ediyor.

Gökhan Açıkollu'nun ölümüyle ilgili henüz hiçbir polis memuru yargı önüne çıkmazken sorumluluğu bulunanların terfi etmeleri dikkat çekiyor. Açıkollu'nun işkenceyle öldürüldüğü sırada İstanbul İl Emniyet Müdürü olarak görevde olan Mustafa Çalışkan hiçbir soruşturma geçirmediği gibi görevine devam etmektedir. Terörle Mücadele ve İstihbarat Şube Müdürlüklerinden Sorumlu İl Emniyet Müdür Yardımcısı Ahmet Metin Turanlı 1.Sınıf Emniyet Müdürlüğü rütbesine terfi ettirilerek Zonguldak İl Emniyet Müdürü olarak atanmıştır. TEM Şube Müdürü olarak görev yapan Kayhan Ay, Mayıs 2018'de 2. sınıf Emniyet Müdürlüğüne terfi ettirilmiştir. TEM Şube Müdürlüğü'nde Müdür Yardımcısı olarak görev yapan İlker Küçükheidir 3.Sınıf Emniyet Müdürlüğü rütbesine terfi ettirilerek sırasıyla Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürü ve sonrasında İstihbarat Şube Müdürü görevlerine getirilmiştir.

VAKA 2 : MİT TARAFINDAN KAÇIRILAN A.G. HAFTALARCA İŞKENCE GÖRDÜ

Türkiye'de özellikle 15 Temmuz sonrası sistematik hale getirilen işkence eyleminin en yoğun yaşandığı birimler gayri resmi sorgulama alanlarında yaşandı. Nihayetinde Emniyetin Müdürlüğü'nün yetkisindeki gözaltı ve sorgulama işlemi hukuki düzenlemelerle bir süreye tabiydi. Oysa MİT kendi vatandaşını kaçırmak suretiyle aylarca işkence yapıp yasadışı sorgulama yaptı. Bu süre zarfında kaçırılan şahıs resmi olarak hiçbir yerde görünmüyor takibi yapılamıyordu.

15 Temmuz sonrası MİT tarafından kurulduğu öne sürülen FETÖ biriminin mobilize ekipleri tarafından sokak ortasından adam kaçırmalar ve işkence altında sorgulamalar gündeme gelmeye başlamıştır. İllegal şekilde kaçırılanlardan biri olan A.G. götürüldüğü sorgu binasında haftalarca fiziksel ve psikolojik işkenceye maruz bırakıldığını açıklamıştır.

A.G., AST raportörüne yaptığı açıklamaları halen devam eden güvenlik tehdidi ve can güvenliği nedeniyle ismi gizlenerek raporlaştırılmasını talep etmiştir. A.G.'nin MİT görevlileri tarafından maruz kaldığı muamelenin halen etkisi altında olduğu ve anlatımlarında zaman zaman güçlük çekerek ağladığı gözlenmiştir. A.G.'nin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı süre içinde ailesi nerede olduğunu öğrenememiştir. Devletin diğer resmi kurumları, ailesinin tüm başvurularına olumsuz yanıt vermiş, arama çalışmalarına katılmamış, soruşturma yürütmemiştir. Yargı sistemi hükümetin baskısı nedeniyle benzeri başvuruları görmezden gelmeye, örtmeye çalışmıştır.

A.G. yaşadığı süreci şöyle anlattı:

DARP EDEREK KAÇIRDILAR BAŞIMA ÇUVAL GEÇİRDİLER

“Bir arkadaşımın evine onu ziyarete gidiyordum. Yolda yürürken birdenbire bir transporter araç yanaştı. Aracın farklı kapılarından inen 4-5 kişi hepsi birden üzerime çullandılar. Ben bu arada, “imdat polis, yardım edin” diye bağıırıyordum ve direnmeye çalıştım fakat 5 kişi olduklarından beni transporter aracın içine çektiler. Aracın içinde birdenbire üzerimdekileri çıkarmaya başladılar. 1 dakika içinde beni soydular. Cüzdanımı, kemerimi, çoraplarımı her şeyimi alıp sonra ellerimi ayaklarımı kelepçelediler, gözlerimi bağladılar. Eşyalarımın içinde flash disk vb olup olmadığına bakıyorlarmış; bulamayınca bana sordular. Kafama torba geçirdiler. Bu şekilde uzun bir yolculuk sonrası bir yere getirildim. Yolculuk boyunca kaburgalarım, kafama, bacaklarım, kollarım sürekli vurdular, darp ettiler.

MİT YENİMAHALLE YERLEŞKESİNE GETİRİLDİĞİMİZİ DÜŞÜNÜYORUM

Getirildiğim yere girerken hem benim görmemem hem de dışarıdan anlaşılmamam için titizlikle davrandılar. Beni yere yatırıp üzerime oturmaşlardı. Nizamiyeden girerken sesini çıkarırsan kurşunu yersin dediler; üzerime oturuyorlardı. Anlaşılan nizamiye kapısındaki güvenlik görevlilerinin de görmemesini istiyorlardı. Nizamiyeden yerleşke alanına girer girmez çocuk sesleri duydum. Çocuk sesleri duyduktan 30-40 saniye sonra beni taşıyan araç

bir binanın bodrum katına girdi. Getirildiğim yerin MİT Yenimahalle kampüsü olduğunu düşünüyorum. Sanıyorum çocuk sesleri o yerleşkedeki lojmanlarda yaşayan personel ailelerinin çocuklarından geliyordu. Bize işkence edilen mekana ulaşmak için aile lojmanlarının olduğu bölgeden geçiliyor diye düşünüyorum.

Araç bodrum kattan içeri girdikten sonra beni sürükleyerek bir yere aldılar. Doktor olduğunu zannettiğim biri geldi ciddi bir hastalığının olup olmadığını sordu. Ağır hastalığı (kalp, şeker vs) olanları tespit ediyorlar, işkencenin dozunu ve şeklini ona göre ayarlıyorlardı diye düşünüyorum. Ben de bazı ağrılarımın olduğunu söyledim, ciddiye bile almadılar. Karanlık bir hücrede ellerim, gözlerim bağlı durumdaydım. Bir süre sonra beni işkence odasına götürdüler haftalar süren fiziki ve psikolojik işkence getirildiğim andan itibaren başladı.

İŞKENCE BAŞLADI: ELEKTRİK, KAMÇI, SOPA, TECAVÜZ TEHDİDİ

Ellerim ters kelepçe şeklinde bağlıydı, gözlerim ve ayaklarım da bağlıydı; askıya asarak dövmeye başladılar. Elektrik verdiler, kamçı, sopalar ve coplarla dövdüler. Tecavüz etmekle tehdit ettiler. Saatler süren işkenceden sonra beni bir hücreye attılar. 4.5 metre karelik bu karanlık hücrede haftalarca kaldım, çoğu zaman gözlerim bağlı ellerim kelepçeli halde ciddi acılar çektim.

Bu işkenceler 20 gün çok aktif devam etti. Her gün dayak, elektrik verme, aşağılama, hakaret, küfür, aç ve susuz bırakırma şeklindeydi. İlk günlerde insanı intihara götürecek kadar işkence ediyorlardı. İntihar edebilmek için materyal aradığım anlar oldu. Ama her şeyi düşünmüş ve odaları ona göre dizayn etmişler. Odaların tabanından tavanına kadar halıyla döşemişler. İstense bile intihar etmek mümkün değildi. İlk 3 gün copla ve bir işkencecinin bizzat tecavüz girişimlerini yaşadım. Cop ve benzeri cisimlerle tarif edilemeyecek tacizler yaptılar. Bir personelin tecavüz girişimi karşısında fenalık geçirince beni tekme tokat masadan aşağı fırlattılar. Sonra hücreye attılar.

MARŞANDIZ'DEKİ MİT YERLEŞKESİ YASADIŞI SORGU MERKEZİ

Anladığım kadarıyla kaçırıldığımız yer; en az 2 katlı, yaklaşık 50 metreye 20 metre ebatlarında alt katında hücreler ve işkence odalarının bulunduğu üst katında da bilgisayarlıların

analizcilerin, veri uzmanlarının çalıştığı bir yerdi. Ben özgürlüğüme kavuştuktan sonra PKK tarafından kaçırıldığı duyurulan MİT üst düzey yöneticileri Erhan Pekçetin ve Aydın Günel'in videolarını gördüm. Bu iki kişi kamera karşısında MİT'in 2 adet işkence ve sorgu merkezi olduğunu anlatıyorlardı. Bunları dinledikçe benim kafamda her şey netleşti. 2 işkence merkezinden birisi Marşandiz olarak adlandırılan ve Beştepe'de Cumhurbaşkanlığı Sarayı'na yakın olan kırsal bir bölgede diğeri ise Yenimahalle MİT Yerleşkesi içinde diye anlatıyorlardı.

Bizi götördükleri yer Yenimahalle yerleşkesiydi. Girerken çocuk sesleri duymuştum burası Marşandiz olamazdı. Üst katta ofisler vardı. Sandalye masa sesleri geliyordu. Her türlü bilgiye kolayca ulaşılıyor önüne koyuyorlardı.

Bulunduğum yerde toplam 40- 50 civarında kişi görevliydi. Bir kısmı sorgucular bir kısmı mobilize insan kaçıran ekipler, bir kısmı orada çalışan veri uzmanları ve yardımcı ekipler. Bütün bunları toplayınca 40-50 kişinin çalıştığı milyon dolarlık bir tesis.

Bu tesisin içinde 6 adet hücre, işkence odaları, işkence aletleri bulunuyordu.

3 GÜN YEMEK VE SU VERİLMEDİ, SÜREKLİ AYAKTA BEKLETİLDİM

3 gün boyunca yemek verilmedi. Su günde bir bardak veriliyordu. Sürekli ayakta bekletiliyor ve dinlenme fırsatı verilmiyordu. Kamera ve ses sistemi ile bize komutlar emirler veriyorlardı. Ayakta beklerken dayanamaz hale gelip yere düştüğümde gelip tekme tokat kaldırıyorlardı. Bizi gece gündüz sürekli sorguya alıyorlardı. 7-8 kişilik bir ekip vardı. 2'şerli gruplar halinde orada bulunan ve kaçırılan kişileri sorguluyorlardı.

Yemek çok az veriyorlardı hiçbir zaman doymadık. Doymamız için değil ölmememiz için veriyorlardı.

YAPAY PENİS ÜZERİNE OTURTUP BAĞIRSAKLARINI YIRTTILAR

Yerde pelte halinde yattığınızda bile sizi yarım metre zıplatan elektrik veren aletler vardı. Lastik bot gibi bir şeyin içerisine yerleştirilmiş yapay penisler var makatınıza sokuyorlar. Yapay penisleri elletiyorlar sizi tehdit ediyorlar.

Bu işkenceler sonunda makat bölgesinde kanamalar olan insanlar oldu. Onların çığlıklarını, onlarla alay eden işkencecilerin kahkaha ve alaylarını duydum. İşkenceciler tedavilerini de kendilerinin yapmalarını istiyorlardı ve hücrelere pamuk atıyorlardı.

Coplar ve sopalar var bunlarla da tecavüz tehditleri oluyor. Ve vücudunuza sokuyorlar. İşkence gece de devam ediyor. Bir işkence seansı ortalama 4-5 saattir. Görevliler sizi tuvalete götürürken ya da üzerinize geldiklerinde darp ediyorlar hakaret ediyorlar. İsteklerinize cevap vermiyorlar. Kamerayla sizi izliyorlar. Sizi sürekli komutlarla ve hakaretlerle uyutmuyorlar.

İŞKENCECİ KADIN, KUDDUSİ OKKIR VE ALİ TATAR'IN İNTİKAMINI ALDIĞINI SÖYLÜYORDU

Odanızın içerisinde yat, kalk, sürün, zıpla, ördek yürüyüşü yap gibi komutlarla sizi yıldırmaya, itirafçı yapmaya ve gizli tanık yapmaya çalışıyorlar. İlegal oluşturdukları bilgi havuzlarını legal hale getirmeye çalışıyorlar. Kendilerini gizlemeye çok önem veriyorlardı. Hiçbirinin yüzünü görmedim. Gözlerimiz sürekli bağlıydı.

Bana çoğu zaman işkence eden adam tıslayarak konuşan biriydi, asker kökenli olduğu imajı veriyordu. Bildiğim türkülerini saymamı istedi. Cevap vermeyince elektrik vermeye başladı, birkaç türküyü saydım. O andan sonra işkence sırasında hep türküyü söyletiyordu; ben ağlayarak türküyü söylerken o işkence yapıyordu. Sustuğumda en yakıcı elektriği veriyordu. Kızımın elimden alınıp devlet tarafından espionaj faaliyetleri için yetiştirileceğini söyleyip duruyordu. “Espionaj nedir bilir misin” diye sordu bana, sonra da kendisi cevap Verdi; “Devletimiz adına fahişelik yapacak!”

Bazen birden çok erkek sorgucular oluyordu. Hatta bir seferinde bir kadın sorgucu geldi. Tek bir sorguya katıldı, sonra gelmedi; yanımda nefes alırken 1.60 boylarında olduğunu düşündüm. İzmirli olduğunu hissettirdi. Diksiyonu düzgündü ve işkence yaparken Ergenekon davası sürecinde hayatını kaybeden Kuddusi Okkır ve Ali Tatar'ın isimlerini sayarak, “Onları siz öldürdünüz. Sizin yüzünüzden öldüler” diye bağıırıyordu.

CUMHURBAŞKANLIĞI'NDAN GELEN BİR KİŞİ SÜREKLİ RAPOR ALIYORDU

Burada sorgularla ilgili hem de SADAT (Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yakın emekli askerler tarafından kurulan, resmîyetle uluslararası savunma alanında danışmanlık ve askeri eğitim veren şirket. Ancak şeffaf olmayan bu yapının yasadışı eylemlere katıldığı ileri sürülmektedir) ve milis yapılanmalarıyla ilgili çalışmalar yürütüldüğünü zannediyorum. Çünkü sorguya giren ve eski polis olduğunu söyleyen kişi defalarca, “Devlet artık eski devlet değil. Sivil, milis güçler her türlü hazırlığını yapmış durumda. Bunu kafanıza sokun” diyordu.

Benzeri sürekli konuşmalar yapıyordu. O bodrum kattaki işkence üssünün başında bu şahıs vardı.

Ben anladığım kadarıyla birinin üzerinden ele geçirdikleri USB ve listeler nedeniyle çok prim yapmışlar. Bu nedenle bana sd kart, usb ve dijital dokümanları soruyorlardı.

Bir seferinde işkence sırasında üst düzey bir adam geldi. Tok sesli, durarak tane tane konuşan 60-65 yaşlarında birisiydi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yurt dışı ziyaretlerinden bahsediyordu. Bu adama rapor veriyorlardı. Çok kısa süre durup gidiyordu.

“BURASI RESMİYETTE YOK, BAŞINIZA HERŞEY GELEBİLİR”

Burada kaldığım süre zarfında çok kilo verdim. Vücudumda çok ciddi işkence izleri oluştu. Beni serbest bırakırlarken ciddi tehditler aldım doktora gitmem durumunda veya rapor almaya çalışmam halinde tekrar buraya getirileceğim, eşimin kaçırılacağı, çocuklarımin trafik kazası süsüyle öldürüleceği gibi tehditler aldım. Ne basına, ne savcılığa, ne hastaneye ne de insan hakları derneklerine gitmemem konusunda tehditler aldım. Bize söylenen şeydu: “Bu birim aslında yok hükmündedir. Bu birimde başınıza her şey gelebilir.”

İşkenceci şahıs bana, “Burada ölebilirsiniz. Burada öldüğünüzde sizi Suriye’ye bırakmamız çok kolay. Hatta IŞİD’li gibi giyinmiş şekilde çölün bir kenarında bulunabilirsiniz. Kimse sizin öldüğünüzü bile umursamaz” demişti. Bir başka işkenceci daha vardı. O da iğneyle halüsinasyonlar görecekle hale geleceğimizi duvarlara kafa atacağımızı, hafızamızı kaybedeceğimizi anlatıyordu. Bir başkası bir gözümüzü kaybedebileceğimizi bunun örnekleri olduğunu söylüyordu.

PKK YANDAŞLARINA İŞKENCE SESLERİNİ DİNLETTİLER

Burada PKK yandaşlarına da ciddi işkenceler yapılmış. Onların videolarının seslerini dinlettiler; gözlerim bağlı ve askıdaydım. Seslere bakılırsa tecavüze uğramışlar. Makatlarına cisimler sokulmuş. Bunlardan ölenler olduğunu da zannediyorum. İşkenceci şahıs telefonundan kaçırılan ve PKK’lı yandaş gazeteciler dediği kişilere dair bağırma sesini dinletti. Bu kişilerin Hurşit Kültür, Taşkın Yasak ve Müjgan Ekin olduğunu söyledi.

İşkenceciler tecrübeli polis ve askerlerden oluşuyordu; işkence mekanında ve kaçırma işinde görev alanlar ise sanıyorum eski polisler, askerler ve özel kuvvetler personeliydi. Bunların çoğunun astsubay emeklisi olduğunu sanıyorum. Görevden atılanlar ve hapse girmiş çıkmış

tipler olduğunu da söyleyebilirim. Hapse girmelerini cemaate bağladıkları için bize karşı çok acımasızdılar.

EŞİM VE AKRABALARIM MÜCADELE ETTİ DEVLET DUYARSIZ KALDI

Eşim ilk günden itibaren beni bulmak için çok uğraşmış. Yetkili makamların isteksiz durumlarına şahit olmuş. Türkiye’de ve Avrupa’da bazı insan hakları dernekleri eşime destek vermiş. Ama Türkiye’de toplumun ve medyanın geneli bu duruma duyarsız kalmış. Benimle birlikte aynı dönemde kaçırılan bazı kişilerin aileleri de benzer mücadeleler vermiş. Ben aynı mekanda benzer uygulamalara tabi tutulanları az çok biliyorum. Her meslekten insan işkence görüyordu.

HUKUK MÜCADELEMİ SÜRDÜRECEĞİM

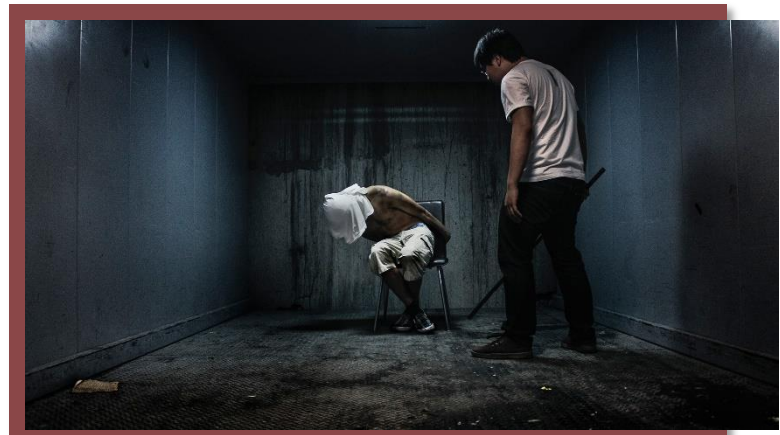
Bu insanların ve benim yaşadıklarımın bir hukuki karşılığı olmalı. Bu hesabı ileride soracağımıza inanıyorum. Ve bize bunları reva gören devlet büyüklerinden en alttaki görevliye kadar herkesin yargılanması gerektiğine inanıyorum. Türkiye’nin içinde bulunduğu badireden çıktığı gün bu hukuk mücadelemiz devam edecek.

Özgürlüğümden mahrum bırakıldım. İbadet etmeme izin verilmedi. Yemek ve su verilmedi. Doktor kontrolünden geçirilmedim. 2 ay sonra banyo yapabildim. Müzikle ve kamera sistemiyle uyutmama işkencesi de yapıldı. Kobay olarak kullanılacağımız üzerimizde testler yapılacağı söylendi. Zamanı geldiğinde bu kişilerden hukuk çerçevesinde hesap soracağım. İşkence bir insanlık suçudur ve zamanaşımı yoktur.

VAKA 3 : MİT TARAFINDAN KAÇIRILAN İ.S.: 8 AY İŞKENCE GÖRDÜM, EŞİM BENİ TANIYAMADI

İ.S. hakkında Gülen Hareketi’ne yönelik soruşturma açılan bu nedenle memuriyetten atılan bir isim.

MİT’in bir süre takip ettikten sonra transporter kullanan bir ekiple kaçırdığı kişilerden biri. Ağır işkenceler gördüğünü serbest bırakıldığında 30 kilo kaybetmiş olduğunu

kendi yüzünü ve ailesini ilk kez yaklaşık 8 ay sonra gittiği evinde gördüğünü anlattı. Tanınmayacak hale geldiği için evinin kapısını çaldığında eşinin kapıyı açmadığını konuşarak ikna ettiğini ifade etti. İ.S. 2009 yılına kadar Gülen Hareketi'ne ait kurumlarda öğretmenlik yaptı. İ.S. daha sonra bir üniversitede akademisyen olarak çalışmaya başladı. Ocak 2017'de ihraç oldu. Tutuklanabileceğini düşünerek yurtdışına çıkmak için uğraşmaya başladı. İ.S. bir süre sonra bir gece nasıl kaçırıldığını ve gördüğü işkenceleri anlattı:

ÜZERİMDEKİLERİ YIRTARAK SOYDULAR, ÇIRILÇIPLAK ARABADA YATIRDILAR

MİT'in trasporterlar ile adam kaçırdığını sosyal medyadan takip ediyordum. Ankara'da yaşıyordum ve ben de tutuklanma ve kaçırılma korkusu yaşıyordum. O yüzden yurtdışına çıkmaya çalışıyordum. Kaçırılmalarda hiçbir kriter olmadığını düşünüyorum. Cemaatin okullarına çocuklarını vermiş herhangi biri için bile böyle bir tehlike mevcut. Hukuk tanımıyorlar, kendileri çok güçlü görüyorlar biz devletten adam öldürmek, işkence yapmak, adam dövmek için para alıyoruz diyorlardı. 2018 de bir akşam arkadaşım ile buluşmak için çıkmıştım. Bir kafede oturduk. 45 dakika sonra ayrıldım. Gece aracına binmek üzereyken arkamdan saldırdılar ve dövmeye başladılar. Ben direndim ve bağırmağa başladım. 2-3 kişi arkadan saldırdı. Karşıdan da 2-3 kişinin daha geldiğini gördüm. Direnirken birisi silahını çıkarıp mermiyi namlunun ağzına verdi. Toplam 7-8 kişi sürekli vuruyorlardı.

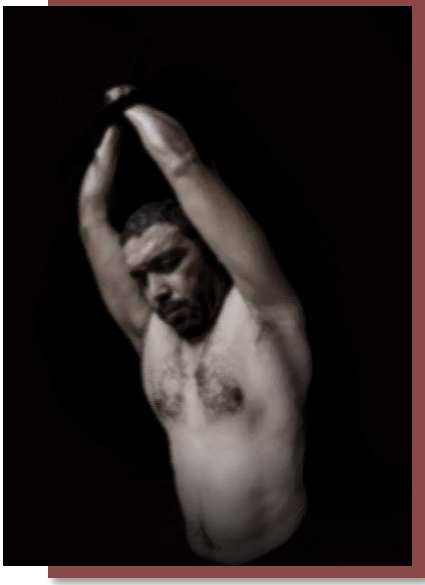
“DEVLETEN ADAM ÖLDÜRMEK, İŞKENCE YAPMAK İÇİN PARA ALIYORUZ”

Siyah bir transporter yanaştı. Merkezi bir yerdi ve her yerde kameralar vardı. Kaydedilmemiş olması imkansız. Eşim ben kaçırıldıktan sonra uğraşmış ancak bu kamera

kayıtları verilmemiş emniyetten. Ben gittiğim her yeri eşime söylüyordum. Tutuklanma tehlikesinden dolayı. Arbede sırasında kaçırılmaya çalışıldığımı anladım. Sürekli hakaret ediyorlardı. Apar topar aracın içine attılar. Yüzüstü yatırdılar ve üzerimdekileri yırtarak çırılçıplak soydular. Araçtaki boşluğa yatırdılar. Arkadan ellerimi ve ayaklarını çok sıkı kelepçelediler. Telefonumun şifresini sordular söyledim. Ayak parmaklarımı kapıya sıkıştırdılar yarım saat o şekilde gittim. Yüksek sesle AKP seçim müziği yapılan dombıra çalıyordu. Hakaret edip küfrediyorlardı. Çok hızlı gidiyordu şoför bir ara içeridekiler, “Haydar yavaş” diye bağırıyorlardı. Ağzım burnum kan içerisindeydi. Yaklaşık yarım saat 45 dakika sonra gözümü bağladılar, altıma iç çamaşır giydirdiler ve başıma çuval geçirdiler. Kaçıran ekibin

başında Karadeniz şiveli biri vardı. Dövere araçtan indirdiler ve bir yere götürdüler. Ardından bana, “Ne yaptığını biliyoruz, 3-4 ay boyunca seni takip ettik. Konuşacaksın. Biz devletten işkence yapmak için adam öldürmek için maaş alıyoruz. Burada avukat yok, doktor yok. Biz devletiz istersek eşini de buraya getirebiliriz aynı şeyleri yapabiliriz.” dediler.

FİLİSTİN ASKISINA GERİP, SOPALARLA DÖVDÜLER

Araçtan indirdiler, burası normal bir binaydı ve zemin kattı. Merdiven çıkmadan hücreye konuldum. Giriş kat bir yerdi. Demir sürgülü kapılar vardı. 3 metrekarelik karanlık bir hücreydi ve duvarlarda süngerle halıyla kaplıydı. Aktif bir kamu binası gibiydi. Hemen üst kattan sürekli topuklu ayakkabı ile gezen bir kadın görevlisi geziyordu. Sesleri bize geliyordu. Bize yapılan işkencelerin seslerini onların duymaması imkansız. Yaklaşık 1 hafta gözlerim kapalı olarak kaldı. İlk 3-4 gün yemek vermediler. Sonrasında da ekmek arası kaşar peyniri verdiler. Bir süre sonra çorba ve pilav getirildi. Günde üç defa tuvalete götürürken 1 bardak su içmemize izin veriyorlardı. Benim kaldığım yerin karşısında bir hücre vardı. Burası işkence için ayrılmıştı. Her gün yarım saat, 1 saat işkence yapıyorlardı. Elektrik verdiler cihazlarla, acıdan bayılıyordum.

Şuurunuzu kaybediyorsunuz. Filistin askısında tutup geriyorlar sonra sopalarla dövüyorlardı. Hücrede de, “Ölürüm Türkiye” gibi milliyetçi şarkılar ve ‘İstiklal Marşı’ çalınıyordu. İstiklal marşı çalınırken zorla ayağa kaldırıyorlar yüksek sesle okutuyorlardı.

8 AY KENDİ YÜZÜMÜ GÖRMEDİM

8 ay boyunca sürekli psikolojik, fiziksel işkence gördüm. Hücrem, işkence odası ve tuvalet arasında gidip geldim sadece. Her hücrede kamera ve hoparlör vardı. Bir de sürekli yanan ışık vardı. Hoparlörlerden sürekli ayakta durmamız gerektiğini söylüyorlardı. Komut veriyorlardı. Ayakta bekle otur kalk diyorlardı. Her hücrenin kendi hoparlörü var. İstedikleri hücreye sesleniyorlardı. Gücümü kaybedip yere düştüğümde gelip dövüyorlardı. Hücremin 3 tarafı duvar bir tarafı demir kapıydı. Hoparlör ve ışık tel bir mazgalın arkasındaydı. 5 ay kendi yüzümü ve güneşi görmedim. Duvarlar yalıtım için sünger ve kahverengi halıflex ile kaplıydı. Zaman mefhumu kalmıyor. Günde 3 kez tuvalete çıkıyorduk. İhtiyacın olduğunda kapıya vurunca kapıya sırtını dönüp yüzün önde çökmüş olarak gelenleri görmeyecek şekilde bekliyorduk. Gözümüzü bağlıyorlar kafamıza çuval geçirip terliği giydirip 10 adım ötede

tuvalete gidiyorsunuz gözü kapalı yapıyorsunuz. Tuvalet sırasında aşağılayıp küfrediyorlar. Genelde birbirlerine devrem diye hitap ediyorlardı. İsim kullanmamaya özen gösteriyorlardı. Çok nadirde olsa yanlışlıkla birbirlerine isimleriyle hitap ettikleri oldu. Orada birbirlerine Haydar, Hacı Ali, Emin, Muammer, Taşkın, Seçkin, Devrem diye hitap ettiler. Ege şiveli 2 kişi vardı biri sorgulayan diğeri gardiyan.

DOĞU TÜRKİSTANLILAR DA İŞKENCE GÖRÜYORLARDI

Hücremin sağında ve solunda hep birileri vardı. Onlara da işkence yapılıyordu. Bunlar Doğu Türkistanlı kişilerdi. Biri de bayandı. O bayan Türkçe biliyordu ve Doğu Türkistanlı olduklarını anlattı. Telefon rehberimdeki kişilerin tamamının fotoğraflarını bilgilerini önüme koydular. Her şeyi biliyoruz dediler. Bunları nasıl temin ettiklerini anlayamadım. Hiç tanımadığım askeri öğrenciler ile ilgili bunların cemaat üyesi olduğunu söylememi ve kabul edip imzalamamı istediler yoksa buradan çıkamazsın dediler. Eşini de buraya getiririz yakalaması var nerede olduğunu biliyoruz dediler. 4 ay boyunca beni takip ettiklerine dair fotoğrafları gösterdiler. Cemaatin mahrem yapılanmasındansın bunu kabul et dediler.

İŞKENCE ALTINDA İFADE İMZALATIP POLİSE TESLİM EDİLDİĞİMDE DE KABUL ETMEMİ İSTEDİLER

İsimler vermemi istediler. Yoğun işkence 1-1.5 ay sürdü. Sonrasında ifadelerin imzalanması konusunu nedeniyle bekletiyorlar ama yine hakaret edip dövdüler. Ben oradayken işkence yaptıkları cemaat mensuplarını sorguladılar. Onlara askerlerle ilgili sorular sordular. Verilenleri imzalayacağınızı söyleyince de bekletiyorlar. Kaçırıldığım zaman 92 kiloydum 5 Ay sonra bırakıldıktan sonra tartıldım 62 kiloydum 30 kilo kaybetmişim. (Ağlıyor) Kaç gün kaldığımı getirilen kahvaltılardan saymaya çalışıyordum. Yatak yoktu yerde yatıyordum. Daha sonra battaniye verdiler. Bana şunu diyorlardı; “Sen emniyete gideceksin seni polislerle teslim edeceğiz. Bu belgelerin aynısını poliste de imzalayacaksın”. Kaçırıldıktan 2 veya 3 ay sonra söylediler bunu. İmzalamazsan karını da alırsın. İçeride kalırsınız 5’er yıl diyorlardı. Sürekli tehdit ediyorlardı. Son zamanlarda çıkınca ne yapacaksın diye soruyorlardı. Memleketime döneceğim deyince senin sicilini temizleriz görevine geri döndürürüz devletine hizmet edersen diyerek beni muhbir olarak kullanmak istediklerini söylediler. Poliste ifadeleri İmzalayıp imzalamama arasında ikilemde olmam beni yıpratmıştı. İnsanların vebalini almak istemiyordum. Yakında seni bırakacağız dediler. Ama sonraki günlerde hücrede daha yüksek sesli müzik dinletmeye başlattılar.

DAĞLIK BİR ALANDA SOĞUKTA BIRAKTILAR

Ben son 15 gün kala direnme kararı aldım ve polise teslim ettiklerinde hazırladıkları ifadeleri imzalamayacağımı söyledim. Bu kez bana seni emniyete bırakmayacağız dediler. Beni dağlık bir alanda bıraktılar. Çıkmadan önce onların amirleri olduğunu düşündüğüm kişi bana dedi ki: “Çıkınca bir iki gün sonra kendi üzerine bir hat alacaksın. Bu hat üzerinden seni bir iki ay içerisinde arayacaklar dedi. Kendilerini tanıtacaklar sen onları anlayacaksın zaten bu hattı bizim için aldın diyecekler sana. Onların dediği yere gideceksin. Gitmezsen sonun daha kötü olur” diye tehdit ettiler. Ayrıca bıraktıklarında savcıya emniyete avukata gitmeyeceksin diye tehdit ettiler. Yolda gözlerimi kapattılar, çuval geçirdiler başıma. Büyük bir kulaklık taktılar. Rahatsız edici bir motor sesi verdiler kulaklıktan yolu takip etmeyeyim diye. Bir yere getirdiler. Başımı eğip çuvalı çıkardılar gözümü açarlarken beni döndürdüler ve bu yönde dümdüz gideceksin sonra sola döneceksin ve ana yola çıkacaksın arkana dönersen vururuz dediler. Cüzdanımda 2 bin lira civarında para vardı kaçırıldığımda 900 lira bırakmışlar. Benim hattımın bulunduğu telefonu da kapalı halde bana verdiler. Ancak hattımın kapanmış olduğunu düşünerek açmayı bile düşünmedim. Sinirlerim alınmış gibiydi. Dedikleri istikamete yürüdüm.

DONARAK ÖLECEĞİMİ DÜŞÜNDÜM

Gece 22-22:30 gibiydi hava çok soğuktu. Beni yazın kaçırdıklarında giydiğim yazlık pantolon ve tişörtü 5 ay sonra geri giydirdiler. Pantolon 30 kilo zayıfladığım için üzerimde durmuyordu. Kemerle sıkıştırmıştım. 8 ay boyunca hiç yürüyemediğim için ayaklarım da kötü durumdaydı. Bir saatten fazla süre yürüdüm. Ne araba geçiyor ne insan, kimseyi göremedim. Toprak yol bitti dağın ortasında kendimi yere bırakmak zorunda kaldım. Çok soğuktu titriyordum. Çenem, Ayaklarım donmuş gibiydi. Donarak öleceğimi düşündüm. Yeniden kalktım sendeleye sendeleye ışıkların görüldüğü yere doğru yürüdüm. Tabelada bir trafo merkezi yazıyordu. Kapıda ağır silahlı bir özel güvenlik vardı. Nizamiyeden çıktı. Yolumu kaybettim donmak üzereyim dedim. Bana battaniye, bere, eldiven getirdi. Jandarma görevlilerini çağırdı. Bir astsubay iki uzman çavuş 3 jandarma görevlisi geldi. Astsubay şaşırdı. Bana ne iş yaptığımı burada ne işimin olduğunu sordu. Gerçeği söyleyemedim. Ankara’ya gideceğimi, otostop çektiğim kişinin beni aşağıda dağın eteğinde bıraktığını söylemek zorunda kaldım. Çünkü polise, savcıya gidersem sonumun daha kötü olacağını söyleyerek tehdit etmişlerdi. Astsubay “anayoldayken anayolu mu arıyorsun?” dedi. Biraz kuşkulandı. Beni bir karakola götürdüler. İfadem aldılar, bıraktılar. Taksiye bindim, yarım saat sonra saat gece 12 civarında eve geldim.

8 AY SONRA İLK KEZ YÜZÜMÜ ASANSÖRDE GÖRDÜM, EŞİM BENİ TANIYAMADI

Asansöre bindim asansör aynasında 8 ay sonra ilk kez yüzümü gördüm. Kendimi tanıyamadım. Oldukça zayıflamış bitkin ve soğğun da etkisiyle çok kötü durumdaydım. Kapıyı çaldım. İçeriden eşimin kapının arkasından baktığını fark ettim. Ancak beni tanıyamadığı için kapıyı açmadı önce. “Ben İ.” diye bağırdım ve konuşunca anladı ve açtı. Evin dinlenme ihtimaline karşı sabaha kadar çok dikkatli şekilde konuştuk. Olanları eşime anlattım. Eşim ne yapacağız bundan sonra diye sordu. İş bulacağım, çalışacağız devam edeceğiz hayatımıza dedim. Sabah namazına kadar ayaktaydık sonra yattık. Battaniyenin altında eşime, “yurtdışına çıkacağız, evin içinde konuşmayacağız kimseye söyleme çocuklarda bilmesin” dedim. Ben planlayacağım dedim. 1 ay kadar Ankara’da kaldım.

POLİSLER EŞİME, “BİR İKİ GÜNE ÖLÜSÜNÜ BULURUZ” DEMİŞLER

Günde bir kere evden çıkıyordum. Evin önünde aracın içinde bekleyen tipleri fark etmeye başladım. Sonrasında ben kaçakçılarla irtibat kurdum ve ülkeden kaçtık. Bana işkence yapanlar bir iki ay sonra arayacaklar seni ve istediklerini yapacaksın demişlerdi. Onların dediğini yapıp yapmaman senin elinde, yapmazsan sonun çok kötü olur, seni buraya getiren devlet yine getirir. Eşini de getiririz. Bu kez sonunuz ölüm olur şeklinde tehditler ettiler. Onlar aramadan yurtdışına çıkmayı düşündüm. Ailem ben kaçırılınca emniyete ve savcılığa gitmişler sürekli. Polisler eşime yardım etmek yerine, “bir iki güne kadar ölüsünü buluruz merak etme” diyorlarmış. Kayıp başvurusunu incelemeye değer görmemişler savcılık takipsizlik kararı vermiş. Polis o bölgedeki kameraların kayıtlarını vermemiş. Avukatım AİHM’e başvurmuş ancak bir netice alamamış. Yokluğumda çocuklarım psikolojik tedavi almış, kalp rahatsızlığı geçirmiş.

VAKA 4 : AYTEN ÖZTÜRK 6 AY İŞKENCE GÖRDÜ

Lübnan'dan kaçırılıp özel uçakla Türkiye'ye getirilen, Ankara'da 6 ay boyunca çok ağır işkence gören 44 yaşındaki genç kadın Ayten Öztürk, yaşadıklarını anlattı.

Kadın olması nedeniyle işkenceler zaman zaman cinsel tacize dönüştürülmüş. Ayten Öztürk'ün anlatımları da MİT tarafından kaçırılan diğer mağdurların ifadeleriyle örtüşüyor.

DHKP-C üyesi olmakla suçlanan Ayten Öztürk, Lübnan Havalimanı'nda 8 Mart 2018'de gözaltına alındı. 13 Mart'ta başına çuval geçirilerek Türkiyeli yetkililere teslim edildi. Özel bir uçakla Ankara'ya getirildi. Ancak bir yılı aşkın bir

süre sonra hakim karşısına çıkabildi. Duruşmada 6 ay boyunca Ankara'da maruz kaldığı ağır işkenceleri anlatan uzun bir savunma yaptı.

Ayten Öztürk, Ankara Terörle Mücadele Şubesi'nde resmi gözaltı tarihinin 28 Ağustos 2018 görüldüğünü ancak bunun doğru olmadığını 13 Mart 2018'de yasa dışı biçimde bir gözaltı merkezine götürüldüğünü söyledi. 6 ay süren işkence sonrası gece yarısı açık arazide polise teslim edildiğini belirtti.

'CEHENNEMİN DİBİ' DEDİKLERİ YERDE 6 AY İŞKENCE

Üniversite mezunu Ayten Öztürk, gördüğü işkenceyi yargılandığı İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde DHKP-C üyeliğiyle suçlandığı davada beyan etti. Lübnanlı görevlilerce Türk yetkililere teslim edildiğini, özel bir uçakla 13 Mart 2018'de Türkiye'ye getirildiğini söyledi. 28 Ağustos 2018'e kadar geçen yaklaşık 6 aylık sürede, bilmediği bir resmi dairede tutulduğunu, kesintisiz işkenceye uğradığını anlattı.

Suriye kökenli Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı Öztürk'ün mahkemeye verdiği 12 sayfalık savunması Türkiye'de sistematik işkence uygulandığının bir delili olarak kayıtlara geçti.

ÜST KATTA MEMURLAR MESAİDE, ALT KATTA İNSANLIK DIŞI MUAMELE

Öztürk, gördüğü ağır işkenceler nedeniyle vücudunda yüzlerce yara oluştuğunu ve 40 kilograma düştüğünü. İşkencecilerin insan anatomisi hakkında eğitim gördüklerini anladığını ifade etti. Öztürk, bedeninin defalarca iflas ettiğini, özel bir ekip tarafından tedavi edilip tekrar işkenceye devam edildiğini aktardı. Öztürk, mesai saati başlayınca duyduğu konuşmalardan, üst kattaki kadın topuğu seslerinden kaldığı yerin resmi bir dairenin bodrum katı olduğunu düşünüyor.

Öztürk, işkencecilerin karşısında çırlı çıplak tutulduğunu, copla cinsel bölgelerine zorlama yapıldığını, suyla boğma, zorla besleme, parmaklarını yakma, tabut denilen kutunun içinde tutma, falaka, Filistin askısı gibi onlarca işkencenin uygulandığını anlattı. Ayten Öztürk, savunmasını mahkemeye sunarak tüm işkence sürecini kayıt altına aldırdı.

Öztürk, kadın olması nedeniyle diğer mağdurlardan farklı işkence yöntemlerine maruz kalmış. Özellikle regl dönemlerinde. Yan tarafındaki hücrelerden gelen işkence seslerine, bağırmalara, ağlamalara şahit olmuş.

‘KAÇIRILAN MUSTAFA ÖZGÜR GÜLTEKİN AYNI YERE GETİRİLDİ’

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 2014/105 esas sayılı dosya çerçevesinde yapılan duruşma sırasında Öztürk’ü gözaltına allan TEM şube’den 3 polis izledi. Öztürk ve avukatları polislerin duruşmadan çıkarılmasını istemesine rağmen mahkeme bu talebi reddetti. Avukatlar, polislerin varlığından dolayı Ayten Öztürk’ün savunma yaparken baskı altında kalabileceğini söylemesine rağmen mahkeme kararından vazgeçmedi ve savunmayı polisler de dinledi. Halkın Hukuk Bürosu Avukatları, 21 Aralık 2016 tarihinde Ankara Beştepe’de kaçırılan Rekabet Kurumu çalışanı Mustafa Özgür Gültekin’in gönderdiği mektubu mahkemeye sundu. Gülen Hareketi’ne yönelik soruşturmalarda ismi geçtikten sonra kaçırılan Gültekin’in, Ayten Öztürk’le aynı yerde işkence gördüğünü belirten avukatlar, mektup ve sunulan evraklar çerçevesinde işkence soruşturması açılmasını talep etti.

Öztürk, işkenceler nedeniyle yaşadığı sağlık sorunlarını, ömür boyu kullanmak durumunda kalacağı ilaçları anlattı. Koşuş arkadaşlarının yardımıyla yaşamını sürdürebildiğini söyledi ancak ikisi kadın üç hakimden oluşan mahkeme heyeti tahliye taleplerini reddetti. Ayten Öztürk, halen tutuklu bulunuyor.

Ayten Öztürk, İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde kayda giren savunmasında olarak mahkeme dosyasında tutuluyor. Öztürk'ün kayıtlara giren ifadesi şöyle:

YAŞADIKLARIM BAŞTAN SONA İNSANLIK DIŞI

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne
2014/105 Esas Nolu Dosyaya ilişkin Savunmadır:

Ben bu davamla ilgili ilk savunmamı 10 Eylül 2018 tarihinde SEGBİS aracılığıyla yaptıktan sonra serbest bırakılmıştım. Ancak, Ankara'daki davamla bu davam birleştikten sonra yeniden tutuklu yargılanmaya başladım.

Ankara'da hakkımda dava açılmasının temel sebebi İstanbul'da görülen davamdan aranıyor olmam olarak gösterildi. Ki, arandığımı bilmiyordum. İstanbul'daki davamdan serbest bırakılmam, Ankara'nın tutuklama nedenini de ortadan kaldırıyor. Fakat hâlâ anlamsız bir şekilde tutukluluğum devam ediyor.

Her iki davamla ilgili hakkımdaki iddialara cevap vereceğim. Ama önce buraya gelinceye kadar neler yaşadığımı size anlatmak istiyorum. Ben yaklaşık bir senedir yaşadıklarımı anlatabilecek bir mercii arıyordum. Her anlatmaya çalıştığımda engellendim, görmezden gelindim. Ancak gerçekler gizlenemez, üstü kapatılmaz. Er ya da geç ortaya çıkar. Bu nedenle, anlatacaklarımın taleple geçmesini talep ediyorum.

Anlatcağlarım; gizli bir yerde, yasa dışı ve gayr-ı meşru bir şekilde altı ay yaşadığım işkenceli sorgulardan sonra kurgulanmış bir senaryo ile tutuklanmam üzerinedir. Yaşadıklarım, baştan sona insanlık dışı ve hukuksuzdur.

Ankara iddianamesinde gözetilme alındığım tarih; 28 Ağustos 2018 olarak geçiyor. Bu tarih emniyet kayıtlarına geçen resmi tarihtir. Oysa ki ben 28 Ağustos'tan önceki altı ay boyunca gizli bir yerde gayr-ı resmi bir şekilde tutulurak işkence gördüm. Bu nedenle gözetilme tutanağının tarihi, yanlış, sahtedir.

Ben, 8 Mart 2018 tarihinde Lübnan havaalanından Lübnanlı yetkililer tarafından gözetilme alındım. Gözetilme alındıktan, Türkiye konsololosundan "kaki" isimli bir şahıs benimle görüşti ve kendi telefonuyla rakımlarını çekti. Bu görüşmeden sonra Lübnanlı yetkililer defolarca intikam ve eşyalarımı anımsızca oradılar. Herhangi bir şeye anımsızca rastlamadılar. Gözetilme tutulmalarının sebebi, üzerinde kataraktlardan satın aldığım ve başkalarına ait olan bir pasaport taşımadım. Ben en yalın Suriye'de yaşıyordum. Ve saas takılları nedeniyle Anımsızca vizesiz girebileceğim bir pasaport benim, edere gitmek istedim.

“Ben bu davamla ilgili ilk savunmamı 10 Eylül 2018 tarihinde SEGBİS aracılığıyla yaptıktan sonra serbest bırakılmıştım. Ancak, Ankara'daki davamla bu davam birleştikten sonra yeniden tutuklu yargılanmaya başladım.

Ankara'da hakkımda dava açılmasının temel sebebi İstanbul'da görülen davamdan aranıyor olmam olarak gösterildi ki arandığımı bilmiyordum. İstanbul'daki davamdan serbest bırakılmam, Ankara'nın tutuklama nedenini de ortadan kaldırıyor. Fakat hala anlamsız bir şekilde tutukluluğum devam ediyor.

Her iki davamla ilgili hakkımdaki iddialara cevap vereceğim ama önce buraya gelinceye kadar neler yaşadığımı size anlatmak istiyorum. Ben yaklaşık bir senedir yaşadıklarımı anlatabilecek bir mercii arıyordum. Her anlatmaya çalıştığımda engellendim, görmezden gelindim. Ancak gerçekler gizlenemez, üstü kapatılmaz, er ya da geç ortaya çıkar. Bu nedenle anlatacaklarımın kayda geçmesini talep ediyorum.

Anlatcağlarım, gizli bir yerde, yasa dışı ve gayr-ı meşru bir şekilde altı ay yaşadığım işkenceli sorgulardan sonra kurgulanmış bir senaryo ile tutuklanmam üzerinedir. Yaşadıklarım, baştan sona insanlık dışı ve hukuksuzdur.

Ankara iddianamesinde gözetilme alındığım tarih; 28 ağustos 2018 olarak geçiyor. Bu tarih emniyet kayıtlarına geçen resmi tarihtir. Oysa ki, ben 28 Ağustos'tan önceki altı ay boyunca

gizli bir yerde gayr-ı resmi bir şekilde tutularak işkence gördüm. Bu nedenle gözaltı tutanağındaki tarih, yanlış, sahtedir.

HAVAALANINDA BAŞIMA ÇUVAL GEÇİRİP TERS KELEPÇE TAKTILAR

Ben, 8 Mart 2018 tarihinde Lübnan havaalanından Lübnanlı yetkililer tarafından gözaltına alındım. Gözaltındayken, Türkiye Konsolosluğu’ndan “Kadri” isimli bir şahıs benimle görüştü ve kendi telefonuyla resimlerimi çekti. Bu görüşmeden sonra Lübnanlı yetkililer defalarca üstümü ve eşyalarımı onursuzca aradılar. Herhangi bir suç unsuruna rastlamadılar. Gözaltında tutmalarının sebebi, üzerimde kaçakçılardan satın aldığım ve başkasına ait olan bir pasaport taşımamdı. Ben on yıldır Suriye’de yaşıyordum. Ve savaş koşulları nedeniyle Avrupa’ya vizesiz gidebileceğim bir pasaport temin ederek gitmek istedim.

Lübnanlı yetkililer, beni serbest bırakacaklarını söylüyorlardı. Ancak 13 Mart akşamı beni apar topar havaalanına götürdüler. Oraya gözlerim bağlı ve ellerim arkadan kelepçeli bir şekilde götürüldüm. Havaalanına varınca arabada ellerimi ve gözlerimi açıp indirdiler. Havaalanının özel bir girişiydi. Bene alelacele kör bir noktaya çektiler. Orada yüzlerini görmediğim şahıslar, gözlerimi hızla bağlayıp kafama çuval geçirdiler. Ellerimi de arkadan kelepçelediler. Aynı hızla ve panikle koştururcasına, işkenceyle beni bir uçağa bindirdiler. Uçağın sessiz çalışmasından özel bir uçak olduğunu anladım.

‘KAÇIRILIYORUM’ DİYE BAĞIRDIM AĞZIMI BANTLADILAR

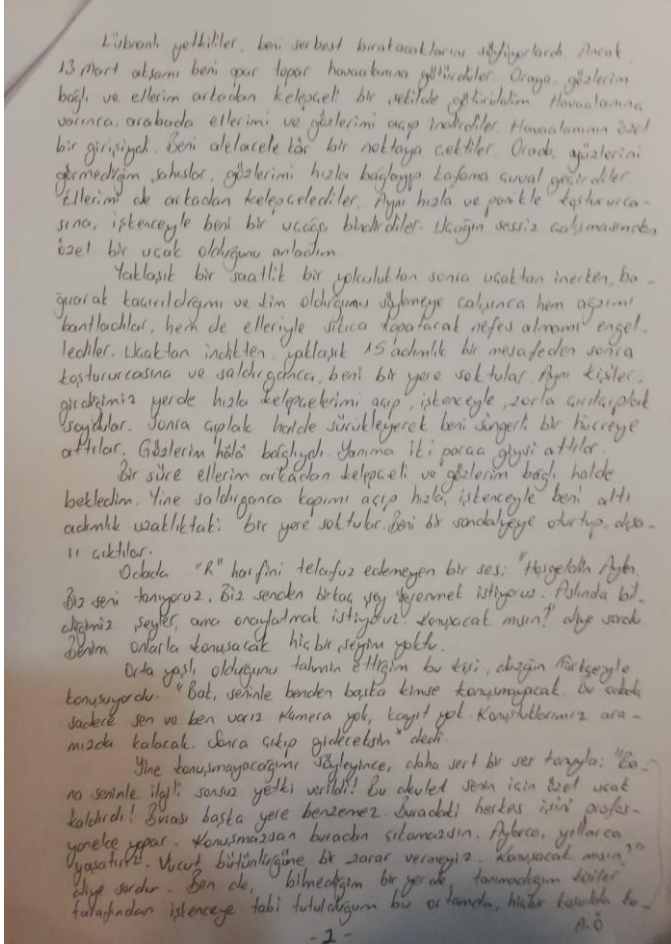
Yaklaşık bir saatlik bir yolculuktan sonra uçaktan inerken, bağırarak kaçırıldığımı ve kim olduğumu söylemeye çalışınca hem ağzımı bantladılar, hem de elleriyle sıkıca kapatarak nefes almamı engellediler. Uçaktan indikten yaklaşık 15 adımlık bir mesafeden sonra koştururcasına ve saldırganca beni bir yere soktular. Aynı kişiler girdiğimiz yerde hızla kelepçelerimi açıp, işkenceyle zorla çırlıçıplak soydular. Sonra çıplak halde sürükleyerek beni süngerli bir hücreye attılar. Gözlerim hala bağlıydı. Yanıma iki parça giysi attılar.

Bir süre ellerim arkadan kelepçeli ve gözlerim bağlı halde bekledim. Yine saldırganca kapımı açıp hızla işkenceyle beni altı adımlık uzaklıktaki bir yere soktular. Beni bir sandalyeye oturtup dışarı çıktılar.

Odadaki “R” harfini telaffuz edemeyen bir ses; “Hoş geldin Ayten. Biz seni tanıyoruz. Biz senden birkaç şey öğrenmek istiyoruz. Aslında bildiğimiz şeyler ama onaylatmak istiyoruz. Konuşacak mısın?” diye sordular. Benim onlarla konuşacak hiçbir şeyim yoktu.

Orta yaşlı olduğunu tahmin ettiğim bir kişi, düzgün bir Türkçeyle konuşuyordu. “Bak seninle benden başka kimse konuşmayacak. Bu odada sadece sen ve ben varız. Kamera yok, konuştuklarımız aramızda kalacak. Sonra çıkıp gideceksin” dedi.

İŞKENCECİ: ‘DEVLET SENİN İÇİN UÇAK KALDIRDI YETKİMİZ SONSUZ’

Yine konuşmayacağımı söyleyince, daha sert bir ses tonuyla, “Bana seninle ilgili sonsuz yetki verildi. Bu devlet senin için özel uçak kaldırdı. Burası başka yere benzemez. Buradaki herkes işini profesyonelce yapar. Konuşmazsan buradan çıkamazsın. Aylarca, yıllarca yaşatırız. Vücut bütünlüğüne bir zarar vermeyiz. Konuşacak mısın?” diye sordu. Ben de bilmediğim bir yerde, tanımadığım kişiler tarafından işkenceye tabi tutulduğum bir ortamda, hiçbir koşulda konuşmayacağımı söyledim. Sorgucu; “Burası emniyet ya da hapisane değil, Burada süre sınırı yok. Bir Allah, bir de biz varız. Bizim sözümüz geçer” dedi. Yine konuşmayacağımı söyleyince,

beni tekrar hücreye attılar.

25 GÜN GÖZLERİM BAĞLI, ELLERİM KELEPÇELİ KALDIM

Yaklaşık 25 gün boyunca ellerim arkadan kelepçeli, gözlerim bağlı ve başıma çuval geçirilmiş bir haldeydim. İlk başlarda kapıyı hangi aralıklarla açtıklarını algılayamıyordum. Düşünce yetimi yitirmemek ve bilincimi kaybetmemek için beynimi zorluyordum. Günleri kapının açılıp kapanma durumuna göre sayabiliyordum. Zorla kahvaltı vermeye çalıştıkları saatin sabah olduğunu anlıyordum. Günde iki kez kapı zorla yemek vermek için, üç kez de tualete götürmek için açılıyordu. Bana zorla yemek yedirmeye çalışıyorlardı. İlk günler sadece su içiyordum. Bir bardak suyu da tualete götürdüklerinde veriyorlardı. Bazen onu da

vermiyorlardı. Küçük hücrede kafamdaki çuvalla havasızlık çekiyor, nefes almakta zorlanıyordum. Susuzluktan ağzım, boğazım, burnum kurumuştı. Bazen burnum kanıyor ve kan yüzüme ellerime birikip kuruyordu.

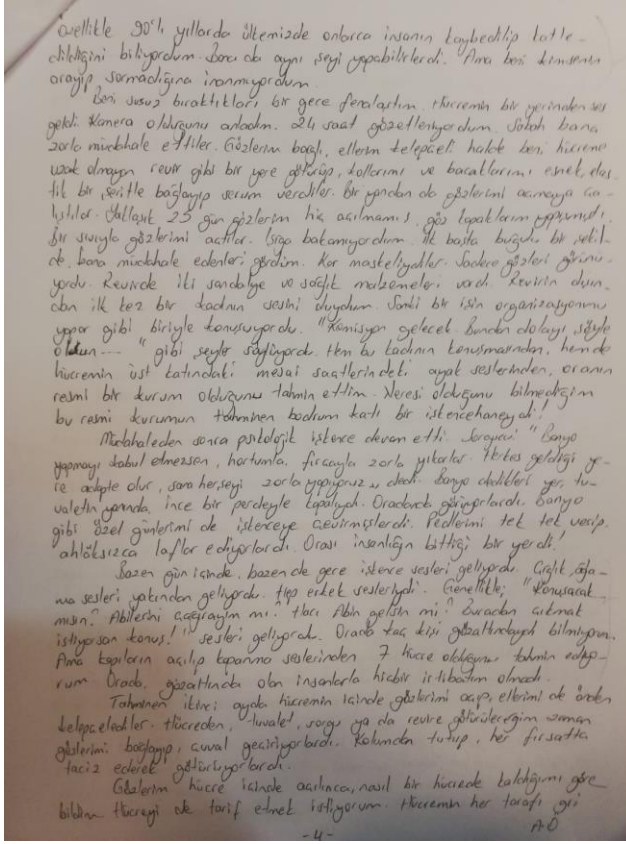
Tuvalet anı hariç kollarım bütün gün kelepçeliydi. Gözlerim ise tuvaletten bile bağlı kalıyordu. Kelepçeden dolayı kollarımda ağrılar, şişlikle ve uyuşmalar oluyordu. Bileklerimde yaralar oluşmuştu. Tuvaletten gözlerim bağlı götürülmeme rağmen kapısının yarım olduğunu anladım. “Böyle mi yapacağım, beni görüyorsunuz” dediğimde, ahlaksızca bağırarak “Evet, öyle yapacaksın, istersek bakarız” dediler. Oradaki her anım işkenceye dönüştürülmüştü. “Burada onur, ahlak, edep diye bir şey yok. Bunların hepsi dışarıda kaldı” diye bağırıyorlardı.

‘BURADA ÖLSEN KİMSENİN UMRUNDA OLMAZ, KAYDIN BİLE YOK’

İlk başlarda hemen her gün beni “R” harflerini telaffuz edemeyen kişi sorguluyordu. Sorgulardan birinde sorgucu kafamdaki çuvalı çıkardı. Göz bandım bağlı kaldı. Sorgucu burnumda biriken ve ağzıma kadar akan kanı gördü. Ellerimdeki kan kurumuş, bileklerim iltihaplanmıştı. Tahminen birinci ayın sonuydu. O gün ilk kez yine gözlerim bağlı haldeyken ağzımı ve burnumu yıkayabildim. Çok kötü koktuğumun da farkındaydım. Ama orada yıkanmak da istemiyordum. Onlardan hiçbir şey istemiyordum. Bu onları daha da öfkeliyordu. “Burada avukat, hakim, savcı yok. Burada ölsem kimsenin ruhu duymaz, umurunda da olmaz. Zaten kimse seni arayıp sormuyor. Senden umudu kestiler. Hiçbir yerde kaydın geçmedi bile” diyordu sorgucu. Özellikle 90’lı yıllarda ülkemizde onlarca insanın kaybedilip katledildiğini biliyordum. Bana da aynı şeyi yapabilirlerdi. Ama beni kimsenin arayıp sormadığına inanıyordum.

Beni susuz bıraktıkları bir gece fenalaştım. Hücremin bir yerinden ses geldi. Kamera olduğunu anladım. 24 saat gözetleniyordum. Sabah bana zorla müdahale ettiler.

GÖZLERİMİ 25 GÜN SONRA İLK KEZ BİR SIVIYLA AÇABİLDİLER

Gözlerim bağlı, ellerim kelepçeli halde beni hücreme uzak olmayan revir gibi bir yere götürüp, kollarımı ve bacaklarımı esnek elastik bir şeritle bağlayıp serum verdiler. Bir yandan da gözlerimi açmaya çalıştılar. Yaklaşık 25 gün gözlerim hiç açılmamış, göz kapaklarım yapışmıştı. Bir sıvıyla gözlerimi açtılar. Işığa bakamıyordum. İlk başta buğulu bir şekilde bana müdahale edenleri gördüm. Kar maskeliydiler. Sadece gözleri görünüyordu. Revirde iki sandalye ve sağlık malzemeleri vardı. Revirin dışından ilk kez bir kadınının sesini duydum. Sanki bir işin organizasyonunu yapar gibi biriyle konuşuyordu. “Komisyon gelecek, Bundan

dolay şöyle olsun...” gibi bir şeyler söylüyordu. Hem bu kadının konuşmasından, hem de hücrenin üst katındaki mesai saatlerindeki ayak seslerinden, oranın resmi bir kurum olduğunu tahmin ettim. Neresi olduğunu bilmediğim bu resmi kurumun tahminen bodrum katı işkencehaneydi.

Müdahaleden sonra psikolojik işkence devam etti. Sorgucu “Banyo yapmayı kabul etmezsen, hortumla, fırçayla zorla yıkarlar. Herkes geldiği yere adapte olur, sana her şeyi zorla yapıyorlar” dedi. Banyo dedikleri yer, tuvaletin yanında, ince bir perdeyle kaplıydı. Oradan da görüyorlardı. Banyo gibi özel günlerimi de işkenceye çevirmişlerdi. Pedlerimi tek tek verip ahlaksızca laflar ediyorlardı. Orası insanlığın bittiği bir yerdi.

YAN HÜCRELERDEN ÇIĞLIK VE AĞLAMA SESLERİ GELİYORDU

Bazen gün içinde, bazen de gece işkence sesleri geliyordu. Çığlık, ağlama sesleri yakından geliyordu. Hep erkek sesleriydi. Genellikle “Konuşacak mısın, abilerini çağırayım mı? Hacı Abin gelsin mi? Buradan çıkmak istiyorsan konuş” sesleri geliyordu. Orada kaç kişi gözüktüyordu bilmiyorum. Ama kapıların açılıp kapanma seslerinden 7 hücre olduğunu tahmin

ediyordum. Orada gözü altında olan insanlarla hiçbir irtibatım olmadı. Tahminen ikinci ayda hücremin içinde gözlerimi açıp, ellerimi de önden kelepçelediler. Hücreden, tuvalet, sorgu ya da revire götürüleceğim zaman gözlerimi bağlayıp, çuval geçiriyorlardı. Kolumdan tutup, her fırsatta taciz ederek götürüyorlardı.

Gözlerim hücre içinde açılınca nasıl bir hücrede kaldığımı görebildim. Hücreyi de tarif etmek istiyorum. Hücremin her tarafı gri renkli bir halıflexle kaplıydı. Sağ üst köşede kamera vardı. Duvarları yaklaşık iki metre yükseklikteydi. Karşılıklı iki duvarda tabak büyüklüğünde delikli havalandırma vardı. Klima havalandırma sistemiydi. Tam karşıdaki beyaz kapının hizasındaki duvar gri renkliydı. Hücre yaklaşık 1,5 x 2 metre boyutundaydı. Kapının en üst kısmında yaklaşık bir karışlık parmaklıklı bir boşluk vardı. Buraya takılan spot lamba ile hücrenin bir kısmı aydınlanıyordu. Kapının içeri bakan kısmı da halıflex ile kaplıydı. Kapıya vurduğumda hiç ses çıkmıyordu. Yerde sert sünger zemin vardı.

BEDENİM YARALARLA DOLUYDU

Yaklaşık 2,5 ay olmuştu. Bedenimde yaralar çıkmış, derim pul pul dökülüyordu. Hızla zayıflıyordu. Bana defalarca zorla müdahale ettiler, tahliller yaptılar. Bedenimdeki yaralar nedeniyle tüm bedenime zorla jel sürüp ahlaksızca laflar ediyorlardı.

Son müdahaleden sonra “R” harflerini telaffuz edemeyen sorgucu beni başka birine havale etti. Havale ettiği kişinin de yetkili olduğunu ve hakkımda son kararı vereceğini söyledi. Böyle yaparak, bundan sonra zora başvurucaıklarını ima ediyorlardı. Öyle de oldu. O kapının açıldığı her an işkenceye dönüşüyordu. Sürekli “Gebereceksin buralarda, değer mi? Direndiğini kim biliyor. Susunca ne oluyor? Kimsenin s...nde değilsin. A...na koduğumun ...” gibi ahlaksızca laflar ediyorlardı.

Hücreme klimadan bazen soğuk, bazen de sıcak hava veriyorlardı. Bazen de sigara kokusu veriyorlardı. Birkaç kez yaklaşık yarım gün soğuk hava verdiler. Donacak hale geliyordum. Çok sıcak hava verdiklerinde ise terliyor ve nefes almakta zorlanıyordum. Bazen 6-7 saat sesli müzik dinletiyorlardı. Dinletilen müzik; Türklüğü öven marşlar, vürmal ve gürültülü yabancı şarkılar, duygusal Türkçe şarkı-türküleri.

‘ÖLDÜRMEYİZ AMA ÖLMEK İÇİN YALVARIRSIN’

Psikolojik işkence her gün sürüyordu. Günlük olarak kapımı açanlar: “Bizi devlet yetiştirdi. Burada her tür donanımına sahibiz. Kırık olsa alçıya alırız, organ yetmezliği olsa organ nakli

yaparız. Tedavi eder, ayağa kaldırır sonra seanslar halinde işkenceye devam ederiz. Bu böyle sürer gider. Bunun sonu yok. Burası cehennem dibi. Buradan kurtuluşun yok. İnsan anatomisi hakkında her şeyi biliyoruz. Profesyonelce çalışırız. Ölmezsın ama ölmek için yalvarırsın. Bir gün çıkarsan, akıl sağlığın yerinde olur mu, bilemeyiz” diyorlardı.

Kapımı açanlar tahminimce iki vardiya şeklindeydi. Her iki vardiyada mutlaka biri çok saldırgan biri de beni ikna etmeye çalışan rolündeydi. Ama hepsi bana fiziki işkence yapmak için sabırsızlanıyorlardı, çünkü her gün tehdit ediyorlardı. Seslerden anladığım kadarıyla 10 kişiydiler. Çoğu düzgün Türkçe konuşuyordu. Birkaç kişi de İç Anadolu şivesiyle konuşuyordu. Seslerden oranın tüm temizliğini onların yaptığını anlıyordum.

ZORLA BESİN VARMEK İÇİN ELEKTRİK VERDİLER

Orada çok uzun süre kalacağımı söyleyen sözde yetkili sorgucu, orada işkencecilere beni beslemeleri için ne gerekiyorsa yapmaları talimatını verdi. Bu talimattan sonra beni sorgu odasına gözlerim bağlı halde götürdüler. Kollarımı açıp bileklerimden duvardaki halkalara kelepçelendim. Biri elektrik cihazıyla ellerime, parmaklarıma vücudumun çeşitli yerlerine elektrik verirken öteki ağzımı açıp zorla besleyici sıvı içirmeye çalışıyordu. Ağzıma sert plastik sokup, bu plastik hortumla vermeye çalıştılar. Ağzımda, dudaklarımda yaralar oluştu. Sonra hortumu çıkartıp, saçlarımla arkadan çekerek başımı arkaya yatık halde verdiler. Nefes almakta zorlanıyordum, midem bulanıyordu. Üstüm başım şekerli sıvılardan ıslanmış ve yapış yapış olmuştu. Bu işkenceler süresince, yaklaşık bir ay boyunca sıvı gıdaların üstüme yapışan kokusu sinen kırıyla kaldım. Sıvılardan sonra zorla yemek yedirme işkencesi de askı, elektrik ve tehditlerle yapıldı.

20 GÜN KESİNTİSİZ İŞKENCE, VÜCUDUMDA 898 ADET YARA SAYDILAR

Bir süre sonra da fiziki işkenceleri beni konuşturmak için yapmaya başladılar. Yaklaşık yirmi gün kesintisiz süren işkenceleri özetleyerek anlatacağım.

İlk günler işkenceler sabah, öğlen akşam oluyordu. Daha sonra daha çok gece geç saatlerde yapıldı. Günün geri kalan saatlerinde ise sürekli psikolojik işkence uyguluyor, taciz ediyor ve saatlerce ayakta tutuyorlardı.

İşkence odasına gözlerim bağlı götürülüyordum. Önce üstümü soyuyor, sonra da askıya alır pozisyonunda ellerimi duvardaki demir halkalara kelepçeliyorlardı. Çıplak bedenimin hemen her

yerine elektrik cihazı ile bastırıp bir süre tutuyorlardı. Bunu yaptıklarında tüm bedenim titreyerek sarsılıyor son sesimle çığlıklar atıyordum. Bayıltıncaya kadar bunu tekrar tekrar yapıyorlardı. Elektrik cihazıyla bedenime bastırdıkları her yerde iki tane yarık gibi noktalar oluşuyordu. Aralarında 2 cm. olan izler. Tutuklanıp hapishaneye geldiğimde arkadaşlarım vücudumdaki yara bere izini saydı. 898 yara-bere vardı. Bayılacak hale gediğimde beni banyo-tuvaletin olduğu yere götürüp tazyikli suyla işkenceye devam diyorlardı. Saatlerce suyla boğma işkencesi yaptıkları oluyordu. Biri bana tazyikli su sıkacakken diğeri kafamdaki çuvalın içinin su dolması için tutuyordu. O elektrik cihazını suyla boğma işkencesi sırasında da kullandılar. Bazen de kafamdaki çuvalı çıkarıp gözlerimi açarak ağzıma, burnuma su tutuyorlardı.

BİRİNİN YÜZÜNÜ GÖRDÜM, ŞİDDETİ ARTIRDILAR

Bir ara yanırlıkla kapı açıldı. Kafasında maske olmayan sivil birini gördüm. Uzun boylu, zayıf, 45 yaşlarında ince-uzun yüzlü, top sakallı, gözlüklü, hafif kır saçlı, küçük gözlü biri idi. Onu gördüğümü farkedince, hızla kapıyı kapatıp gitti. Onu gördüğüm için işkenceyi artırdılar. Yaklaşık beş saat su işkencesi yaptılar. Günün geri kalan vakitlerinde de hücreye ya da tabut biçimindeki bir bölmede saatlerce ayakta tutuyorlardı.

Tabut denilen yerde hareket etmek imkansızdı. Hücrede ise her fırsatta kapıyı açıp kaba dayak, tehdit ve küfürler oluyordu. En az iki kez çok yoğun bir şekilde özellikle yüzüme ve kafama vurdular. Ağzım, burnum kan içinde kalıp, yüzüm gözüm şişip morarınca ya da kadar bunu yapıyorlardı. Serçe parmaklarımdan ve ayak baş parmaklarımdan elektrik veriyorlardı. Parmaklarıma metal bir halka bağlayıp (bantlayıp) uzaktan kumandayla veriyorlardı. Birkaç kez bayılıp ayağa kalkamayacak hale gelmişim.

COPLA TACİZ ETTİLER

Elektriğe ara verdiklerinde askıda tutup bedenimin her yerini parmak, sopa ve copla taciz ediyorlardı. Copu cinsel bölgelerime sokmaya çalışıp her türlü ahlaksızlığı yapıyorlardı. “Harbi” dedikleri kalın bir sopayla da tecavüz tehdidinde bulunuyorlardı. Çok ayakta durmaktan soba borusu kadar şişen ayaklarıma copla, sopayla vurup falakaya çekiyorlardı. Ayak parmaklarımı penseyle burup kırmakla tehdit ettiler. Elimden üç tırnağımın altına sivri bir şey sokup serçe parmağımı yaktılar. Parmağımdaki yara ve tırnağımdaki iltihap aylarca iyileşmedi. Zaman zaman beni ters çevirip, kafa üstü tutup ayaklarımdan bağlıyorlardı. Bu sırada da ayaklarıma vuruyorlardı. Bedenim iyice güçten düşüp midem bulanınca da indirip bu sefer farklı işkenceler yapıyorlardı. Örneğin şişme bir tekerleğin içine oturtup copla tecavüz

girişimleri oldu. Özellikle regl olduğum zaman işkencenin şiddetini artırıp, uykusuz bırakıyorlardı. Bir defasında ped bantları gözüme tutup midem bulanıncaya kadar saatlerce beklettiler. “Bu daha bir şey değil, bizde daha yeni teknolojik yöntemler var. Sana kimyasal veririz gerekirse...” dediler. Bir gün ben askıdayken ne olduğunu bilmediğim bir sıvıyı kolumdan enjekte ettiler. İşkencelerin hemen her aşamasında bulunan bir kişiye “Devrim” diye hitap ediyorlardı. Birine de “Hacı” diyorlardı.

İŞBİRLİĞİ VE MUHBİRLİK TEKLİFİNİ REDDETTİM KIRBAÇLADILAR

Bir gün işkencehanede gözlerimi açtılar. Hepsi kara giyimli, kara maskeliydi. İçerde 5-6 kişi vardı. İşkence odası yaklaşık 2,5 x 4 metre genişlikteydi. İçeri gerer girmez karşıdaki duvarda iki demir halka vardı. Duvarı kan ve isten lekeler vardı. Odanın bir bölümü iki basamak yükseklikte, bu bölümde bir büro masası, arkasında Atatürk’ün başkomutan kıyafetli resmi, sandalye, sehpa vardı. Sehpanın üzerinde kırbaç, cop, sopa, pense, elektrik verdikleri tabancaya benzer cihaz, iki tane de spot lamba vardı.

Bu sırada elime bir ayna verdiler. Yüzüm mor ötesi, kapkara ve şişmişti. Bedenimin her yeri morluklar, yara bere içindeydi. Bu haldeyken sözde bana insani davrandıklarını ve onlarla işbirliği yapmamı söylüyorlardı. İstedikçe kadar para, istediğim yerde yaşam imkanı, kimlik veririz ama önce bizimle işbirliği yapmalısın diyorlardı. Yine onlarla konuşmayacağımı söyleyince beni askıya alıp kırbaçlamaya başladılar.

Her gün şiddeti artıracaklarını ve işkencenin farklı türlerini uygulayacaklarını söylüyorlardı. Konuşacak bir şeyim olmadığı halde kafamı duvara vurup, “Çıkar kafanın içindekileri, seni motive eden şey nedir? Seni motive eden şeyleri çıkar” diye bağırıyorlardı. Saçlarımı kopartırcasına çekip beni oradan oraya savuruyorlardı. Saçlarımın bir kısmı ellerinde topak topak kalıyordu. “İstersek kafa derini de yüzeriz” diyorlardı. Kafamda alnımda, burnumda morluklar, şişlikler oluştu.

DAHA FAZLA İŞKENCE İÇİN TEDAVİ ETTİLER

Bana bir kez daha serumla ve bedenime, yüzüme sürdükleri krem-jelle müdahale ettiler. Hatırladığım kadarıyla üç gün serum verdiler. Daha fazla fiziki işkence yapmak için beni sözde tedavi ettiklerini söylüyorlardı. Bu tedavi süreci yaklaşık yirmi gün sürdü. Bu süre zarfında günlük olarak işkence odasında maskeli, kısa boylu, yaşlı, takım elbiseli ve kravatlı iki kişi bedenimdeki izleri kontrol ediyordu. Onlarla birlikte 5-6 kişi daha oluyordu. Bedenime hepsi

bakıyordu. Ama asıl olarak yaşlı iki kişi yetkili gibiydi. Yine günlük olarak konuşup konuşmayacağımı sorup tehditler savuruyorlardı.

Tahminen tedavi işkencesinin yirminci günüydü. Beni yine gözlerim kapalı, ellerim kelepçeli halde sorgu odasına götürdüler. Benimle en son konuşan sorgucu, “Buradaki süren doldu, zaten gideceksin, istersen konuşalım” dedi. Yine konuşmayacağımı söyleyince, “Seni adalete teslim edeceğiz. Aklına başka bir şey gelmesin. Hapislerde çürüyeceksin” dedi.

Sonra da beni hücreme götürüp kendi giysilerimden verdiler. Ellerimi arkadan plastik kelepçeyle kelepçeleyip gözlerimi bağladılar. Basamağı yüksek, karşılıklı koltukları olan ve kapısı yana çekilerek açılan bir arabaya iki kişi arasında bindirildim. Kulaklarıma motosiklet sesinin geldiği bir kulaklık taktılar. Yaklaşık bir saat sonra araba durdu. Arabadan indirip birkaç adım yürüttüler. Sonra da arkamdan plastik kelepçemi kesip, gözlerimi açarak arabadan hızla uzaklaştılar.

BENİ İŞBİRLİĞİ YAPTIKLARI ANKARA TEM POLİSİNE TESLİM ETTİLER

Ortalık zifiri karanlıktı, önüme bıraktıkları eşyaları fark ettim. Birkaç saniye sonra da birileri etrafımı sardı. Panikle, ellerindeki ışıkla yaklaşıp soru sormaya başladılar. “Kimsin, adın ne?” gibi sorular... Açık bir arazideydik, yüksek bir yerdi. Uzaktan şehrin ışıkları nokta gibi görünüyordu. Sorularına cevap vermedim. Sanki beni orada bulmuş gibi rol yapıyorlardı. Saçı arkaya taralı, kalın birleşik kaşlı, esmer biri kolumdan tuttu. Göstermelik olarak çantamı aramalarını söyledi. Üstünkörü bakıp panik havası yaratmaya devam ettiler. Aynı kişi bana kimliğini gösterip, “Ankara TEM polisiyim, hakkında ihbar var” dedi. Bir minibüse bindirdiler. Bana adımla hitap ediyorlardı. “Biz seni Ayten diye aldık, ismin Ayten değil mi?” diye sordu. TEM polisinin bana işkence edenlerle ortak hareket ettiğini anladım ve onlara cevap vermedim.

Bu açık araziden TEM polisi tarafından alındığım tarih 28 Ağustos 2018 olarak geçiyor. Bundan önceki altı aylık işkenceli süreç hiç yaşanmamış gibi sahte gözaltı tutanağı tutuldu.

Ankara TEM polisi, beni altı ay boyunca gözaltında tutup işkence yapanları bilmediğini iddia edebilir mi? Ankara TEM polisi bildiklerini gizleyerek yaşadığım işkencelerde payı olduğunu ortaya koymuyor mu?

Yüzlerce yara bereli, yaklaşık 40 kilogramlık, ayakta duramayan o halimle hiç bilmediğim açık bir arazide benim ne işim olabilir ki? Hem de gece vakti, Ankara’yı hiç bilmediğim halde, üstümde Türk parası bile yokken tek başıma orada ne yapabilirdim? Üstelik önümdeki

çantalarındaki eşyaların karmakarışık, bazılarının da paramparça edildiğini gören TEM polisi, hala bir ihbar sonucu beni aldığını iddia edebilir mi? Beni orada bulmuş gibi uydurulan bu senaryonun haklı, meşru ve mantıklı bir yanı yoktur. Bu akıldışı senaryoya kimsenin inanması mümkün değildir. Madem aranıyordum ki ben bunu hiç bilmiyordum, neden resmi işlemler uygulanmadı? Bunun yerine kaçırılıp işkenceye maruz kaldım?

ÖMÜR BOYU İLAÇLAR KULLANMAK ZORUNDAYIM

Yaşadığım işkencelerden dolayı aylardır tedavi görüyorum. Tedavi sürecim, bende oluşan tahribatlar, kullandığım ilaçlar hapishanedeki sağlık dosyamda mevcuttur. Vücudumun çeşitli bölgelerindeki bazı izler hala duruyor. Kas erimesinden dolayı kollarımda ve bacaklarımda güçsüzlük, uyuşmalar ve zaman zaman hissizlik oluşuyor. Kafama aldığım güçlü darbelerden dolayı hala zedelenen ve şişen bölgelerin ağrısı devam ediyor. Kronik astım, Akdeniz anemisi taşıyıcılığı ve guatrımdaki nodüller nedeniyle ömür boyu ilaçlar kullanıp, düzenli kontroller yaptırmak zorundayım. Tek başıma yaşamımı idame ettiremediğim için hücreimde kalan arkadaşlarım, ihtiyaçlarımın giderilmesine yardımcı oluyor. Sonuç olarak ömür boyu kullanmak zorunda olduğum bazı ilaçlara rağmen bedenimdeki yaralar kapandı; ancak içimdeki yaralar asla kapanmayacak.

BABAM BANA OLAN HASRETİYLE ÖLDÜ

Ülkemi çok sevdiğim halde bu adaletsizliklerin sürmesini istemediğim için Suriye’de yaşamaya karar vermiştim. Çünkü ülkemizde yaşanan adaletsizliklerden ben ve ailem fazlası ile payımıza düşeni yaşamıştık. Ailemden yaşamını yitirenler oldu en son altı aylık işkenceli süreçle ailem benden hiçbir haber alamamıştı. Tarifsiz acılar yaşayan babam bana olan hasreti ile endişe ile vefat etmiş. Benim yaşadığımı hiç öğrenemedi. O öldüğünde ben o gizli işkencehanede idim. Babamın vefat ettiği mahkemeye çıkarıldığım gün avukatımdan öğrendim.

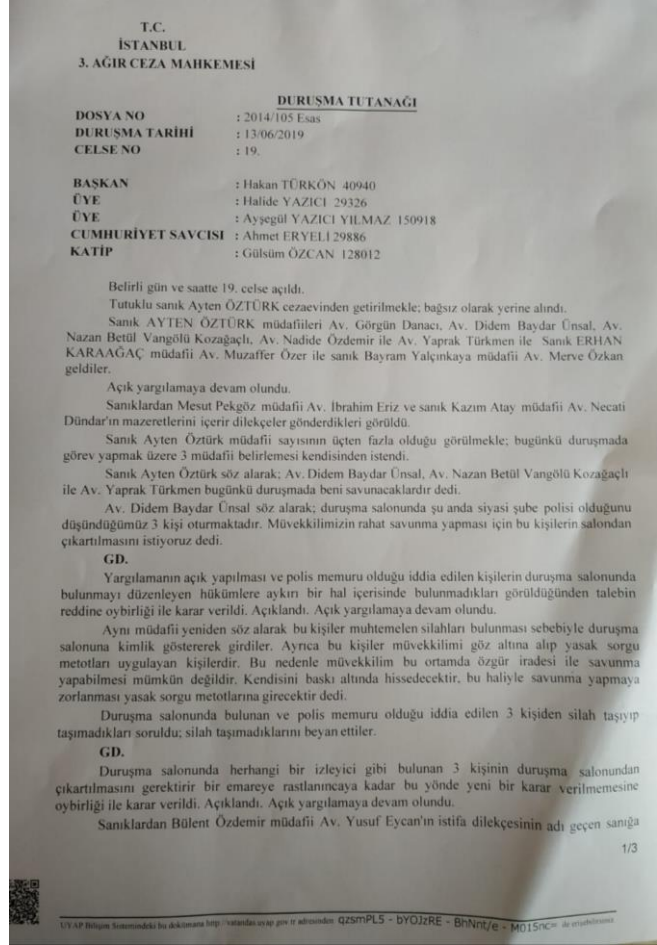
Ben de Avrupa’ya gitmeye çalışırken gözaltına alındım ve az önce anlattıklarımı yaşadım. Benim hiçbir yerde herhangi bir yasa dışı örgütle bağım yoktur. İddianamede geçen isimleri tanımıyorum. Kod adım da yoktur. Hakkımda açılan bir dava olduğunu ve listede yer aldığımı bilmiyordum. Ortada her hangi bir eylem, bilgi olmadığı halde neden hala tutukluyum? Neden altı ay boyunca işkence gördüm?

SAVCI VE HAKİM, YAŞADIKLARIMI DİNLEMEK İSTEMEDİ, KAYDA GEÇMEDİ

Ankara TEM'deki 3 günlük gözaltı sürecinden sonra savcılığa ve Sulh ceza hakimliğine çıkarılıp yaşamakta olduğum durumu, işkenceleri anlatmak istedim. Yara berelerimle, incecik bedenimle ayakta duramayacak halde olamama rağmen kafalarını kaldırıp bakmadılar. “Dava konumuz değil” deyip sözümü kestiler. Merak edip tek bir soru bile sormadılar. “Suç duyurusunda bulun” dediler.

Hapishanede iken suç duyurunda bulundum. Savcı kısa süre içinde “takipsizlik” verdi. Sebep olarak da listede olmam gösterilmiş. Bu ülkede listelerde olan onlarca aydın, sanatçı, antiemperyalist, antifaşist var. Devrimci, demokrat düşünceye sahip olan insan var. Listede olmak için basit bir davadan aranıyor olmak bile yeterlidir.

Aranmama sebep olan İstanbul'daki davamın iddianamesine baktım benim o olayla hiçbir alakam olmadığı gün gibi ortada. Öyle ki ilk savunmamı yaptıktan sonra serbest bırakıldım. Çok iyi biliyorsunuz ki o iddianamenin içinde hakkımda tek bir iddia bile yoktur. Ama buna rağmen altı ayı bilmediğim bir yerde bilmediğim ama devlet için çalıştıklarını söyleyen işkenceciler tarafından alikonula biliyorum. Bunun hesabını kim nasıl verecek? Yokmuş, yaşanmamış gibi üstü kapatılacak mı? Bu konuda sessiz kalmayacağınızı umuyorum. Daha hiç huzurunuzla çıkarılmadan benim cezam işkencelerle kesiliyor. Bu ülkede sık sık işkenceye sıfır tolerans nutukları çekilirken ben bunları yaşadım. Ülkede işkencenin alası var. Ve sessiz kalındıkça devam edilecek. En azında ben adalet mücadelemi sonuna sürdüreceğim. Sizi de bu konuda görece çağırıyorum.”

Ayten Öztürk, savunmasının sonunda suçlamaların tamamını reddederek, suçsuz olduğu halde, insanlık dışı muameleye maruz kaldığını, altı ay işkence yapan sorumluların araştırılıp yargılanmasını istediğini söyledi. Yaşadıklarını ömür boyu unutamayacağını vurgulayarak tahliyesini istedi. Ancak mahkeme heyeti tutukluluğunun devamına karar verdi.

DURUŞMA SONRASI AVUKATLARI TUTUKLANDI

Ayten Öztürk'ün avukatlığını üstlenen Halkın Hukuk Bürosu avukatları bu savunmanın kamuoyuna ulaşması için çaba gösterdi. İstanbul'daki Halkın Hukuk Bürosu Avukatları, işkence merkezi ilk kez detaylarıyla ortaya çıkarıp kamuoyuyla paylaşmasından bir hafta sonra 20 Haziran 2019'da polis operasyonu ile gözaltına alındı.

Avukatlar Ebru Timtik, Görkem Ağdede, Nadide Özdemir, Ayşegül Çağatay polis tarafından İstanbul Terörle Mücadele Şubesi'ne götürüldü. Gözaltında tutulan avukatlar, 25 Haziran'da savcılık sorgusuna alınmaksızın tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilerek tutuklandı.

VAKA 5 : ZABİT KİŞİ: 108 GÜN İŞKENCE GÖRDÜM

MİT yurtdışında hedef aldığı özellikle Gülen Hareketi soruşturmalarından aranan Türkiye vatandaşlarını bir taraftan yasal prosedürleri takip ederek ülkelerden talep ederken, diğer taraftan onlarcasını ise illegal şekilde kaçırıyor. MİT'e ait özel uçaklarla Türkiye'ye getirilen bu şahıslar önce işkenceli sorgulardan geçiriliyor ardından polise teslim ediliyor. Devletin resmi haber ajansı Anadolu Ajansı (AA) kaçırarak getirme olayını MİT'in başarısı olarak duyuruyor.²² Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, 6 Nisan 2018'de yaptığı açıklamada, "MİT 18 ülkeden 80 FETÖ'cüyü paketleyip getirdi" dedi.²³ Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanı, Abdulhamit Gül

ise Mart 2019'da Firari 107 FETÖ'cün Türkiye'ye getirildiğini duyurdu.²⁴ MİT'in yurtdışındaki kaçırma faaliyetleri BM gündemine de girdi. BM yakalananların serbest

²² "MİT yurt dışından bir FETÖ'cüyü daha getirdi", AA, 15 July 2018, <https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/fetonun-sosyal-medya-uzmani-turkiyeye-getirildi/1204878>

²³ "MİT 18 ülkeden 80 FETÖ'cüyü paketleyip Türkiye'ye getirdi", Sözcü, 6 April 2018, <https://www.sozcu.com.tr/2018/gundem/mit-18-ulkeden-80-fetocuyu-paketleyip-turkiyeye-getirdi-2333375/>

²⁴ "Firari 107 FETÖ'cü Türkiye'ye getirildi", Akşam Gazetesi, 28 March 2019, <https://www.aksam.com.tr/guncel/firari-107-fetocu-turkiyeye-getirildi/haber-858253>

bırakılması için uyardı.²⁵ Kosova'da 2018'de Gülen grubu bağlantılı okulda görevli Türk vatandaşı 6 öğretmen gözaltına alınarak MİT tarafından Türkiye'ye getirildi. Hükümet krizine neden olan olayın ardından Kosova Başbakanı, İçişleri Bakanı'nı ve İstihbarat Şefi'ni görevden aldı.²⁶

UÇAKTA KABA DAYAK BAŞLADI

30 Eylül 2017'de Kazakistan'dan MİT tarafından Türkiye'ye getirilen isimlerden biri de öğretmenlik yapan Zabit Kişi. 45 yaşındaki Zabit Kişi'den 108 gün boyunca haber alınamadı. Bu süre içerisinde Türkiye hükümeti ailesine ve avukatına gözaltında bulunduğunu kabul etmedi. Ailesinin Kazakistan'daki girişimleri sonucu, Kazakistan İstihbarat Başkanlığı, Zabit Kişi'nin MİT personeline teslim edildiğini ve 30 Eylül 2017'de, THY'nin TT-4010 sefer sayılı 23:32 Almatı-Ankara uçağı ile Türkiye'ye gönderildiği bilgisini içeren resmi bir belge verdi.

27

Zabit Kişi'nin mahkeme kayıtlarına giren anlatımlarına göre; işkence uçağın içinde başladı. Bu kişiler uçakta kendilerini MİT mensubu olarak tanıttı. Kasıklarına aldığı darbe nedeniyle günlerce cinsel organından kan aktı. Ankara'da indirildiği havalimanına araçla 6 dakika mesafede bir yerde bir konteynerin içinde tutuldu. Çırılçıplak soyuldu. Vücuduna elektrik verildi, günlerce susuz bırakıldı. Cinsel istismara maruz kaldı. Sürekli dayaktan geçirildi. Tuvaletini yaparken seyredildi. Ölecek duruma geldiğinde vücuduna bilmediği ilaçlar enjekte edilerek tekrar işkenceye devam edildi. 108 günlük işkencenin ardından bilmediği bir yerde Ankara Terörle Mücadele Ekiplerine teslim edildi.

Kayıt dışı geçen 3,5 aylık süre sonunda Ankara Adliyesi'ne çıkarıldığında 30 kilo kaybetmiş haldeydi. Öldürülmekten korktuğu için hakime tutuklanarak cezaevine gitmek istediğini anlattı. Tutuklandı. Zabit Kişi, hakkında terör örgütü üyeliği suçlamasıyla yargılama yapan Kocaeli 5. Ağır Ceza Mahkemesi Heyeti Başkanı Yusuf Sevimli, üye Hakim Muhammet Nedim Özbey, üye Hakim İsmail Avcı ve duruşma savcısı Bülent Elmas'a yaşadığı işkenceleri detaylarıyla anlattı. Sorumlular hakkında hukuki işlem başlatılmasını, soruşturma açılmasını

²⁵ "BM'den MİT operasyonu ile Malezya'dan Türkiye'ye götürülen 2 kişi için serbest bırakın çağrısı", Euro News, 25 May 2019, <https://tr.euronews.com/2019/05/29/bmden-mit-operasyonu-ile-malezeyadan-turkiyeye-goturulen-2-kisi-icin-serbest-birakin-cag>

²⁶ "Kosova Başbakanı İçişleri Bakanı ve İstihbarat Şefi'ni görevden aldı", T24, 30 March 2018, <https://t24.com.tr/haber/kosova-basbakani-icisleri-bakani-ve-istihbarat-sefini-gorevden-aldi,593630>

²⁷ "Zabit Kişi işkencede geçen 108 günü anlattı: İntihar edenleri artık yadırgamıyorum", Bold Medya, 26 June 2019, <https://boldmedya.com/2019/06/26/zabit-kisi-iskencede-gecen-108-gunu-anlatti-intihar-edenleri-artik-yadrigamiyorum/>

talep etti. Verdiği bilgilere rağmen mahkeme heyeti herhangi bir hukuki girişimde bulunmadı. İşkence soruşturması açılmadı. Mahkeme Heyeti, Zabıt Kişi'yi Gülen Hareketi ait kurumlarda çalışması nedeniyle 13 yıl 6 ay hapis cezasına  arpıtıldı. Kandıra Cezaevinde bulunan Zabıt Kişi, görevlerini kötüye kullandıkları gerekçesiyle mahkeme heyeti hakkında da suç duyurusunda bulundu.

S REKL  VURDULAR, PEN S MDEN GÜNLERCE KAN GELD 

Zabıt Kişi, tutanaklara geçen savunmasında yaşadıklarını şöyle anlattı:

“ smim Zabıt Kişi 15 Temmuz menfur darbe girişimiyle ilgili gelişen olaylar çerçevesinde birtakım ithamlar ile şahsım ilişkilendirilerek hakkımda çıkarılan yakalama kararı doğrultusunda Kazakistan Almati Havaalanında, Kazakistan yetkililerince gözaltına alındım. Kazakistan hukuk sistemine göre yapılan adli işlemler sonrasında şahsımın Kırgızistan'a iade kararı verildi. Ben ve Enver Kılı ²⁸ isminde arkadaşım Kazakistan devletinin mahkeme kararı hiçe sayılıp M T tarafından M T uçağıyla kaçırıldık.

30.09.2017 tarihinde Kazakistan Almati'den Kırgızistan'a dönüş sırasında tekrar gözaltına alındım. Eşyalarıma el konularak bir odaya kapatıldım. Saat 22.30 civarı pist tamamen boşalınca Türkiye'den gelen sivil görünümlü kişilere teslim edildim.

Gelen kişiler tarafından hiçbir bilgi verilmeden fiziksel olarak zorlanarak darp edilip, tarife dışı tanımlayamadığım kamuflaj desenli üzerinde herhangi bir işaret yazı olmayan uçağa bindirildim. Uçağa biner binmez üzerime atladılar. şahsıma ve değerlerime küfrederek tekme tokat giriştiler. Ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. Kasığıma ve kafama sürekli vuruyorlardı. Bir şey sormaya kalktığımda ‘birazdan anlarsın...’ diyerek k f rl r edilerek susmam sağlandı.

Gözlerim, burun deliklerimi de içine alacak halde bağlandı. Kafama  uval geçirildi, el ve ayaklarım plastik kelepçe ile canımı acıtacak şekilde sıkıca bağlandı. Kasıklarım aldığım darbeler canımı çok acıtmıştı, kıvranıyordum. Başım  atlayacak gibiydi, kafamı dik tutmakta zorlanıyordum. Kasıklarım aldığım darbeden dolayı kanlı i   amaşırım daha sonra yok edildi. Üreme organımdan  amaşırım günlerce kan geldi.

²⁸ Zabıt Kişi, mahkemedeki ifadesinde, “30 Eylül 2017'de Enver Kılıç ile birlikte kaçırıldık. Enver Kılıç'tan bugün itibariyle 185 gündür haber alınamadı. Ben oradayken onun sesini de duydum.” Dedi. Enver Kılıç'tan akıbeti bilinmiyor.

Uçağa bindirildiğimde tüm hayatımın karardığını hissettim. Ne olduğunu bilmiyordum, savunmasızdım ve hareketlerinden bana yapacakları her şeyi mubah gören canı iki kişi karşıındaydım. İşkence hız kesmeden devam ediyordu. Kımıldamama bile müsaade etmiyorlardı. Kafamda çuval olması ve gözbağının burun deliklerini içine alacak şekilde bağlı olması sebebiyle solunum sıkıntısı yaşadığımı, rahatsızlığım olduğunu defalarca söylememe rağmen dikkate almadılar. Kazağımın yaka kısmını ısrarla yırtmalarını söyledim ama nafile, hiç orali olmadılar. Sistemli bir şekilde dövüldüğüm için bilincimi kaybettim.

Kendime geldiğimde, “Bunlar aldığın son nefeslerin olacak ...” diye küfürlerine devam ediyorlardı. Biri suratımı tokatlayarak uyandırmaya çalışırken balıkçı yaka kazağımın yaka

Aracılığı ile
S. Ağır Cezalı Mahkemesi Başkanlığı'na
Kocaeli

Dosya No: 2017/260 E
Sanık : Zabit Kişi-41797811042
Müdafi : Av. Murat ALTUN
Konu : Kötü muamele ve işkence kaynaklı his kaybı
ve EMG sonucu

Açıklamalar:

- 1- 30 Eylül 2017 tarihinde Kazakistan'dan (Atmı) Türkiye'ye rıman deinde getirildim.
- 2- Türkiye'ye getirilişimden 16 Ocak 2018 tarihinde Emniyet birimlerine teslim edilisine kadar bir havacılık yakın birim-
de konteyner içerisinde zorla tutularak işkenceye maruz
kaldım.
- 3- Bu süre içerisinde yaşadıklarımın ilişkin detayları
2017/260 E nolu dosya kapsamında 3 Nisan 2018 tarihinde
huzurunda verdiğim savunmamda ifade ettim ve 2018/6388
nolu dilekçemde de detaylıca belirttim.
- 4- Gördüğüm kötü muamele ve işkence sonrasında
sağ el parmaklarında oluşan his kaybı ve uyuşmadan
dolayı muayene kullandığım ilaçlar, sevk ve EMG rapo-
ru ekte dir.

kısmını yırtarak nefes almamı
sağlamaya çalışıyordu. Nabzımı
yokladı, “Problem yok” diye
diğer şahsa seslendi. Nefessiz
kalmam, bayılmam, bu canilerin
umurunda olan bir şey değildi.
Kendilerinin MİT elemanı
olduğunu söyleyen bu kişiler
bana kafamda çuval olmasının
benim hayrım olduğunu,
kendilerini görmem halinde ise
ölmem için yeterli sebep
sayılacağını söylediler.

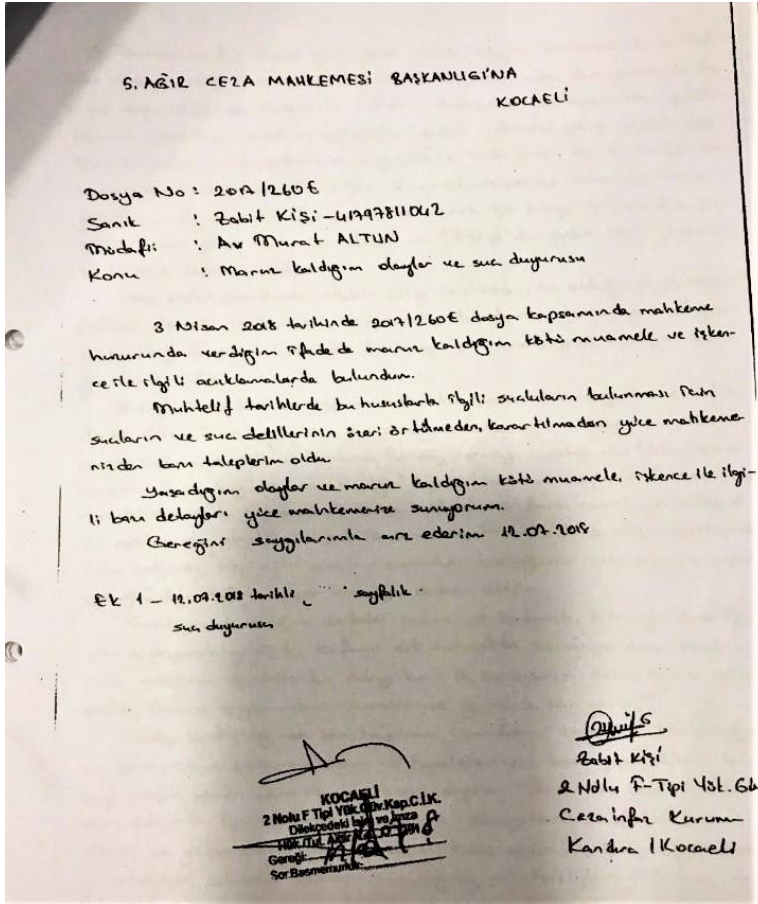
SOYDULAR, TACİZ ETTİLER, PARMAKLARIMI EZDİLER

İçimden buraya kadarmış dediğimi hatırlıyorum. Allah'ım neler oluyordu ben ne yapmışım, bu yaşadıklarımın neler olduğunu anlamıyordum, kimdim ben ne yapmışım, bu işkencenin sebebi neydi?

Kafamda bu sorulara cevap verememem bazen aldığım darbelerden daha acı veriyordu bana. Beynim çatlayacak gibiydi, bu adamlar benden ne istiyordu, bu amansız ve duraksız işkencenin sebebi neydi? Ben acıdan kıvrılırken onlar yemek yiyip kahve içiyordu. Çok şükür uçak inişe geçmişti. Bir an olsun içimden bu işkencenin biteceği beni kolluk ve adli güçlere vereceklerini

düşünerek rahatlamıştım. Ama işkence aslında yeni başlayacaktı ve bunu biraz sonra tüm iliklerime kadar hissedecektim.

Uçak piste inip motor durdurulduğunda ters kelepçeli, gözlerim bağlı, kafamda çuval ile iki kişi koluma girerek koltuk aralığı ve yüksekliğinden anladığım kadarıyla Transporter tarzı araç olduğunu düşündüğüm bir araca bindirildim. Yola çıktıktan yaklaşık 6 dakika sonra havaalanı yakınlarında sonradan konteyner olarak tanımlayabildiğim bir mekana getirdiler.

Bundan sonra 108 gün yaşam mücadelesi vereceğim konteyner hücresi. Güneş ışığı görmeyen yaklaşık 3 metrekare genişliği olan sadece insanın kendi ekseni etrafında dönmesine yetecek bir mesafeye sahip kapalı kutu gibi penceresi hiç olmayan bir yer. Mezardan farksızdı benim için, sadece azap erken başlamıştı.

Mekana girer girmez çırılçıplak soydular, soyarken yapılan tacizleri ve bel altı muhabbetleri yazmaya elim varmıyor. İki kişi kollarımdan tutarak duvar tarzı bir yere hızlıca çarptılar.

Vücudumun üst kısmından başlayarak ayaklarıma ve farklı bölgelere zaman zaman voltajını arttırarak elektrik verdiler. Oturma pozisyonunda iken ayaklarımdan taban kısmı yukarı bakacak duruma getirilip parmaklarımı teker teker ezdiler. Bir taraftan da 'Neslinizi kurutacağız, eşini ... yapacağız, bir daha göremeyeceksin...' diyerek küflerine devam ediyorlardı.

Bir aydan sonra parmaklarım iyileşmeye başladı ve ilerleyen zamanda da tırnaklarımdan çıkanlar oldu. Oturma vaziyetinde ellerim ters kelepçeli iken ayaklarıyla kelepçe üzerine çıkararak baskı uyguladılar.

SERT CİSİMLE TECAVÜZ TEHDİTE ETTİLER, KABURGAMI ÇATLATTILAR

FK-22
2/15

Kendime geldiğimle "Bunlar aldığın, son nefeslerin olacak, anıma koyduğumun pisini" diye konuşuyordun. Suratımı tokatlayarak uyandırmağa galsin, balıkçı ya da kazağının yaka kısmını yırtarak nefes almamı sağlamağa galsiyordu. Nabzımı yakladı "Problemi yok" diye diğer şahsa seslendi. Öldüğümü sanmıştı. Nefessiz kalmam, bayılmam bu canilerin umurunda olan bir şey değildi.

Kendilerinin İTİT elemanı olduğunu söyleyen bu kişiler bana, kafamda suval olmasının benim hayrımı olduğunu, kendilerini görünme halinde ise "İnmem için yeterli sebep sağlanacağını söylediler. İcinden buraya koymuş dedimi mi hatırlıyorum. Allah'ım, neler duyuyordu, ben ne yapmıştım, bu yanlışlıklarımın neler olduğunu anlamıyordum. Kimdim ben, ne yapmıştım, bu işkencenin sebebi neydi? Kafamda bu sorunlara cevap verememem bazen aldığım darbelerden daha acı veriyordu. Bana, Beynim çatlayacak gibiydi, bu adamlar benden ne istiyordu, bu amansız duraksız işkencenin sebebi neydi? Ben aciden kurumunken onlar yemek yeyip nescatilerini içiyordu.

Gök şikâr uçak hize geçmişti, Biran olsun içinden bu işkencenin biteceğini, beni koltuk ve adli gözetim vereceklerini düşünerek rahatlamıştım ama işkence aslında yeni başlayacaktı ve bunu biran sonra tüm şikârlarım kadar hissedecektim. Ulaak pisti 1000 motor durdurduğunda, ters kelepçeli, gözlerim bağlı kafamda aksamal olduğu vaziyette iki kişi koluma girerek, koltuk aralığı ve yüksekliğinden anladığım kordayla transporter taru aracı olduğunu düşündüğüm bir araca bindirildim. Yola çıktıktan yaklaşık beş-altı dakika sonra haber alanı yakınlarında bir mekânı getirdiler. Bundan sonra dile kolay yörsekiz gün yaşam mekânine vereceğim konteyner hücresi, güneş ışığı görmeyen, yaklaşık üç metre kare, sadece insanın kendi eksenini etrafında dönmesine yetecek bir mesafeye sahip, kapalı kutu gibi penceresi hiç olmayan bir yer, mezarıdan farkı sırtı benim için, sadece arap erkeği başlamıştı.

Mekânı, girer girmez ağırlıklı sokular, soyarken yapılan taciz ve bel-altı muhabbetleri yaşamaya elim varmıyor. İki kişi kollarımdan tutarak duvar taru yere hızlıca çarptılar. Birisi "Seni burada sıkacağım" diyerek katbani silmeye başladı. Necudumun üst kısmından başlayarak ayaklarına ve farklı bölgelere zaman zaman voltağı artırarak elektrik verdim.

2K

[Signature]

134

Birkaç gün verdikleri yemeği yerken kaşık tutmakta zorlandım, sinirler tahrip olduğundan el parmaklarımdaki his kaybından dolayı ceza infaz kurumunda iken ilaç kullanma durumunda kaldım.

Çıplak vaziyette iken tecavüzle tehdit edip sert cisimle tecavüze yeltendiler, ısrarla yalvarmama rağmen tekrarladılar. '... oğlanı, seni burada ... gelip seni buradan kim kurtaracak, zevk almaya bak' diyerek küfürlerine devam ettiler.

Oturma pozisyonunda iken kollarımdan iki kişi tutarak sırtıma sert cisimle vurdular, kaburgam çatladı. Her nefes alışverişte kaburgamın ciğerime yaptığı baskıdan dolayı ciddi acı çektim. Kafamda çuval olduğu halde işkence

yaparlarlarken yüksek sesle cevap vermemi istemeleri, nefes alışverişini ağzımdan hızlı ve derin almamdan dolayı ciddi solunum sıkıntısı, kalp çarpıntısı yaşadım.

"İĞNEYLE ÖLDÜRÜRÜZ, KALP KRİZİ YAZAR GEÇERLER"

Oturma vaziyetinde iken kollarımdan iki kişi tutarak başımı öne bastırıp sırtıma ayaklarıyla çıkararak baskı uyguladılar.

İstiklal Marşı, Mehter Marşı, Vatan Türküleri ve İsmail Türüt'ün türküleri eşliğinde işkence yaptılar. Vatanseverliğim sorgulandı oysa kimse kimsenin vatan sevgisini sorgulayamazdı ki. İçimden kaç defa Allah'ım canımı al da beni bu canilerden kurtar diye dua ettiğimi hatırlamıyorum. Ölümünden çok ölümü isteten sebeplerin olduğu sebepler daha ağırdı. Buradan tek kurtuluşum ölmemdi. Ölümün bana bu kadar sevimli geleceğini hiç hayal etmemiştim.

Allah'ım bu adamlar benden ne istiyorlardı, bir türlü anlayamamıştım hala da anlayamadım, zannımca da anlamadan da gideceğim. Çünkü şartlar ne olursa olsun böyle kötü muamele ve işkence yapabilmek için insanlıktan nasibini almamış olmak gerekirdi.

FK-27
3/15

Oturma pozisyonunda iken ayaklarının taban kısmı yutani bacakla düz-
ma getirilip, parmaklarını teker teker eddiler. Bir taraftanda "Neslini kurtar-
giz, seni orospu yapacağız, bir daha göremeyeceksin, amına kayduğunun plö,
diğerleri küfürler ediyorlardı. Parmaklarının tırnak kesimlerini tamamen ezme-
ler, morarmıştı. Bir aydan sonra parmakların şişlemeye başladı ve ilerle-
yen zamanda da tırnaklarından çıkarlar aldı.

Oturma pozisyonunda ellerim ters kelepçe ile ayakla birleştire, kelepçe zincirle su-
karak baskı uyguladılar. Bir bakışın verdikleri yemegi yarken kasık tutunabla zan-
lardım. Sınırlar tahrip olduğundan el parmaklarımdaki his kaybından dolayı so-
za hafız kurumunda iken ilaç kullanma sorunda kaldım.

Ciplak vaziyette iken tecavüze tabditt edip, sert cisimle tecavüze geldiler, so-
rarda yakarmama rağmen telantadılar. "Ağız ağları, seni burada sıkacağız, çok
almaya baki, seni buradan kim kurtaracak" dediler.

Oturma pozisyonunda iken kimledanımı engelleyecek şekilde kollarından
iki kişi tutarak sırtıma sert cisimle vurdular, kaburgam çatladı, her nefes al-
tı-verişte kaburgamın eğerlerime yaptığı baskıdan dolayı ciğedi acı çektim.
Kafamda cıvalı olduğu, göğüs ağrısı, burun deliklerini de kapatarak zehirlen-
miş olduğum halde, işkence yapanlar beni yüksek sesle cevap vermemi isteme-
leri ve nefes alıs-verişimi ağzından hızlı ve derin olmamdan dolayı ciğedi so-
kurum sıkıntısı, kalp çarpıntısı yaşadım. Oturma vaziyetinde iken kollarımdan
iki kişi tutarak bacağımı birleştirep sırtıma ayakla birleştire çıkarak baskı uy-
guladılar.

Tatbiki Marsı, Menler Marsı, vatan türkileri ve İsmail Türkelin türkileri eş-
liğinde işkence yapılan Vatanseverliğim sorgulandı, ayse kimse kimse vatan
sevgisini sorgulayamıyor.

Tatbikden kısa süre sonra "Allah'ım canımı al da beni bu canilerden kurtar" diye
dua ettiğimi hatırlıyorum. Ölümden çok, ölme isteten sebeplerin olduğu
sebepler daha vardı. Buradan tek kurtuluşum ölmandır. Ölümün bana bu-
kadar sevimli geleceğini hiç hayal etmemiştim.

Allah'ım bu adamlar benden ne istiyorlar, bir türlü anlayamamıştım ve
hala da anlayamamıştım, zannımca da anlamamıştım gideceğim.

Çünkü, ne şartlarda olursa olsun böyle kötü muamele ve işkence yap-
bilmek için insanlıktan nasibini almamış olmak gerekirdi.

2 K

135

İşkence esnasında 'Burada hakim de savcı da bizim burada avukat, polis yok, buradan çıkışın söylediklerimizi, her şeyi kabul etmekle olur, dediklerimizi yap, ölmediğin sürece işkence yaparız, ölürsen de gömeriz, faili meçhul olursun. Kabul etmediğin takdirde arkandan ve ağzından ilaç verimiz, iğne yaparız otopsi sonucunda bile belli olmaz, kalp krizi yazar geçerler' dediler.

Ekipler değişiyor ama işkence değişmeden artarak devam ediyordu. 108 gün boyunca üç metre kare konteyner hüccresine, tuvalete gittikleri, dışarıda kullandıkları ayakkabılarıyla basarak, hijyenik olmayan

zeminde yatmamı, uyumamı sağladılar. Kameradan 24 saat izledikleri için yatmama, oturmama, uyumama izin vermediler. Yüksek sesle müzik açıp bağırarak uyandırıldım ve uzun süre ayakta bekletilerek yorgun bırakıldım.

YERDE SÜRÜKLEYEREK TUVALETE GÖTÜRDÜLER

Kemik aşınması ve femur başı avasküler nekrozu rahatsızlığım olduğundan dolayı günlük hayatta koltuk değneği kullanıyordum. Tuvalet ihtiyacına götürürken boynumdan aşağıya baskı uygulayarak yerde sürükleyip köpek gibi götördüler. Kafamda çuval varken olduğu vaziyette alaturka tuvalet taşına uygun şekilde yerleşemediğimden ayakta küçük tuvaletimi yapmamı istediklerinde idrarımı tuvalet deliğine isabet ettiremediğimden dolayı ‘dışına yaptıklarını yalarsın’ diyerek şiddet uyguladılar, kafamı duvara çarptılar. Tuvalet ihtiyacını giderirken sayı sayıyorlar, ihtiyacım bitmeden tekrar kaldırıyorlardı. Tuvalete ben istediğim zaman değil onlar istediği zaman götürüyorlardı.

Kişisel bakımdan yoksun bıraktılar. Ağzımda ve bedenimde oluşan pis kokudan dolayı kendileri de rahatsız olmaya başlayınca duş almama müsaade ettiler. Duş almama müsaade ettiklerinde çıplak vaziyette sırtım kendilerine dönük halde olmamı isteyerek cinsel tacizde bulundular. Soğukta çıplak vaziyette bekletildim.

Tırnaklarımı 2.5 ay kesemedim, koltuk ve etek tıraşımı başkasının kullandığı kanlı makinelerle yapmak zorunda bırakıldım, makinelerdeki problemlerden dolayı bedenime zarar verdirdiler. İşkenceyle yetinmeyip yurt dışında yaşayan eşim ve çocuklarımla ilgili, birilerine para vererek zarar verdirme, ortalık malı yapma ve kaçırarak bana yaşattıklarını onlara da yaşatma tehdidinde bulundular.

ÖLMEK İÇİN CAN ATIYORDUM

lara muktedir olduklarını belirttiler.
Yaşamamın bir anısını kalınamıyordum. Ölmek için can atıyordum. Çirkezi kuyan insanları artık yadırgamıyordum. Üç mektepçilik gözetim ve denetiminde mezar gili yerde, yüz sekiz gün sistematik bir şekilde fiziki ve psikolojik işkence gördüm. İşkence yapmadıkları zamanlarda kantinlerin diğer hücrelerinde işkence gören, sakat olan insanların sesini duyuyordum. Bu süre zarfında yüz beş kilo dan yetmiş beş kiloya düştüm. Yaşadığım işkencelerden dolayı sağlık problemlerim arttığından ağrı kesici olduğunu söyledikleri ne olduğunu bilmediğim, anlamadığım ilaçlar verdiler. İlaçları önce rahatlatıp kendinden geçiyordum, sıırıyordum. Yüz sekiz günün yaklaşık doksan günü bu şekilde geçti. İlk günler özellikle su vermiyorlardı. Binde küçük plastik bardakla bir bardak su verdikleri oldu.

5/18 *[Signature]*

Kendilerinden birini görmem halinde faili meçhul olacağımı sık sık tekrarladılar. Dediklerini kabul etmediğim takdirde sağlık problemleri olan 75 yaşlarında annem ve babamla tehdit edilerek bir daha onları göremeyeceğim söylendi. Bir yere bırakarak, kendimi ihbar etmem istendi. Başka

ülkeye götürüp bırakabileceklerini de söylediler. Kabul etmem halinde 7-8 bin TL maaşla istediğim şehirde kamu kurumunda işe yerleştirebileceklerini şahsım ve eşim hakkında açılan

davalar varsa kapattıracaklarını ve şahsımı iddianameden çıkartacaklarını, bunlara muktedir olduklarını belirttiler.

Yaşamamın bir anlamı kalmamıştı. Ölmek için can atıyordum. Canına kıyan insanları artık yadırgamıyordum, 3 metrekarelik güneş ışığının girmediği mezar gibi yerde, 108 gün sistematik bir şekilde fiziki ve psikolojik işkence gördüm. İşkence yapmadıkları zamanlarda diğer hücrelerde işkence gören, sakat olan insanların sesini duyuyordum. Bu süre zarfında 105 kilodan 75 kiloya düştüm.

Yaşadığım işkencelerden dolayı sağlık problemlerim arttığından ağrı kesici olduğunu söyledikleri ne olduğunu bilmediğim, anlayamadığım ilaçlar verdiler. İlk günler özellikle su vermiyorlardı. Günde küçük plastik bardaklarla bir bardak su verdikleri oldu. Kaç defa su diye yalvardım ama nafile işkence süresince kendilerine daha önce langerhans ameliyatı olduğumu, kemoterapi aldığımı, femur başı avasküler nekrozumun olduğunu, dizlerimde aşınma, ciğerimde sönme olduğunu defalarca söylememe rağmen hiç fayda vermedi. İşkenceyi arttırarak devam ettiler.

Sağlık sorunları nedeniyle çok zorlanıyordum ama sanki bunlar onların daha çok işine geliyordu. Ben sızlandıkça daha fazla işkence yaptılar, acıma hisleri hiç kalmamış gibiydi. 3.5 aydır işkence gören ben değilmişim gibi sorduğum sorulara cevap vermiyorlardı. Sanki her şey normalmiş gibi davranıyorlardı.

Hakkımda her şeyi bildiklerini ve yedi ceddimi fişlediklerini, kamuda işe giremeyeceklerini belirttiler. Kazakistan Almatı'den kaçırılmadığımı, kendi isteğimle geldiğimi söylememi, kaçırılışım ile ilgili AYM, AİHM ve benzeri kuruluşlara başvurmamam gerektiğini, kendilerini zorda bırakmamamı, yaşadıklarımın bahsetmem halinde cezaevinden bile çıkarılıp aynı şeyleri tekrar yaşatacaklarını söyleyerek ömrüm boyunca bu işin takipçisi olacaklarını belirterek zorla kamera çekimi yaptılar. Yapılan işkencelerin bir gün ortaya çıkma ihtimali, konuşulması kendilerini tedirgin ediyordu.

18 OCAK'TA POLİSE TESLİM ETTİLER

108 günün sırasında 18.01.2019 tarihinde saat 20.00 civarı gözlerim bağlı kafamda çuval, ellerim plastik kelepçeli bir vaziyette beni başka bir ekibe teslim ettiler. Ekipler değişip üçüncü ekip teslim aldığı yerde, kafamdaki çuvalı çıkarıp göz bağımı açtıklarında Ankara Adalet Sarayı ışıklı tabelasını gördüm. İradem dışında tutsak tutulduğum loş ışıktaki ve gözlerim bağlı

geçirdiğim 108 günden sonra akşam karanlığında bile sokak aydınlatmalarına ve ışıklı tabelaya gözüme rahatsızlık verdiği için bakamıyordum.

Karlı ve tipili bir akşam kargo paketi gibi adrese teslim edilmişim. Fazla kilo kaybından dolayı pantolonum sıyrılıp düşmüştü. Ekip kendilerinin Ankara Terörle Mücadele ekipleri olduğunu söyleyerek önce nöbetçi savcıya ardından Terörle Mücadele Şube binasına geçtik. Burada da 14 gün gözaltında kaldım. Önüme konulan ifadeleri yaşadıklarımın sonras baskı altında olduğumda kabul edip imzaladım. Bana kendim gelmişim gibi tutanak tuttular. Ankara'yı bilmeyen biri olarak Terörle Mücadele Binasını nasıl bulacaktım ki hem de Emniyet Müdürlüğünden ayrı binada bir semtte olmasına rağmen.

Saç ve sakalımdaki beyazlığın yüzde 50 arttığını aynaya baktığımda gördüm. Kendimi tanımakta zorlanmışım. Bu süre zarfında 30.09.2017 ve 18.01.2018 tarihleri arasında ailem ve avukatım benden haber alamamıştı. Kriz geçirmesi ihtimalinden dolayı anneme kaçırılışımdan 20 gün sonra haber verilmiştir.

Ailem defalarca BİMER ve Adalet Bakanlığı'na başvurmasına rağmen işlem yapılmamıştır. Konu ile ilgili olarak Uluslararası Af Örgütünün sisteminde bilgilerim mevcuttur. Ailem ve avukatlarım tarafından Birleşmiş Milletlerin Kazakistan ofisine başvuru neticesinde Kazak yetkililerce Türkiye'ye kendi isteğimle gelmişim gibi bilet düzenlemesi yapılmıştır. Ailem ve avukatlarım AYM ve AİHM'e başvuruda bulunmuştur.

Kocaeli 5. Ağır Ceza Mahkemesince yürütölen 2017/260E sayılı dosya kapsamında 03.04.2018 tarihinde vermiş olduğum ifademde de yapılan işkence ile ilgili birtakım hususları, can güvenliğimin olmadığını faili meçhul olmak istemediğimi belirterek tutukluluğumu talep ettim.

Bana işkence yapanların hukuk önünde deliller karartılmadan hesap vermesi için Kocaeli 5. Ağır Ceza Mahkemesine verdiğim suç delilleri yok olmadan, deliller karartılmadan dosya kapsamında ihtiyaç duyduğum toplam 7 ayrı dilekçelerimle ilgili taleplerim karşılanmadı.

Halihazırda can güvenliğim tehlike altındadır. Çünkü bana 108 gün süreyle sistematik, psikolojik, fiziki işkence yapanlar yaşadıklarımla ilgili bir şey anlatmam durumunda beni ceza infaz kurumundan dışarı çıkarıp tekrar işkence yapacaklarını ya da ceza infaz kurumunda infaz, faili meçhul olacağımı, bu sefer öncekine göre hiç şansımın olmadığını tahliye olsam bile nerede olursa olayım beni bulacaklarını, ömür boyu peşimi bırakmayacaklarını belirttiler.

Kazakistan Almati Havaalanından kaçırılışım, üç metre kare konteyner hücresinde işkence dolu 108 gün, kolluk, mahkeme süreci ve ceza infaz kurumuyla devam eden yolculuğum.

Beni Türkiye'ye getiren, getirme emrini veren ve bana 108 gün süreyle sistemli psikolojik, fiziki işkence yapan bu kişilerin suç ve suç delilleri karartılmadan, üzeri örtülmeden bulunmasını ve adalet önüne çıkarılmalarını talep ediyorum. 21. Y.Y'da hala ülkemizin işkence belasından kurtulmadığını görmek ve bizzat buna acı bir şekilde şahitlik yapmak beni derinden yaralamıştır. Sorumluların bulunmasını ve ülkemizin aydınlık günlere kavuşması ümidiyle mahkemenizin yetkisinde bulunan hukuki sürecin resen başlatılmasını saygılarımla arz ederim.

12.07.2018 Zabit Kişi 2 No'lu F Tipi Yük. Güv. C.İ.K. Kandıra Kocaali'

HAK
inisiyatifi

İnsan Hakları Kuruluşu olan '**Hak İnisiyatifi**' yurtiçinde benzer şekilde kaçırılan 28 kişi hakkında rapor yayınladı.²⁹ Rapor, yakınlarının yasadışı bir şekilde alıkonulduğunu iddia eden kişilerle yapılan mülakatlar, konu hakkında meclise verilmiş olan soru önergeleri ve konuyla ilgili dava dosyalarına sunulan iddialar ile açık internet kaynaklarından yararlanılarak kaleme alındı. Kaçırılan kişilerin benzer şekilde işkence altında sorgulandıkları ve polise teslim edilerek tutuklandıkları belirtilirken 6'sından hiçbir şekilde haber alınamadığına vurgu yapıldı.

²⁹ "15 Temmuz sonrası devlet görevlileri tarafından kaçırılanlar raporlandı: Akıbetleri belirsiz", Ahval, 19 June 2019, <https://ahvalnews.com/tr/hak-ihlalleri/15-temmuz-sonrasi-devlet-gorevli-leri-tarafindan-kacirilanlar-raporlandi-akibetleri?amp>

savunmaya başladık her türlü açıklama yapma hakkında sahibisin.

Sanık Zabit Kişi: Şimdi efendim bir ağ var, mahrem Amiratlarla ilgili iribat şeması var, burada Mustafa Zümre'nin benim hakkımda ifadeleri var, ben Mustafa Zümre kimdir tanımiyorum, yani bu bana atılan bir iftira, o ismi bahis mevzu olunan üç Amiral kim o da bilmiyorum, ben 45-46 yaşındayım ilk defa Amiral hayatımda burada gördüm, o üç şahısta buradaya öger, benimle ilgili bir şey duyularsa, göcdülse, onlarda ifadelerini burada beyan edebilirler, burada şemada Hasan Altıntepe var, bu kişi ile ben 2012 yılı öncesinde satırım 2011 yılı da olabilir aynı şirkette çalıştım, Öğretmen arkadaşım, onun haricinde onunla herhangi bir bağlantım yok, ve ondan sonraki hayatımda iribatınız da kontrol edilebilir, burada başka tanıştığım göcdüğüm, bir Erver KILIÇ var, bu arkadaş da 30 Eylül 2017 tarihinde Kazakistan'dan Almatı'dan MİT tarafından MİT uçağıyla beraber kaçırıldık bu arkadaşla biz, Kazakistan hükümetinin mahkeme kararının olmasına rağmen mahkeme kararı dinlenmeyip MİT uçağı ile kaçırıldık, ve uçağa aldığım dırbelerden dolayı kanlı iç çamaşırlarım yok edildi, yaklaşık üç saat yada üç saatten daha fazla bir süre sonra geldik, uçağın inisi yapıtı, uçağın birini bizi arabaya olarak beş yada altı dakika sonra mekana geldik, gözlerimiz bağlı zaten uçağın bireriken gözlerimizi bağladılar, kafamızda çuval geçirildi, ve ters kelepçeli bir şekilde soydular işkence yaptılar, kaburga kemiklerim kırıldı, kaburga kemiğim çatladı özürlü diliyorum, elektrik verdiler, ayak parmaklarımı ezdiler, sert cisimle tecavüz teşebbüsünde bulundular, tecavüz teşebbüsünde bulundular ve ben burada yüz sekiz gün kaldım, temel ihtiyacım olan tuvalete sürükleyerek götdürdüler, Enver Kılıç bu gün itibariyle yüz sekizbeş gündür halen haber yok, biz beraber geldik orada sesini duydum ve orada MİT görevlileri orada olduğunu ifadelerinden bahsettiler, bir süre atılan suç var, benim sadece savunmamı bitireyim efendim, benim sadece 1996 yılından itibaren Fetö okulları olarak tabir edilen okullarda çalışmamdan dolayı bunlar benim başıma geliyor, bu okulların açılışına izin veren dönemin Bakanlar Kurulu üyelerinden atamamı yapan Vali, Kaymakam, İl Millî Eğitim Müdürleri, İlçe Millî Eğitim Müdürleri hepsi hayattadır vefat eden var mı bilmiyorum, onlar bugün izin vermeselerdi okulların açılışına ben buraya bugün terör zanlısı olarak, anayasal suç zanlısı olarak gelmezdim, ben yirmi yıldır ilkököl öğretmeniyim, yirmi yıllık eğitim hayatım var, çocuklarımı istiklal marşı öğrettim öğrencilerime, ben mehter marşı ve istiklal marşı ile işkence göcdüm.

Mahkeme Başkanı: Sesini yükseltme, sesini yükseltme savunmana geç.

Sanık Zabit Kişi: Efendim o şeyin psikolojisi ile kusura bakmayın özürlü diliyorum, ben mehter marşı ve istiklal marşı ile işkence göcdüm efendim, o psikoloji ile beni fiili meçhul olmakla itham şey yaptılar, tehdit ettiler, en çok konuştüğün herhangi bir şey durumunda dediler sen dediler fiili meçhul olursun dediler ben hayatımdan endişe ediyorum efendim, ben üzerine atılı suçtan zotla kamera çekimi yaptılar, üzerine atılı suçları kabul etmiyorum, Havalimanı tüm gümrükler kontrol edilebilir efendim benim kamera kaydım yok yani giriş kaydım yok ve en sonunda beni aldılar ekip değiştirerek 18 Ocak 2018 tarihinde bir yere bıraktılar, yanımda başkaları oldu, kafamdan çuvalı çıkartıp gözümü açtığımda Ankara Adalet Sarayı yazısını okudum ve yanımdakiler dediler biz TEM şubedeniz, seni TEM şube olarak aldık, Adalet Sarayına çıktık, görevli Nöbetçi Savcı bey şey yaptı, gidin ifadesini alın dedi ve on dört gün nezarethane de kaldık, eş ve çocuklarımla kaçırıp cetahik malı yapmakla tehdit ettiler, otuz kilo zayıfladım efendim ben yüz sekiz günde ve dedikleri şeyin biri de şuydu biz dediler seni Hakim ve Savcının olmadığı bir yerde senin ifadeni alıyoruz ve dediler ceza infaz kurumundan da olsa çıkartıp seni işkence yaparız, dörtün hayatın boyunca dediler biz seni takip ederiz fiili meçhul olursun. Benim 75 yaşında bipeşerli Kızılderili olmuştum gırtlığı alımsız babam, 75 yaşındaki annem bunlarla neden tehdit ediliyorum ben, efendim bu şartlarda ifade verdim ben, Ankara'daki ifadem ben kabul etmiyorum efendim, Emniyet dedi verdiğim ifadeyi kabul etmiyorum, yani hakkımdaki yapılan iddiaların hiçbirini kabul etmiyorum efendim, yani yaşadığım psikoloji hiç kolay değil şuan da.

Mahkeme Başkanı: Müdafin olarak Avukat Murat Altın katılmış emniyetteki ifade

VAKA 6 : GÖZALTINA ALINAN DIŞİŞLERİ BÜROKRATLARINA İŞKENCE

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 20 Mayıs 2019'da, 42 ilde eş zamanlı operasyon talimatı verdi. Dışişleri Bakanlığı'nda görev yapmış 249 şüphelinin gözaltına alınarak sorgulanması istendi. Operasyonlarda yaklaşık 100 kişi gözaltına alındı. Bu kişiler Gülen Hareketi mensubu olmakla ve 2010-2013 yılları arasında Dışişleri Bakanlığı Aday Meslek Memurluğu sınavında kopya

çekmekle suçlandı. Gözaltına alınan bazı kişilerin, "etkin pişmanlıktan yararlanma dilekçesi imzalayarak itirafçı olmaları için" Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde sistematik işkenceye maruz kaldıkları iddia edildi.³⁰ Ankara Emniyeti yaptığı basın açıklamasında işkence iddialarını yalanladı. Ankara Başsavcılığı'nın açıklamasında ise, **"Dışişleri Bakanlığına personel temini amacı ile gerçekleştirilen sınavlarda FETÖ üyelerince, FETÖ üyesi adaylar lehine usulsüzlük yapıldığı isnatlarına ilişkin olarak 5 farklı soruşturma yürütüldüğü"** bildirildi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da operasyonun hemen ardından sorgular devam ederken gözaltına alınan kişilerin "FETÖ'cü" olduğunu açıkladı.

HDP Kocaeli Milletvekili ve insan hakları savunucusu Ömer Faruk Gergerlioğlu, kendisine ulaşan bilgileri değerlendirerek, Ankara Emniyetinde işkence iddiaları olduğunu dile getirdi. Gözaltında tutulan eski Dışişleri Bakanlığı çalışanlarına coplu tecavüz dahil ağır işkence yapıldığı duyumu aldığını söyleyerek, konuyu Türkiye

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Büyük Millet Meclisi (TBMM) gündemine taşındı.³¹ 20'si ağır olmak üzere yaklaşık 100 kişinin işkenceye maruz kaldığı bilgisini veren Gergerlioğlu, İçişleri ve Adalet Bakanlığı'nı hukuk devleti olma noktasında adım atmaya davet ettiğini ancak bir sonuç alamadığını söyledi.

Gözaltındaki diplomatların avukatlarının da başvurusuyla, işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi, Cezaevi Kurulu ve İnsan Hakları

³⁰ "Ankara'da gözaltında işkence iddiaları: Avukatlar ve emniyet ne diyor?", BBC Türkçe, 28 May 2019, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-48433324>

³¹ "Eski Dışişleri personellerine işkence iddiası", Yeni Yaşam Gazetesi, 27 June 2019, <http://www.yeniyasamgazetesi1.com/eski-disisleri-personellerine-iskence-iddiasi/>

Merkezi, Mali Suçlar Bürosu'nda 27 Mayıs günü incelemelerde bulundu. Ankara Barosu'na bağlı Avukat Hakları Merkezi ile Cezaevi Kurulu ve İnsan Hakları Merkezi'nin hazırladığı raporda, KHK ile ihraç edilen Dışişleri Bakanlığı personeli olan yaklaşık 100 kişinin işkenceye maruz kaldığı belirtildi.

CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, Ankara Emniyeti'nde gözaltında bulunan eski diplomatlara MİT tarafından işkence yapıldığı iddiasını Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) gündemine taşıdı.³² Ankara Barosu'na bağlı Avukat Hakları Merkezi ile Cezaevi Kurulu ve İnsan Hakları Merkezi'nin hazırladığı raporu aktaran Tanrıkulu, KHK ile ihraç edilen Dışişleri Bakanlığı personeli olan yaklaşık 100 kişinin işkenceye maruz kaldığının belirtildiğine dikkat çekerek Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın yanıtlanması istemiyle soru önergesi verdi. Tanrıkulu, *"Ankara Emniyetine dışarıdan gelen ve kendilerini MİT olarak tanıtan kişiler tarafından KHK ile ihraç edilen Dışişleri Bakanlığı personeline işkence yapıldığı iddiaları doğru mudur?"* diye sordu.

ANKARA BAROSU İŞKENCE YAPILDIĞINI TESPİT ETTİ

Ankara Barosu heyeti, Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar Soruşturma Bürosu'ndaki incelemelerini tamamladı ve polislerin işkence yaptığını, hakim ihbarlara rağmen işkenceyi görmezden geldiğini kanıtladıklarına dair rapor yayınladı.³³ Raporda, KHK ile ihraç edilen yaklaşık 100 Dış İşleri Bakanlığı personeline gözaltında, *"bayıncaya kadar dövme, taciz ve işkenceye maruz kalanları izletme, Ankara Emniyetine dışarıdan gelen ve kendilerini MİT olarak tanıtan kişiler tarafından insanlık onuruna yakışmayacak işkenceler yapılması, bayılan kadar dövülen bir diplomatın hastaneye kaldırılması, doktorların buna dair herhangi bir rapor düzenlememesi, işkencenin halen devam ettiği ve daha da ağırlaşıcağı, işkenceyle ifade imzalatılmaya çalışıldığı"* iddialarının araştırıldığı belirtildi. Ankara Barosu heyetinin Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar Soruşturma Bürosuna 27 Mayıs 2019 günü giderek görüşme ve incelemelerde bulunduğu anlatıldı.

³² "KHK ile ihraç edilen eski diplomatlara MİT tarafından işkence" iddiası Meclis gündeminde", T24, 1 June 2019, <https://t24.com.tr/haber/khk-ile-ihrac-edilen-eski-diplomatlar-mit-terafindan-iskence-iddiasi-meclis-gundeminde,824028>

³³ "Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar Soruşturma Bürosundaki İşkence İddialarına Dair Rapordur," Ankara Barosu, 28 May 2019, http://www.ankarabarusu.org.tr/HaberDuyuru.aspx?BASIN_ACIKLAMASI&=3099

Raporda şöyle denildi:

“Heyet 6 kişiyle kapalı bir odada görüşme gerçekleştirmiş ve kötü muamele ve işkenceye maruz kalan kişilerle birlikte, kişilerin anlatımları tutanak ile imza altına alınmıştır. (Görüşülen kişilerin isimleri iş bu raporda gizli tutulmuştur.)

Tutanaklar ile de sabit olan ve yapılan görüşmeler neticesinde kötü muamele ve işkence iddialarına dair tespitler şunlardır:

- Görüşülen 6 kişinin tamamı “mülakat” adı altında görüşmelere götürüldüklerini, burada itirafçı olmaya zorlandıklarını, tehdit ve hakaretlere maruz kaldıklarını psikolojik baskı uygulandığını, ifade etmişlerdir.
- Görüşülen 6 kişiden 5’i mülakatlar haricinde işkenceye ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade etmiştir. Görüşme yapılan 1 kişi bizzat bir işkence ve kötü muameleye maruz kalmadığını, ancak aynı koğuştta kaldığı kişilerden ve Sulh Ceza Hakimliği’ne gözaltı süre uzatım işlemleri sırasında toplu olarak görüldüklerinde orada bulunan diğer kişilerden işkence ve kötü muamele iddialarını duyduğunu ifade etmiştir. Bu kişinin duyum üzerine anlatımları kötü muamele ve işkenceye maruz kalan kişilerin anlatımları ile uyumludur.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığı ifade eden 5 kişinin ortak anlatımlarına göre; bu kişiler (bir kişi cumartesi gecesi, bir kişi cumartesiye pazara bağlayan gece, üç kişi ise pazar gecesi) gözaltındaki tutuldukları koğuşlardan çıkarıldıklarını, Ankara İl Emniyet Müdürlüğü Mali Suçlar Soruşturma Bürosunun giriş katında bulunan bölümü getirildiklerini (bir kişi bu yere kelepçesiz getirildiğini, dört kişi ise ters kelepçeli olarak getirildiğini ifade etmiştir.) büronun girişindeki dar koridorda kapısında “girilmez” yazılı kapıdan içeri sokulduklarını, buradan karanlık bir odaya sokulduklarını, karanlık odaya bırakan kişilerin çıktıklarını, karanlık odada yüzlerini karanlık sebebiyle göremedikleri kişilerin, kendilerini önce duvara yasladıklarını, gözlerini bağladıklarını (ters kelepçe takılmayan kişi bu odada ilk olarak kendisine ters kelepçe takıldığını ifade etmiştir.) sonrasında diz çöktürdüklerini, bir süre süründürdüklerini, cop ile kafalarına vurulduğunu, konuşmazlarsa copu makatlarına sokulmakla tehdit edildiklerini, karanlık odadaki kişilerin copu vücutlarında gezdirdiklerini ifade etmişlerdir.

- Bu yaşananların ardından; 3 kişi tamamen soyulduklarını, 1 kişi belden altı soyulduğunu, 1 kişi ise pantolonun yarıya kadar soyulduğunu ve devamında; tamamen ve bel altı soyulan toplam 4 kişi, tekrar ters kelepçelenerek cenin pozisyonuna getirildiklerini, makatlarında cop gezdirildiğini, bu sırada konuşmaları konusunda tehdit ve hakaretlere maruz kaldıklarını, kendilerine bir ile iki dakika arasında değişen süreler verildiğini, sonrasında “ikinci aşamaya geçiyoruz” denilerek makatlarına yağ veya kayganlaştırıcı olduğunu düşündükleri bir madde döküldüğünü, yine makatlarında cop gezdirilerek işkenceye maruz kaldıklarını ifade etmişlerdir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 5 kişi, karanlık odada kendilerine işkence uygulayan kişilerin Mali Suçlar Soruşturma Bürosundaki kişilerden farklı kişiler olduklarını ifade etmişlerdir. 1 kişi ise bu kişilerin “biz dışarıdan geldik, profesyonel bir ekibiz” diye söylemde bulunduklarını ifade etmiştir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 5 kişi günlük doktor muayenesi sırasında yanlarında bir kolluk görevlisinin bulunduğunu, can güvenliklerinden duydukları korku ve kaygı sebebiyle yaşadıkları doktora anlatamadıklarını ifade etmiştir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 1 kişi ikinci aşama olarak ifade edilen işkence ve kötü muamele durumu öncesinde odada bulunan bir kişinin kendisine evli olup olmadığını sorduğunu, evli olduğunu söylemesi üzerine “bak bir daha karınla yatamazsın, geceleri kalkıp ağlarsın” dediğini ifade etmiştir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 1 kişi sürdürme esnasında dizlerinde morluklar oluştuğunu (morluklar giden komisyon tarafından bizzat görülmüş ve fotoğraflanmıştır.) işkencenin son bulmasını müteakip gündüz gerçekleşen ilk doktor muayenesinde bunu doktora ifade ettiğini, doktorun kendisine sözlü olarak morluk diye rapora yazdığını beyan etmesinin ardından, doktor muayenesi sırasında bulunan kadın polis memurunun panikleyerek cep telefonunu eline aldığını ve birilerine bir şeyler yazdığını, sonrasında kendisinin odadan çıkarıldığını ve raporun tanzim edilmiş halinin kendisine gösterilmediğini, devamında gözaltı süre uzatım işlemleri için Sulh Ceza Hakimliğine sevk edildiklerini, gözaltı uzatım kararının ardından götürüldükleri muayenede aynı doktorun ‘darp cebir izi yoktur’ diye rapor yazdığını, diğer raporun akıbeti konusunda bilgisi olmadığını ifade etmiştir.

- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 1 kişi işkence ve kötü muameleye başlanmadan önce kendisine “Burada cop sokuyoruz, bunları duymuşsundur, hepsi doğru” denildiğini ve devamında yukarıda anlatılan işkence ve kötü muamele işlemlerine maruz kaldığını ifade etmiştir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 1 kişi, yaşadıklarının ardından kaldığı koğuşa döndüğünde arkadaşlarına bir şey söyleyemediğini, sadece işkence var diyebildiğini, sonrasında uyuduğunu, uyandığında tuvalete gitmek istediğini, tuvalete giderken bayıldığını, 112 sağlık ekiplerinin geldiğini, tansiyonuna bakıldığını ve sonrasında gelen ekiplerin gittiğini, yaşananların ardından sabah olduğunda da baygınlık geçirdiğini, 48 saattir uyuyamadığını ifade etmiştir.
- İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden 1 kişi gözaltı süresinin uzatılması için Sulh Ceza Hakimliğine çıkarıldıklarında Sulh Ceza Hakimine kötü muameleye maruz kaldığını söylediğini, hakimın kendisine cevaben “bir tek sen mi niye başkasında yok” diye cevap verdiğini, bunun üzerine İşkence ve kötü muameleye maruz kaldığını ifade eden diğer 1 kişinin de “ben de işkenceye uğradım” dediğini, hakimın cevaben “ben doktor değilim, bu benim işim değil, doktora anlatın bunları” dediğini aynı sorguda bulunan 2 kişi ifade etmiştir.

‘İŞKENCECİ POLİSLER SORUŞTURMADAN EL ÇEKTİRİLSİN, SORGUYA SON VERİLSİN’

Ankara Barosu heyeti görüşmeler sırasında tespit ettiği işkence izlerinin doktor raporlarında bulunmadığını da tespit etmiştir. AİHS ve diğer uluslararası sözleşmelerde de yazılı olduğu üzere doktor raporunun varlığı tek başına işkence ve kötü muamele yaşanmadığının göstergesi olamayacağı belirtilen raporda, **“Yukarıda tespitlere konu anlatımlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde; kişiler kolluk görevlisi nezaretinde doktor muayenesine hukuka aykırı bir şekilde çıkarılmıştır. Dinlenen kişilerin anlatımları birbirleri ile çelişmemekte, aksine uyum göstermektedir. Anlatımlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, kişilerin darp, cebir izi bırakılmayacak şekilde işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını doğrulamaktadır.”** denildi.

Raporun sonuç bölümünde, gözaltındakilere yönelik işkence ve kötü muamelenin devamının engellenmesi ve soruşturmanın sağlıklı yürütülebilmesi için polislerin soruşturmadan el çektirilmeleri gerektiği savunuldu.

Günlük doktor muayenelerinin Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Protokolüne uygun olarak yapılması için gerekli talimatların verilmesi istendi. Sorgu işlemine beklenmeksizin son verilerek şüphelilerin savcılığa çıkarılması, İşkence suçunu işleyen kişilerin tespiti için re'sen soruşturma başlatılması talep edildi.

‘İŞKENCEYE GÖZ YUMAN HAKİM HAKKINDA YASAL İŞLEM YAPILSIN’

Gözaltı işlemlerinin başladığı 20 Mayıs 2019'dan başlayarak 28 Mayıs 2019 gününe kadar tüm kamera kayıtlarının ham görüntülerinin ivedi olarak toplatılmasının gerektiği vurgulandı. Soruşturmayı yürüten kolluk görevlilerinin muhtemel bir işkence, kötü muamele soruşturmasının şüphelileri olabilecekleri değerlendirildiğinde işkence ve kötü muamele iddiasına ilişkin soruşturma tamamlanıncaya kadar, bahsi geçen operasyonlarda görev alan personelin açığa alınması gerektiği belirtildi.

Ayrıca işkence ve kötü muamele iddiasını öğrenen hakimin işlem yapma yükümlülüğü olduğu hatırlatıldı. İşkenceye uğradıklarını beyan etmeleri karşısında olayla ilgili hiçbir işlem yapmayan ve gözaltı süre uzatım kararı veren Sulh Ceza Hakiminin isminin de tespit edilerek hakkında gerekli yasal işlemlerin başlatılması talep edildi.

İNSANLIK DIŞI MUAMELEYE BİZZAT TANIK OLDUM

Gözaltında bulunan bir bürokrat yaşadıklarını bir haber sitesine yazdı. Müstear isimle yayınlanan yazıda, insanlık dışı muamelelere bizzat tanıklık ettiğini ileri sürdü. Kendisini “2016 yılında kamu görevinden ihraç edilmiş eski bir Dışişleri Bakanlığı mensubuyum.” diye tanıtan kişi, 20 Mayıs 2019'de gözaltına alındığını belirtiyor. Savcılığa sevk edildikten sonra serbest kaldığını anlatan bürokrat şunları yazdı: *“İlk dört gün boyunca ifademizin alınmasını bekledik ancak yetkililer ifademizi almak yerine bizi kendilerinin “mülakat” dedikleri görüşmelere aldılar ve kendilerinin istediği şekilde ifade vermezsek başımıza gelecekleri ağır küfür ve hakaretler eşliğinde defaatle hatırlattılar.*

Tutukluluğun dördüncü gününde gözaltı süresi mahkeme tarafından uzatıldı ancak yine de ifadeler alınmıyor ve “mülakatlar!” tüm şiddetiyle devam ediyordu. 25 Mayıs Cumartesi günü gece 24:00 sularında yan nezarethaneden bir arkadaşımız yine mülakata götürüldü.

Ertesi sabah çok kötü ve durgun görünüyordu. Israrları sorularımıza dayanamayarak yaşadıklarını anlatmaya başladı: “Gözümü bağlayıp başıma poşet geçirdiler, darp izinin kalmayacağı yere yani yumuşak bölge olan karnıma şiddetli yumruk attılar. Daha sonra

çırılçıplak soydular, yere emekleme pozisyonu almamı istediler, bu şekilde biraz süründürdüler, bu arada ağza alınmayacak küfürler ediyor ve kendilerince bel altı iğrenç espriler yapıp gülüyorlardı.

Daha sonra biri vücudumda copu gezdirmeye başladı, daha sonra “şimdi ikinci aşamaya geçiyoruz” dediler ve makat bölgeme kaygan bir madde sürdüler ve copu makat bölgesinde gezdirmeye başladılar. Bu cop birkaç kere girip çıktımı geberip gidersin burada dediler” dedi arkadaşımız ve daha fazla konuşamayarak yanımdan ayrıldı.” Bir arkadaşına daha benzer muamelede bulunduğu anlatan şahıs, “Her sabah kontrol için doktor geliyordu ancak arkadaşlar öylesine korkmuştu ki doktora hiçbir şey diyemediler, ayrıca işkenceciler öylesine profesyoneldi ki darp izi kalması zor olan vücut bölgelerine profesyonelce vuruyorlardı ve tecavüz şimdilik(!) teşebbüs aşamasında kalmıştı.” diye yazdı.

VAKA 7 : VAN’DA 3 ÇOCUĞA İŞKENCE

Van’da PKK lideri Abdullah Öcalan’ın Türkiye’ye getirilişinin yıl dönümü olan 15 Şubat’tan önce "eylem gerçekleştirmeye hazırlandıkları" iddiasıyla gözaltına alınan çocuklardan 3’ü gözaltı sırasında ağır işkenceye maruz kaldı. İşkence gördükleri raporlara da yansıyan çocuklar için Van Barosu savcılığa suç duyurusunda bulundu.³⁴

Çocuklar, kafalarına ayak ve silah dipçikleriyle vurulduğunu, yüzlerinin ve vücutlarını yumruklandığını, ayrıca kafalarının klozete sokulduğunu ifade etti. Çocuklara yapılan işkence Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nden alınan raporla da kanıtlandı. Yaşadıkları işkenceyi, Van Barosu yetkilileriyle paylaşan çocuklardan 14 yaşındaki Ö.S., “Bakkala gitmek üzere evden çıktım. Bakkaldan çıktığımda bir polis aracı yanımda durdu. Araçtan 8 polis indi, beni ters kelepçelediler. Yere yatırıp yüzükoyun şekilde sırtıma iki defa dipçikle vurdular. 8 polis tekmelerle darbetti. Ardından 3 polis beni kaldırıp yüzüme yumrukla vurdu. Beni polis aracına bindirdiler. Araçtayken bir polis elindeki mermi ile kafama sert bir şekilde vuruyordu. Bizi Van AVM arkasındaki karakola götürdüler. Orada bilgi almak istediler. Bir şey

³⁴ “Van’da gözaltındaki 3 çocuğa işkence”, Evrensel, 17 February 2019, <https://www.evrensel.net/haber/373846/vanda-gozaltindaki-3-cocuga-iskence>

bilmediğimi ve görmediğimi söyledim. Beni orada tokatladılar. Çok ağır küfür ve hakaretler ettiler. Aynı hakaretleri araçta da yaptılar. Tokatlamadan sonra beni tuvalete götürüp kafamı klozete soktular. Şu anda sol gözümde bulanıklık ve kaşınma var. Sonra Van Bölge Hastanesi'ne götürdüler. Gece geç saatte Çocuk Şube'ye getirdiler” dedi. 17 yaşındaki O.D. ve 16 yaşındaki Ş.Y., olayların yaşandığı Hacıbekir mahallesinde gözaltına alındıklarını ve benzer muamelelere maruz kaldıklarını anlattı.

VAN BAROSU BAŞKANI: CİDDİ MANADA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE SÖZ KONUSU

Zülküf Uçar

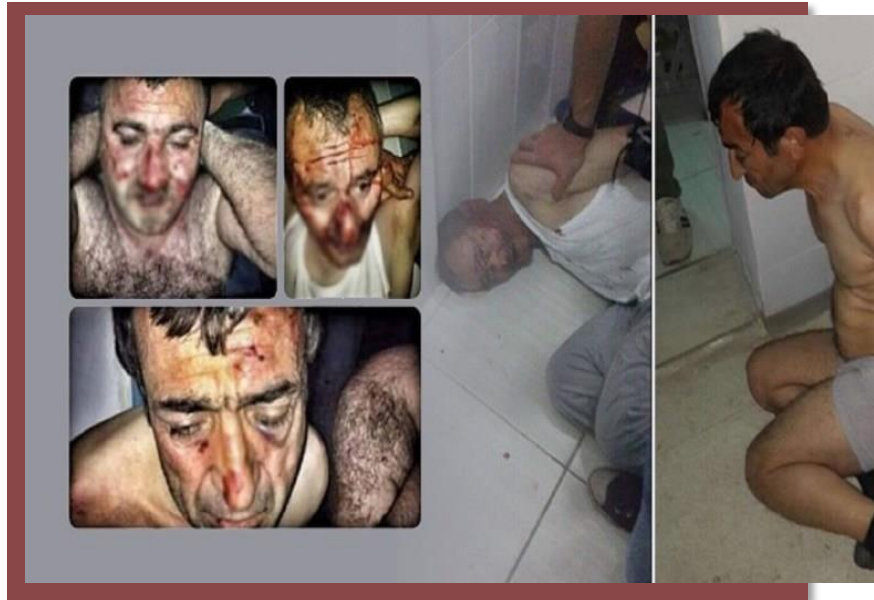
Van Baro Başkanı Zülküf Uçar, çocuklara işkence yapıldığını tespit ettiklerini belirterek, “Karakollarda vatandaşa yönelik işkence vakalarını görüyorduk, duyuyorduk artık bunun çocuklara yönelik yapılması son durumdur. Böyle vahşet olamaz. Olacak gibi değil. Çocuklara yönelik işkence kabul edilemez. Hiçbir şekilde hiçbir kimseye kötü muamele yapamaz, aşağılayamazsınız” açıklamasında bulundu. Uçar, “Gözaltına alınan 11 çocuk vardı. Heyetimiz 11 çocukla görüşti. Bu çocukların 3’ünün darp edildikleri doktor raporlarında da mevcut. Heyetimiz de aynı şekilde tespit etti. Fotoğraflar çekildi. Çocuklara ciddi manada işkence ve kötü muamele söz konusu. Biz doğrudan savcılığa gittik. Savcılıkta gerekli şikayetimizi gerçekleştirdik, ilgileneceklerini söylediler. İşkence vakasıyla ilgili araştırma başlattılar mı bilimiz yok. Ulusal mevzuatımız, anayasamız ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi üçüncü madde de bunu söylüyor. Hele hele bunun çocuklara yapılıyor olması bizim içimizi acıttı. Umarım savcılık bununla ilgili ivedi, hızlı, delillerin karartılmasına müsaade etmeyecek şekilde bir soruşturma yürütür. Bunu yapan failleri teslim eder, çünkü bu işkencedir bunun herhangi bir izahı yoktur. Van Barosu olarak olayın takipçisi olacağız.” dedi. 15 Şubat’ta "eylem gerçekleştirmeye hazırlandıkları" iddiasıyla gözaltına alınan 3’ü işkence gören 11 çocuk, 18 Şubat pazartesi günü savcılığa verdikleri ifade sonrası serbest bırakıldı.

Emniyet Genel Müdürlüğü olayı araştırmak yerine olayı ortaya çıkaran Van Barosu hakkında suç duyurusunda bulundu. Olayı TBMM gündemine taşıyan CHP Mersin Milletvekili Alpay Antmen, emniyet Genel Müdürlüğü’nü eleştirdi. Antmen, İçişleri Bakanlığı tarafından cevaplandırılması talebiyle soru önergesi vererek şu soruları yöneltti:

- Van Çocuk Şube Müdürlüğünde gözaltında bulunan O.D., Ş.Y. ve Ö.S. isimli çocuklar darp edilmiş, kötü muameleye maruz kalmışlar mıdır? Konuyla ilgili hukuki ve idari süreç ve inceleme başlatılmış mıdır?
- Bahsi geçen iddialar doğru ise; kötü muamele uygulayan personel hakkında soruşturma açılmış mıdır? Bu kişiler görevlerine devam etmekte midir? Bu kişilerle ilgili daha önce işkence ve kötü muamele nedeniyle şikayette bulunulmuş mudur?
- İşkenceye uğradığı belirtilen O.D., Ş.Y. ve Ö.S.'in gözaltı sonrası doktor raporunda işkenceye uğradıkları belirtilmesine rağmen neden konuyla ilgili inceleme ve soruşturma başlatılmamıştır?
- Yasaların gereğini yaparak görevini icra eden baro ve avukatlar hakkında suç duyurusunda bulunan emniyet yetkilileri bunu ne tür gerekçelerle yapmıştır? Konuyu araştırmak, raporlar ve belgeler eşliğinde kamuoyunu aydınlatmak yerine neden barolar, avukatlar ve hukuk insanları ile uğraşmaktadır? Bunu yapan yetkililer hakkında herhangi bir işlem yapılacak mıdır?

VAKA 8 : TERÖRİST İLEN EDİLEN VE İŞKENCE GÖREN KÖYLÜLERİN MASUM OLDUĞU TESPİT EDİLDİ

Van Gevaş İlçesi'nde Emniyet Müdürlüğü'ne 9 Haziran 2017 akşamı roketatarlı saldırı düzenlendi. Ardından 'saldırının faili 3 PKK'lı teröristin yakalandığı' haberi duyuruldu.³⁵ AKP hükümetine yakın gazetelere bu kişiler fotoğrafları servis edildi. Fotoğraflarda 3 şüpheliye sorgulama sırasında açıkça işkence yapıldığı görülüyordu.

³⁵ “Kurdish villagers who were severely tortured in Turkey turn out to be innocent”, SCF, 15 June 2017, <https://stockholmcf.org/kurdish-villagers-who-were-severely-tortured-in-turkey-turn-out-to-be-innocent/>

Medya işkenceyi görmezden gelirken AKP'li olduğunu ifade eden gazeteci Fatih Tezcan, sosyal medya hesabından, **"Van Gevaş Emniyet Müdürlüğü'ne roket atan şahıs yakalandı. Bırakın kendimi öldüreyim diye ağlayıp kafasını duvarlara vururken görüyorsunuz."** şeklinde nefret söylemleri içeren mesajlar paylaştı.

Van Valiliği ise henüz ifade alma ve soruşturma işlemleri devam ederken yakalanan 3 kişiyi **'teröristler sağ yakalandı'** şeklinde duyurmuştur. Üstelik yakalanan bu 3 kişinin suçlarını itiraf ettiklerini açıklamıştır.

SERBEST BIRAKILDILAR

Terörist ilan edilen Cemal Aslan (53), Halil Aslan (50) ve Abdülselem Aslan (35) isimli şahısları aslında kırsal arazide mantar toplayan köylüler oldukları ortaya çıktı. Polis sorgusundan sonra Sulh Ceza Hakimliği'ne çıkarılan köylülerin suçsuz oldukları anlaşıldı ve serbest bırakıldılar.

Ağır işkence gören ve kamuoyuna 'terörist' diye duyurulan köylüler serbest bırakılırken, işkenceciler ve suçlu ilan eden valilik hakkında hiçbir işlem yapılmadı. Soruşturma açılmadı.

Bu olay Türkiye'de işkence suçunun aleni olarak işlendiğini, kamu görevlileri tarafından işkence görüntülerinin çekinilmeden kamuoyuna sunulduğunu ve suçsuz insanların bir anda etkin soruşturma yapılmada suçlu ilan edilebildiklerini bir kez daha ortaya koydu.

VAKA 9 : HAMİLE KADINLAR YASAYA AYKIRI ŞEKİLDE CEZAEVLERİNE KONULDU

15 Temmuz sonrası operasyonlarda hamile, yeni doğum yapmış ve bebeği olan kadınlar da yasalara aykırı şekilde insan hakları ihlal edilerek tutuklanmış ve cezaevlerine konulmuştur. Halen yürürlükte olan 5275 Sayılı 'Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 16. Maddesinin 4 fıkrasında; **" Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılır."** denilmektedir. Bu madde hamilelik sürecinde olan veya 7 aylıktan daha küçük bebeği olan tüm kadınları korumakta ve cezanın ertelenmesini öngörmektedir.³⁶

³⁶ <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5275.pdf>

Cezaevinde bulunan hamile kadınlardan bir kısmı çocuklarını kaybetti:

NURHAYAT YILDIZ: İKİZ BEBEKLERİNİ KAYBETTİ

Sinop'ta ikamet eden ve 14 haftalık hamile olan Nurhayat Yıldız (28), gebelik muayeneleri esnasında 29 Ağustos 2016 günü Samsun'a giderken yolda yapılan kimlik kontrolleri sonrasında gözaltına alındı. Nurhayat Yıldız'a savcılık sorgusunda ByLock isimli mesajlaşma uygulamasını kullanması sebebiyle terör örgütü üyeliği ile suçlandı.

Yıldız suçlamaları reddetmesine rağmen Sulh Ceza Hâkimliğince tutuklandı. Hamilelik sürecini Sinop Cezaevi'nde 25 kişilik koğuşta geçirdi. İkiz bebeklere gebe olan tutuklu kadının cezaevinde kalmasının uygun olmadığı doktor raporları ile tespit edilmiş olmasına rağmen tahliye edilmedi. Nurhayat Yıldız gebeliğinin 19. Haftasında 6 Ekim 2016 günü düşük yaparak bebeklerini

kaybetti. Düşük sonrası hastanede tedavi edildikten sonra yeniden cezaevine konuldu. Bebeklerin cenazesi defin işlemleri için aileye verilmedi. Hakim Hasan Kol (Sicil: 101190) başkanlığındaki Sinop Ağır Ceza Mahkemesi, Yıldız'ı Gülen Hareketiyle bağlantıları nedeniyle 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırdı.

GÜLDEN AŞIK: 7 HAFTALIK BEBEĞİNİ KAYBETTİ

En küçüğü 6 yaşında olan 3 çocuk annesi Gülden Aşık (40), Gülen Hareketi üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklanarak Bandırma Cezaevi'ne konuldu. 4. çocuğuna hamileliğini cezaevinde geçiren Aşık, 31 Mayıs 2019'da acil olarak Bandırma Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Bebeğin kalbi durduğu doktorlar tarafından tespit edilince bir gün sonra kürtaj yapıldı. İhmaller sebebiyle 7 haftalık bebeğini kaybederken kürtaj sonrası yeniden cezaevine konuldu.

Gülden Aşık, cezaevinden eşine yazdığı mektupta psikolojik durumunu şöyle özetledi: “Bunlar rüya mıydı, gerçek mi diye düşünüyorum. Allah kimseye yaşatmasın, ruhum çok yorgun. Düşünmek istemiyorum, konuşmak istemiyorum, içimde dağ gibi yığılan kırgınlık ve öfkeyi bastırmak için deli gibi kitap okuyorum. Soluk almadan... Yemeyi içmeyi unutacak kadar kendimi kaptırıyorum. Öyle olmak zorundayım, delirmekten korkuyorum, yaşadıklarım

tahammülüm yok, yaşadıklarına lakayt kalınmasına tahammülüm hiç yok... Allah diyor derin bir nefes alıyorum.”

HANİFE ÇİFTÇİ: 2 AYLIK BEBEĞİNİ KAYBETTİ

3 çocuk sahibi Hanife Çiftçi(36) Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında 27 Haziran 2019'da 2 aylık hamile olmasına rağmen 5275 sayılı yasaya aykırı şekilde tutuklanarak Osmaniye T Tipi Cezaevi'ne konuldu. Karakolda, savcılıkta ve hakimlikte kanamalı, riskli gebelik yaşadığını kayıtlara geçirmesine rağmen dikkate alınmadı. 15 kişilik koğuşta 43 derece sıcaklıkta bebeğiyle birlikte yaşam mücadelesi verdi.³⁷

Çiftçi, 1 Temmuz 2019'da Osmaniye Cumhuriyet Savcılığı'na tekrar dilekçe yazarak hamilelik sıkıntıları yaşadığını, ara ara kanaması olduğunu ve cezaevi ortamının hamileliğini tehlikeye attığını belirtti. Çiftçi'nin avukatı da Adana Adli Tıp'a verilmek üzere dilekçe yazarak müvekkilinin cezaevinin stresli ortamında kalacak durumda olmadığını açıklayıp heyet raporu talep etti. Tüm girişimlere rağmen tahliye talepleri reddedildi.

Hanife Çiftçi, 29 Temmuz'da rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldı. Karnındaki bebeğini kaybettiği anlaşılan Çiftçi, aynı gün kürtaj yapıldıktan sonra Osmaniye 1 No'lu Ceza İnfaz Kurumu'na geri götürüldü.

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU ÜYESİ GERGERLİOĞLU: BU RESMEN CİNAYET

Cezaevlerinde tutuklu hamile kadınlar, bebek ve çocuklar ile ilgili hak ihlallerini araştıran ve yakından takip eden HDP Kocaeli Milletvekili ve TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi Ömer Faruk Gergerlioğlu, bir medya kuruluşuna verdiği röportajda, Türkiye cezaevlerinde son üç yıldır yüzlerce hamile ve emziren kadının bulunduğunu açıkladı.³⁸ Yaşamını insan hakları mücadelesine vermesiyle tanınan Gergerlioğlu, “5275 sayılı yasa açık bir şekilde kadınların hamilelik sürecinde ve doğum yaptıktan sonra çocukları 7 aylık olana kadar tutuklu kalamayacaklarını ve cezalarının

³⁷ “Akıl almaz vicdansızlık: Karnındaki bebeğini kaybeden Hanife Çiftçi'yi tekrar cezaevine götürmüşler”, TR724, 7 August 2019, <https://www.tr724.com/akil-almaz-vicdansizlik-karnindaki-bebegini-kaybeden-hanife-ciftciyi-tekrar-cezaevine-goturduler/>

³⁸ “Cezaevlerinde bayram: Anneler ve mahpus çocukları”, Medyascope, 9 August 2019, <https://medyascope.tv/2019/08/09/cezaevlerinde-bayram-anneler-ve-mahpus-cocuklari-omer-faruk-gergerlioglu-ile-soylesi/>

ertelenmesi gerektiğini söylüyor. Buna rağmen bugün Türkiye’de yüzlerce hamile ve emziren kadın tutuklandı. İnanılmaz bir durum bu. Çok zor koşullarda cezaevinde yaşıyorlar. Bu insanlık suçlarını sonuna kadar takip etmek gerekiyor. Bir gün hukuk geri gelecek ve bu suçların hesabı sorulacak. 3 yıl içinde çok büyük suçlar, günahlar işlendi çok yakinen biliyorum.” şeklinde konuştu. Cezaevlerinde bebeklerini kaybeden anneler konusuna değinen Gergerlioğlu, “Beni yürekten yaralayan 3 vaka var. Nurhayat Yıldız, Gülden Aşık ve Hanife Çiftçi. Bu kadınlar hamileydi tutuklandılar. Bu üç kadın yoğun tahliye taleplerine rağmen cezaevinden çıkarılmadılar. Bebekleri düştü ve kürtaj ile çocukları alındı saatler sonra yeniden kelepçelenerek apar kopar cezaevine götürüldüler. Hanife Çiftçi geçen hafta çocuğunu düşürdü. 2-3 saat sonra cezaevine götürüldü. Eşiyle görüştim. Bana ‘Bu insanlık dışı bir muamele. Kamu görevlilerinin suçu yüzünden eşim çocuğunu düşürdü. 2-3 saat sonra apar topar cezaevine götürülüyor bu nasıl bir insafsızlık’ dedi. Bu resmen cinayettir.” dedi.

Cezaevinde doğum sancıları olan bir kadının jandarmalar eşliğinde cezaevi aracıyla hastaneye kaldırıldığını, hastane yatağında elleri kelepçeli şekilde doğum sancıları çektiğini, doğuma eli kelepçeli şekilde girdiğini anlatan milletvekili Gergerlioğlu, bu durumun insanlık dışı olduğuna dikkat çekti.

Tarsus Cezaevinde Yasemin Baltacı isimli kadının doğumunu yaptıktan 1-2 saat sonra hızla ‘eleman yok’, ‘nöbetimiz var’ denilerek askerler tarafından yeniden cezaevine götürüldüğünü söyleyen Gergerlioğlu, “Yanlarında refakatçi kalmasına bile izin verilmiyor. Annesinin odasına girmesine izin verilmiyor. Savcılar buna izin vermiyor. Bunların hepsi belgeli hepsini takip ediyorum. Doğumhane kapısında tutuklama yapmak için bekleyen polisleri biliyorum. Loğusa kadınlar tutuklanıp cezaevine gidiyor.” dedi.

CEZAEVLERİNDE 864 BEBEK VE ÇOCUK VAR

Ceza ve Tevfik Evleri Genel Müdürlüğü’nün son açıkladığı verilerin 31 Ekim 2018 tarihine ait olduğunu belirten Gergerlioğlu buna göre cezaevlerinde 0-6 yaş arası 743, 0-3 yaş arası 343 çocuk olduğunu belirtti. Rakamları 14 Kasım 2018 tarihinde TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinin sorularını yanıtlayan Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürü Şaban Yılmaz verdi. 743 anneden 519’u hükümlü, 224’ü de tutuklu. İlk sırada FETÖ soruşturmalarında tutuklanan ya da hüküm giyen anneler var. İkinci sırada PKK davaları, 3.

sırada ise adli tutuklu ve hükümlüler var. Şaban Yılmaz'ın verdiği bilgilere göre o tarih itibariyle cezaevlerinde hamile olduğu halde tutuklanmış en az 22 kadın bulunuyordu.³⁹

Ağustos 2019 itibariyle yapılmış itibariyle yeni bir verinin açıklanmadığını söyleyen Gergerlioğlu, gayri resmi bilgilere göre ise en az 864 bebek ve çocuk cezaevlerinde kalıyor. Ömer Faruk Gergerlioğlu, bu rakamların Türkiye Cezaevlerinde bugüne kadar görülen en yüksek rakamlar olduğunu vurguluyor.

Cezaevlerinin çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimi için uygun yerler olmadığına değinen Gergerlioğlu yapmış olduğu tespitleri şöyle dile getirdi: *“Anneler cezaevlerinde çocuklarının beslenmeleri ve gelişimleri konusunda çok büyük zorluk yaşıyorlar. Çocukların yaşına uygun yemekler getirilmiyor. Süt bulamıyorlar ve yemeklerin yeterince hijyenik değil. Bebekler beton zeminde emekliyor. Çocuklar bir ağacı veya bir kuşu ilk kez anneleriyle birlikte cezaevi aracıyla mahkemeye götürülürken görebiliyor. Anneler diğer çocuklarıyla da kapalı görüşlerde camın arkasından görüşmeye çalışıyor ve çok dramatik sahneler yaşanıyor. Çocuklar sadece tel örgüler arasında anne çocuk resimleri çiziyor. Bazı cezaevlerinde kreşler bulunuyor ancak çocuklar buraya giderken de 4 ayrı kapıda güvenlik aramasından geçiriliyor. Kreşte beton duvarlar arasında kalıyorlar, toprak veya yeşillik göremiyorlar. Baba modeli bulamıyorlar. Çocuklar sık sık rahatsızlanıyor. Sıkça alerjik hastalıklara yakalanabiliyorlar, süttten kesilebiliyorlar.”*

Cezaevlerinde annelerin bebekleri için yeterli sağlık hizmeti de alamadığını söyleyen Gergerlioğlu, 15 gün geçmesine rağmen hasta çocuğunu hastaneye götüremeyen annelerden dilekçe aldığını belirtiyor. Cezaevlerindeki yaklaşık 900 bebek ve çocuğun yanı sıra buz dağının görünmeyen yüzü olarak anne ve babası tutuklu 20 bin civarındaki çocuğa dikkat çeken Gergerlioğlu, *“Sayıyı net olarak bilemiyoruz ama 20 bin civarı sayı telaffuz ediliyor. Anne*

³⁹ “İşte Türkiye’de Hapisteki Çocukların Durumu”, Ömer Faruk Gergerlioğlu, 13 May 2019, <https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/iste-turkiyede-hapisteki-cocuklarin-durumu/9348/>

babası tutuklu olanlar var ve 6 yaşını geçmiş cezaevine alınmayan çocuklar var. Yaşlı akrabalarının yanında yetişiyor. Yüzde yüzü psikolojik sorunlar yaşıyor. Bu toplum için çok sorunlu kişiler olacak bu çocuklar.” şeklinde açıklamalarda bulundu.

10 AYLIK BEBEĞİYLE HÜCRE HAPSİNE ÇARPTIRILAN OLDU

Cezaevlerindeki hak ihlalleriyle ilgili tespitlerini raporlayan ve kişisel web sitesinden yayınlayan Gergerlioğlu karşılaştığı bir vakayı şöyle anlatıyor: *“Anneler kantinlerden çocuklarının yaşlarına uygun istedikleri mamaları alamıyorlar. Bir vakada anne infaz koruma memurundan 10 aylık bebeği için mama siparişi veriyor ancak memur yanlış mama getirdiği için aralarında tartışma oluyor. Bu tartışma sonucunda tutuklu kadın 10 gün hücre cezasına çarptırılmış. Bu olayı duyduk ve dehşete düştük. Cezaevi müdürünü aradım, “Siz çıldırdınız mı? Bir hücrede 10 aylık bebeğiyle anne nasıl duracak. Basit bir tartışmaya böyle ceza verilir mi?” dedik. Sonuçta bu ceza infaz hakimliğinden döndü çok şükür. Ceza devam etseydi tek kişilik hücrede 10 gün bir anne bebeğiyle cehennemi yaşayacaktı. ⁴⁰ Bunun gibi birçok vaka oluyor ama maalesef hiçbir önlem alınmıyor. Görüş günlerinde çocuklar ve anneler çok ağır tacize varan aramalardan geçiriliyor. Bu aramalardan dolayı çocuklar cezaevine annelerini görmek istemiyor. Aylarca annesinden ayrı kalabiliyor ve annesini unutuyor. Ben ananesiyle veya teyzesiyle yaşayan ancak annesini unutan çocuklara şahit oldum.”*

CEZAEVLERİNDE HAK İHLALLERİ ÖLÜMLE SONUÇLANIYOR

Adalet Bakanlığı’nın Ocak 2019 rakamlarına göre cezaevlerinde kalanların sayısı 264 bin 31. Bakanlık 15 Temmuz sonrası mevcut 389 cezaevinin aslında 111 bin 135 olan kapasitesini, düzenleme yaparak, 213 bin 322’ye yükseltti. Ancak, özellikle Gülen Hareketi’ne yönelik toplu tutuklamalar sürdüğü için bu kapasite artırımını da yeterli olmadı. Cezaevlerindeki doluluk oranı bu nedenle yüzde 121’e çıktı.⁴¹ Böyle olunca ihmaller de arttı.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi’ne göre; **“Tutukluların gözetim altında bulundukları süre boyunca, tutukluluk sürelerinden bağımsız olarak her zaman bir doktora erişim haklarının bulunması gereklidir. Sağlık hizmetleri, doktora danışma talepleri gereksiz gecikme olmadan karşılanacak şekilde düzenlenmelidir.”** denilmektedir.

⁴⁰ “İşte Türkiye’de Hapisteki Çocukların Durumu”, Ömer Faruk Gergerlioğlu, 13 May 2019 <https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/iste-turkiyede-hapisteki-cocuklarin-durumu/9348/>

⁴¹ “Cezaevi nüfusu: 264 bin 31”, Hürriyet, 2 January 2019, <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/cezaevi-nufusu-264-bin-31-41070059>

Cezaevlerinde kendi imkanlarıyla yaşamlarını idame ettiremeyecek durumda olan yaşlı⁴², hasta ve özürlü tutuklular da ellerindeki raporlara ve tahliye taleplerine rağmen serbest bırakılmamaktadır. İnsan Hakları Derneği'nin açıklamasına göre 12 Nisan 2019 tarihi itibarıyla cezaevlerinde 458 ağır olmak üzere 1334 hasta mahpus bulunmaktadır.⁴³

Türkiye hapishanelerinde hastalığı olan mahpusun revire götürülmemesi, hastaneye sevklerini gerçekleştirilmemesi, tedavi aşamalarındaki yetersiz ve kötü uygulamalar, kelepçeli muayene, bazı hapishanelerde etnik kimliğinden dolayı mahpusların doktor tarafından muayene edilmemesi ve hastane sevklerinin yapılmaması şeklinde kötü muamele, işkence ve ayrımcılık suçları işlenmektedir. Cezaevlerinde tedavi ihmalleri nedeniyle ölümler artmaktadır. Özellikle tek kişilik hücrelerde tutuklular ve mahkûmlar hızla ruh ve beden sağlıklarını kaybetmektedir.

44

VAKA 10: ÖLMEDEN BİRKAÇ GÜN ÖNCE “YAŞAM HAKKIMI ELİMDEN ALMAYIN” DİYE YAZDI

Hasta tutuklulardan biri de Muzaffer Özcengiz'di. 26 Nisan 2019'da Çorum Cezaevinde kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı. 12,5 yıl hapis cezası almıştı. 2 yıldır hücrede tutuluyordu. Yüksek tansiyon, şeker ve mide hastası ayrıca bir kulağı duymuyordu. Bir dizi menisküslüydü, bel fıtığı, boyun fıtığı, prostat, rahatsızlıkları da vardı. Son dönemde psikolojik tedavi görmeye başladı. Cezaevindeyken annesinin vefat ettiğini öğrendi.

Hayatını kaybetmeden 4 gün önce verdiği dilekçede şöyle demişti: “ *Yaşam şartlarım her geçen gün iyice kötüleşmekte ve ben kötüye doğru gitmekteyim. Yaşam hakkımın elimden alınmamasını, iyileştirilmesi için çoklu koşu alınmamı insaniyet namına talep ediyorum.*”⁴⁵

⁴² Türk Ceza Kanunu'nun 51. Maddesine göre 3 yıl hapis cezası alan ve 65 yaşını bitirmiş kişinin cezasının erteleneceği düzenlenmiştir. Ancak bu yaşın üzerinde olan ve hüküm giymemiş çok sayıda yaşlı tutuklu cezaevinde bulunmakta ve ölüm haberleri gelmektedir. Raporda cezaevlerinde ölen yaşlı kayıtlarına yer verilmiştir.

⁴³ “Bu Ülkenin Hapishanelerinde Binlerce Hasta ve Ölümün Sınırında İnsan Yatıyor!”, İHD, 12 April 2019 <https://www.ihd.org.tr/bu-ulkenin-hapishanelerinde-binlerce-hasta-ve-olumun-sinirinda-insan-yatiyor/>

⁴⁴ “Türkiye'de tek kişilik hücrelerde kaç mahkûm var?”, Deutsche Welle, 10 May 2019, <https://www.dw.com/tr/t%C3%BCrkiyede-tek-ki%C5%9Filik-h%C3%BCcrelerde-ka%C3%A7-mahk%C3%BBm-var/a-48624244>

⁴⁵ “Hücrede tek başına ölen Muzaffer Özcengiz'in 4 sayfalık dilekçesi: Nefes alamaz, hareket edemez, ayakta duramaz haldeyim”, Bold Medya, 1 May 2019, <https://boldmedya.com/2019/05/01/hucrede-tek-basina-olen-muzaffer-ozcengizin-4-sayfalik-dilekcesi-nefes-alamaz-hareket-edemez-ayakta-duramaz-haldeyim/>

58 yaşındaki adeta Özcengiz kendisini ölüme götüren hak ihlallerini ve ihmalleri kendi el yazısıyla şöyle sıralamıştı; “Bir yıl normal koşullarda kaldıktan sonra 28 Şubat 2018 tarihinde herhangi bir suç-ceza-neden-niçinsiz-sorgusuz-sualsiz tek kişilik hücre-odaya konuldum.

Hücreye konulduktan birkaç gün sonra kurum doktoru ile görüşme talebim karşılığında görüşmemiz gerçekleşti ve kronik sağlık sorunlarımın değerlendirilmesi neticesinde kurum doktorumuz hem bana hem de kurum müdürümüze mevcut durumumun kritik oluşu nedeniyle hücrede tek kişilik değil, normal koşullarda kalmaya devam etmem gerektiği ifade edildi. Fakat kurum doktorumuzun bu olumsuz sağlık şartlarımı kurum Müdürümüze ifadesine karşılık değişen bir şey olmamıştır.

Hiper tansiyon, troid, şeker, prostat, bel, boyun fıtığı, ileri derecede işitme kaybı ve de son bir yıldır psikolojimin ileri derecede bozulmasından psikiyatri tedavisi de görüyorum.

5 Nisan Cuma günü kurum psikiyatri doktoruna çıkarıldım. İlaçları kesmeden devam etmem gerektiği, her ay mutlaka kendisinin muayene etmesi gerektiği, son olarak da mevcut hem sağlık hem de psikolojik sorunlarım nedeni ile tek kişilik oda-hücreden alınıp, normal çoklu koşula konmam gerektiği tarafıma ifade edildi. Aradan 17 gün geçti, bugün 22 Nisan 2019. Henüz durumumda bir iyileştirme olmamıştır.

29-11-2017 tarihinde Çankırı Ağır Ceza Mahkemesi Çorum Cezaevi yönetimine, şahsımla ilgili olarak orada herhangi bir terör faaliyeti, reklamı, eylemi, propagandası yapıp yapmadığının tespit edilip bildirilmesi talebine karşılık Cezaevi Yönetimi Kurum Müdürü Mustafa YAŞAR imzalı cevabi yazıda, şahsımla ilgili yapılan tüm tetkik, inceleme ve araştırmalar neticesinde, bahis konusu kişinin herhangi bir eylemine, rastlanmamıştır diyerek 24-01-2018 tarihinde cevap veriliyor. Bu cevaptan tam bir ay sonra hücreye konuluyorum.

Şahsımın incelemeler neticesinde kurum, koğuş, oda ve de genel güvenliği sarsıcı, ihlal edici, hiçbir eylemine rastlanmadığı halde, suçsuz, nedensiz, cezasız, niçinsiz, hangi kanun, hangi mevzuat gereği bu durumdayım anlayabilmiş değilim.

- 24 saatte sadece 1 saat havalandırmaya çıkma hakkımız var. O da görüş saatinde avukat, doktor vb. çakışmalar durumunda o günkü havalandırmaya çıkma hakkımız yanmaktadır.
- Hiçbir sosyal faaliyete defalarca başvurmamıza rağmen katılamıyorum.

- Hücrede mutfak bölümü olmadığı için yemek, bulaşık, temizlik işleri tuvaletteki el yıkama lavabosundan karşılanıyor.
- Kapalı alan fobim var, bunalıyor, sıkılıyor, kendime zarar vermekten endişe ediyorum.
- Buraya getirildikten sonra hastalıklarım ve kullandığım ilaçlarım 1 iken 4'e çıkmıştır.
- Cezaevinin genel yoğunluğundan ötürü zorunlu da olsa kurum doktoruna çıkılamamakta, hele hastaneye sevk aylar geçtiği halde gerçekleşmemektedir. Bundan dolayı her gün kötüye gitmekteyim.
- Zorunlu kullandığım ilaçlarımı haftalar-aylar geçmesine rağmen tedarik edememekteyim.
- TV, internet, bilgisayar ortamından faydalandırılmıyoruz.
- Normal çok kişili koğuştaki kalırken kronik hastalıklarımın dolaylı baş dönmesi, denge kaybı, tansiyon vb. ortak işlerde yemek, bulaşık, temizlik gibi oda ve koğuştaki arkadaşlarım yardımcı oluyor, sorunlarımı onların yardımı ile giderebiliyorum. Hücrede ise yemek, temizlik, bulaşık vb. tüm işleri sağlık sorunlarımdan dolayı yerine tek başıma getiremiyorum.
- Hayatımı gece gündüz her daim idame ettirmek için başkalarının yardımına ihtiyaç duyuyorum.

Yaşam hakkımın elimden alınmaması gerektiğine bunun aksinin hem hukuki hem de vicdani sorumluluk gerektirdiğine, zira hem kronik sağlık sorunlarım dörde katlanmış hem de 58 yıldır yaşamadığım depresyon, psikiyatri hastası olmakla son bir yılı aşkındır tedrici intihara-ölüme sevk edildiğimi, bu konuda yazılı sözlü tüm başvurularım ve de haklı geçerli nedenlerime rağmen, duymazdan ve görmezden gelmek hangi kanunda hangi hukukta yazılıdır bilmek talep ediyorum.

28 Mart 2019 günü çok ciddi şekilde mide rahatsızlığı, spazmı geçirdim. 6 gün boyunca kurum doktor muayene talebime ancak 6 gün sonra cevap verildi. Nefes alamaz, hareket edemez, ayakta duramaz hale geldim.

Kurum Doktorumuz 2 Nisan'da durumumu görünce hemen bu hastaya burada yapılacak bir şey yok deyip ambulans çağrılmasını, Çorum Devlet Hastanesi acil servisine kaldırılmamı talep ve gerçekleştirdi.

O gün Ambulans ile Acil servise kaldırıldım. muayene, tetkiklerim neticesinde kanımın mikrop kaptığı ve de intaniye servisine götürülmem gerektiği ifade edilip cezaevine getirildim. 3 nisan 2019 günü intaniye servisine ulaştırıldım. orada da esaslı tetkik ve tahliller neticesinde kanımın mikrop kapması teşhisi kondu. Hem acilde hem de intaniye servisinde ki doktorlar; niçin bu kadar geciktin, şimdiye kadar neredeydin, bu perişan hale gelinceye kadar neden bekledin sorularına muhatap oldum. Cezaevi şartlarının yoğunluğundan dolayı yaşadıklarım bunlardır.

Yaşadığımı tüm bu kronik sağlık sorunlarım ve de psikiyatri hastalıklarım nedeni ile yalnız başıma hayatımı idame ettiremiyorum. Başkalarının yardımına gece gündüz her an ihtiyas duyuyorum. Yaşam şartlarını her geçen gün (bir kısmına parmak bastım) iyice kötüleşmekte, ve ben kötüye doğru gitmekteyim. Yaşam hakkımın elimden alınmaması, iyileştirilmesi için çoklu koğuşa alınmamı insaniyet namına talep ediyorum.

Gereğini yapmalarını saygılarımla arz ve talep ederim Efendim.

22.04.2019

Muzaffer ÖZCENGİZ

F-9 AH Osm. hürre Çorum

Kapalı C. i. K.

4/4

22.04.2019

O gün ambulans ile acil servise kaldırıldım, muayene tetkiklerim neticesinde kanımın mikrop kaptığı ve de intaniye servisine götürülmem gerektiği ifade edilip cezaevine getirildim.

3 Nisan 2019 günü intaniye servisine ulaştırıldım. Orada da esaslı tetkik ve tahliller neticesinde kanımın mikrop kapması teşhisi kondu.

Hem acilde hem intaniye servisindeki doktorlar, niçin bu kadar geciktin, şimdiye kadar neredeydin, bu perişan hale gelinceye kadar neden bekledin sorunlarına muhatap oldum. Cezaevi şartlarının yoğunluğundan dolayı yaşadıklarım bunlardır.

Yaşam şartlarım her geçen gün (bir kısmına parmak bastım) iyice kötüleşmekte ve ben kötüye doğru gitmekteyim.

Yaşam hakkımın elimden alınmaması, iyileştirilmesi için çoklu koğuşa alınmamı insaniyet namına talep ediyorum.”

“ÇIRPINA ÇIRPINA CAN VERDİ”

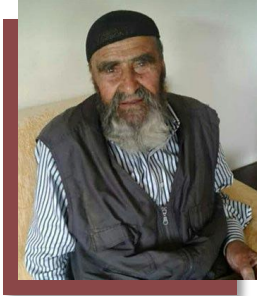
Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, ilaçları verilmeyen tutuklu Muzaffer Özcengiz'in hücrede çırpına çırpına can verdiğini açıkladı.

Özellikle 15 Temmuz sonrası hasta tutuklular arasında ölümlerinin yanı sıra intihar ve şüpheli ölüm oranlarındaki artış da dikkat çekti. Cezaevlerinde tutuklu bulunan her kişinin devletin sorumluluğu altında olduğunu ifade eden Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Manisa Milletvekili Dr. Tur Yıldız Biçer, cezaevinde intihar olaylarının yaşanmasının uygulamada bir eksikliğe

işaret olduğuna vurgu yaptı. ⁴⁶ Biçer, Meclis Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada 15 Temmuz tarihinden sonra basına yansıyan cezaevlerindeki intihar iddialarını Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'a sordu.

15 TEMMUZ SONRASI CEZAEVLERİNDE İHMAL VE İŞKENCE SONUCU ÖLÜMLER (93 VAKA)

Selim Buğrahan, 9 Eylül 2019: PKK'ya yardım suçundan hakkında kesinleşen 4 yıl 2 aylık hapis cezası nedeniyle sağlık sorunlarına rağmen 45 gün önce tutuklanıp, Kahramanmaraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevi'ne konulan 87 yaşındaki Mehmet Selim Buğrahan hayatını kaybetti. Eşi hasta ve yatalak, diğer iki çocuğundan biri engelli, diğeri de Bingöl M Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Buğrahan, 2014 yılında hakkında açılan dava nedeniyle tutuklanmış, 7 ay cezaevinde kaldıktan sonra tutuksuz yargılanmak üzere tahliye edilmişti. Buğrahan, cezanın onanması üzerine 45 gün önce evine yapılan baskınla gözaltına alınmıştı. İki oğlunun ise gözaltında işkence görmeleri sonrası Avrupa'ya gittiği ileri sürüldü. ⁴⁷

Ömer Guni, 1 Eylül 2019: 45 yaşındaki Jandarma Kurmay Albay Ömer Guni, KHK ile meslekten ihraç edildi ve tutuklanarak Sincan F Tipi Cezaevine konuldu. Sosyal hizmetler uzmanı eşi de KHK ile ihraç edildi. Hapishanede kalamayacağına dair raporlu kalp hastası olduğu halde 8 ay cezaevinde tutuldu. Sağlık durumu ağırlaşınca tahliye edildi. Hastanede kalp nakli yapılması gerektiği belirtilerek nakil sırasına konuldu. Guni bu süreçte defalarca fenalaşarak hastaneye kaldırıldı.

KHK'lılara yönelik sürdürülen toplumsal baskı politikaları nedeniyle de yakınlarına “Yaşadıklarımı kaldıramıyorum” diyen Guni, geçirdiği kalp krizi sonrası hayatını kaybetti. ⁴⁸

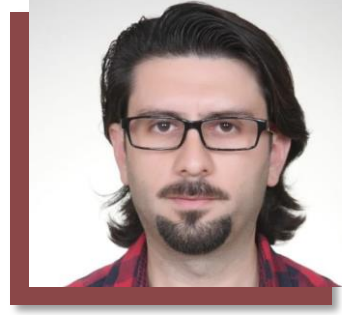

⁴⁶ “15 Temmuz Sonrası Cezaevlerinde Yaşananlar İntihar mı Cinayet mi?”, Bianet, 16 November 2016, <http://bianet.org/bianet/siyaset/180787-15-temmuz-sonrasi-cezaevlerinde-yasananlar-intihar-mi-cinayet-mi>

⁴⁷ “87 yaşındaki hükümlü hayatını kaybetti”, Mezopotamya Ajansı, 9 September 2019, <http://mezopotamyaajansi21.com/search/content/view/68610?page=1&key=af0bd5afcf52763d2c926f9edc65404>

⁴⁸ “KHK'lı Kurmay Albay Ömer Guni hayata gözlerini yumdu”, Bold, 2 September 2019, <https://boldmedya.com/2019/09/02/khcli-kurmay-albay-omer-guni-hayata-gozlerini-yumdu/>

Tacettin Toprak, 24 Ağustos 2019: KHK ile öğretmenlik mesleğinden atılan ve işsiz kalan 36 yaşındaki Toprak Mesane kanseri olmasına rağmen Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında tutuklanarak Manisa Cezaevi'ne konulmuştu. Cezaevinde tedavisine izin verilmedi. Toprak yargılandığı mahkemede hakimlerden ısrarla tedavisi için tahliye talebinde bulundu. Doktor raporlarına karşın mahkeme, tam 3 kez Toprak'ın tahliye talebine ret kararı verdi. Hastalığı ilerledi ve kanser akciğerlerine de sıçradı. İnsan hakları savunucusu Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, 8 Ağustos 2019'da Toprak'ın mağduriyetini adalet Bakanlığı'na duyurarak, "Ölene kadar mı tutacaksınız? Tabutta mı tahliye edeceksiniz. Hasta tutuklular serbest kalmalı!" çağrısı yaptı. 2 gün sonra 10 Ağustos 2019'da infazı ertelendi. İki küçük çocuk sahibi Toprak 24 Ağustos 2019'da hayatını kaybetti.⁴⁹

Tahir Çetinkaya, 2 Ağustos 2019: 67 yaşında ve bir ayağı sakat olarak 'PKK'ya yardım' suçlamasıyla konulduğu Van F tipi cezaevinde felç geçirdi, beyinde tümör bulununca Van Cezaevinden tedavi amacıyla Sincan Cezaevine sevk edildi. Sağlık sorunları nedeniyle infazının durdurulması, ertelenmesi şekliyle tahliye edilmesi için savcılığa, cezaevine, bakanlığa yapılan bütün başvurular reddedildi. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evlerine 13 Temmuz'da yapılan başvuruya 26 Temmuz'da 'denetimli serbestlik koşulları oluşmamıştır' şeklinde cevap verdi. 8 aydır tutuklu bulunan Çetinkaya ölümünden 4 gün önce ağırлаşınca Ankara Şehir Hastanesi'ne kaldırıldı. Tutuklu halde tedavi görürken 2 Ağustos 2019'da öldü. Daha önce cezaevinde 3 kez rahatsızlanmıştı.⁵⁰

Hanife Çiftçi'nin bebeği, 29 Temmuz 2019: 3 çocuk sahibi Hanife Çiftçi(36) Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında 27 Haziran 2019'da 2 aylık hamile olmasına rağmen 5275 sayılı yasaya aykırı şekilde tutuklanarak Osmaniye T Tipi Cezaevi'ne konuldu. Karakolda, savcılıkta ve hakimlikte kanamalı, riskli gebelik yaşadığını kayıtlara geçirmesine rağmen dikkate alınmadı. 15 kişilik koğuşta 43 derece sıcaklıkta bebeğiyle birlikte yaşam mücadelesi verdi. Tüm girişimlere rağmen tahliye talepleri reddedildi. 29 Temmuz'da rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldı. Karnındaki bebeğini

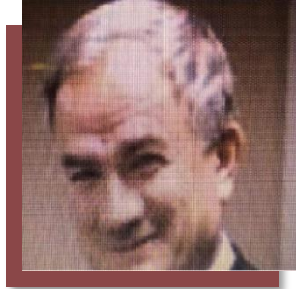

⁴⁹ <http://aktifhaber.com/15-temmuz/tahliye-talebi-3-kez-reddedilen-kanser-hastasi-khkli-ogretmen-tacettin-toprak-vefat-etti-h136597.html>

⁵⁰ "Yaşamını yitiren hasta tutuklu Tahir Çetinkaya toprağa verildi", Gazete Karınca, 3 August 2019 <http://gazetekarinca.com/2019/08/yasamini-yitiren-hasta-tutuklu-tahir-cetinkaya-topraga-verildi/>

kaybettiği anlaşılan Çiftçi, aynı gün kürtaj yapıldıktan sonra Osmaniye 1 No'lu Ceza İnfaz Kurumu'na geri götürüldü.⁵¹

Ali Ayverdi, 24 Temmuz 2019: Eskişehir'de tutuklanan Sürat Kargo Eskişehir Bölge Müdürü 58 yaşındaki hasta tutuklu Ali Ayverdi cezaevinde hayatını kaybetti. 3 yıl hapis cezasına çarptırılan Ayverdi, 1 yıl cezaevinde kaldıktan sonra sağlık sorunları nedeniyle tahliye edildi. Beyninde tümör tespit edildi ve ameliyat edildi. Aldığı hapis cezasının kesinleşmesi üzerine 3,5 ay daha cezaevinde kalması gereken Ayverdi yeniden tutuklandı.

Hastaneye sevki yapılmayan, hayatını tek başına devam ettiremeyen Ayverdi, için ailesi ve yakınları tahliye olması için kampanya başlattı. Hafıza kaybı ve psikolojik sorunlar yaşayan Ali Ayverdi tekerlekli sandalye ile görüşe gidebildi. Yapılan tüm tedavi başvuruları, “tahliyeden sonra tedavi olsun” denilerek reddedildi. İki çocuk babası Ayverdi Eskişehir Cezaevinde vefat etti.⁵²

Yavuz Bölek, 16 Haziran 2019: Bölek, 49 yaşında meslekten ihraç edilmeden önce 2. Sınıf Emniyet Müdürü'ydü. Kolon kanseriydi. Sağlık raporlarına rağmen 25 Ağustos 2016'da tutuklandı. Antalya'daki tedavisi yarım bırakılarak İzmir Aliğa Cezaevi'ne gönderildi. Cezaevinde de tedavi imkânı verilmedi. Ağır cezaevi şartlarında kanser hastalığı tüm vücuduna yayıldı. Felç geçirmesi üzerine acilen cezaevinden hastaneye yatırıldı. Beyninin sağ tarafı açılarak beyin ameliyatı yapıldı. Ancak ameliyat sonrasında tekrar cezaevine konuldu. Bir hafta sonra tekrar felç geçirmesi üzerine, bu kez de beyninin sol tarafı açılarak ameliyat edildi. Buna rağmen yine serbest bırakılmayarak tekrar cezaevinde tutuldu. Kanserlin akciğere sıçraması üzerine akciğer ameliyatı da oldu. Fakat yine serbest bırakılmadı. Avukatının mahkemeye sunduğu raporlara rağmen tahliye talepleri reddedildi. ‘Hayati tehlikesi’ bulunduğu dair raporları olan bakıma muhtaç haldeki Yavuz Bölek, nihayet 2 Mayıs 2017'de tahliye edilerek tedavi altına alındı. Ancak 3 çocuk sahibi Bölek babalar gününde 16 Haziran 2019'da hayata veda etti.⁵³

⁵¹ “AKP iktidarı bir bebeğin daha katili oldu!”, Bold, 29 Juli 2019,

<https://boldmedya.com/2019/07/29/iktidarin-eline-bir-kez-daha-bebek-kani-bulasti/>

⁵² “Hasta tutuklulara zulmün son örneği: Ali Ayverdi hayatını kaybetti”, Bold, 24 Juli 2019,

<https://boldmedya.com/2019/07/24/hasta-tutuklulara-zulmun-son-ornegi-ali-ayverdi-hayatini-kaybetti/>

⁵³ “Cezaevinde kanser hastası olan emniyet müdürü Babalar Günü'nde vefat etti”, TR724, 17 June 2019,

<https://www.tr724.com/cezaevinde-kanser-hastasi-olan-emniyet-muduru-babalar-gununde-vefat-etti/>

Gülden Aşık'ın bebeği, 31 Mayıs 2019: 3 çocuk annesi Gülden Aşık (40), Gülen Hareketi

soruşturması kapsamında tutuklanarak Bandırma Cezaevi'ne konuldu. 4. çocuğuna hamileliğini cezaevinde geçiren Aşık, 31 Mayıs 2019'da acil olarak Bandırma Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Bebeğin kalbi durduğu doktorlar tarafından tespit edilince bir gün sonra kürtaj yapıldı. İhmaller sebebiyle 7 haftalık bebeğini kaybederken kürtaj sonrası yeniden cezaevine konuldu.⁵⁴

Dündar Kaya, 13 Haziran 2019: Emekli imam Kaya, ilerlemiş yaşına ve hastalıklarına rağmen 1 yıldır İzmir Aliğa Cezaevinde tutuklu bulunuyordu. Kaya'nın, kullandığı ilaçlar sebebiyle 200 kiloya yaklaştığı son 1 aydır yoğun bakımda tedavi altında olduğu ve vefat ettiği açıklandı.⁵⁵

Murat Korkmaz, 12 Mayıs 2019: Avukatlık yapıyordu 2 kız çocuğu babasıydı. Yaklaşık 20 ay Kırşehir Cezaevinde yattı. Kalp hastasıydı. Sağlık sorunları nedeniyle tahliye talep etti ancak reddedildi. Kalbinde pil vardı, pilden dolayı cezaevinde kalbi durdu. Eli kelepçeli olduğu halde Ankara'ya hastaneye götürüldü. Tedavi sonrası yeniden cezaevine konuldu. Tahliye edildikten kısa bir süre sonra kalp krizi sonrası vefat ettiği açıklandı.⁵⁶

İlyas Yıldırım, 03 Mayıs 2019: Yalnız kalamama (Monofobia) hastalığı bulunan İlyas Yıldırım 28 ay boyunca tek kişilik hücrede tutuldu. Cilt kanserine yakalandı. Tahliye edildiğinde tedavisinin geciktiği açıklandı. Kaldırıldığı hastanede vefat etti. Avukatı, hücrede kaldığı dönemde Yıldırım'ın sağlık durumunun çok kötü olduğunu ancak tüm başvurularına rağmen hücreden koğuşa aldırmadığını açıklamıştı.⁵⁷

⁵⁴ Cezaevinde bebeğini kaybetti: 'Bebeğime çöp muamelesi yaptılar', Ahval, 15 June 2019,

<https://ahvalnews.com/tr/hak-ihlalleri/cezaevinde-bebegini-kaybetti-bebegime-cop-muamelesi-yaptilar>

⁵⁵ "Cezaevinde kanser hastası olan emniyet müdürü Babalar Günü'nde vefat etti", Biten Hayatlar, 13 June 2019,

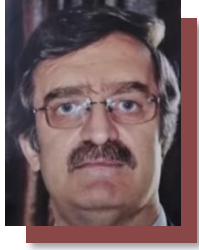
<https://bitenhayatlar.com/vefatlar/2019/dundar-kaya/>

⁵⁶ HDP Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu 16 Mayıs 2019 TBMM Basın Toplantısı, 16 May 2019,

<https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/basindan/16-mayis-2019-basin-toplantisi/9478/>

⁵⁷ "Erdoğan rejiminin cezaevi ölümlerine bir yenisi daha eklendi", Aktif Haber, 5 May 2019,

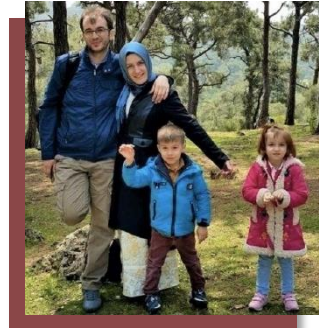
<https://aktifhaber.com/15-temmuz/erdogan-rejiminin-cezaevi-olumlerine-bir-yenisi-daha-eklendi-h132027.html>

Muzaffer Özcengiz, 26 Nisan 2019: Öğretmenlik yaparken ihraç edilen ve tutuklanarak Çorum Cezaevi'ne konulan Özcengiz'in kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı. 12,5 yıl hapis cezası almıştı. Ağır hasta olmasına rağmen ve dilekçelerle durumunu atlanmasına rağmen 28 Şubat 2018'den beri tek kişilik hücrede zor şartlarda tutuluyordu. Hayatını kaybetmeden önce verdiği dilekçede şöyle demişti: “Yaşam şartlarım her geçen gün iyice kötüleşmekte ve ben kötüye doğru gitmekteyim. Yaşam hakkımı elimden alınmamasını, iyileştirilmesi için çoklu koğuşa alınmamı insaniyet namına talep ediyorum.”⁵⁸

Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, ilaçları verilmeyen tutuklu Muzaffer Özcengiz'in hücrede çırpına çırpına can verdiğini açıkladı. Gergerlioğlu, “Tansiyon ilaçlarını vermedikleri için kendisi kantinden 14 liraya sarımsak 250 gram bal almış ve toplam 20 lira vermiş. Bunları cam kavanoza bir karışım yapmış doğal antihipertansif karışımı yapmış. Arama yapıldığında bu nedir denilip elinden alınmış. İlacı verilmemiş doğal antihipertansif olarak yaptığı sarımsak bal karışımı da elinden alınmış ve ardından ölümü gerçekleşiyor” dedi.

Mustafa Çelikbilek, 22 Nisan 2019: Adalet Bakanlığı'nda sistem uzmanlığı yapan Mustafa Çelikbilek, 30 Temmuz 2016'da gözaltına alındı. 12 gün gözaltında kaldı kötü muameleye maruz kaldı. 11 Ağustos'ta tutuklandı ve Ankara Sincan L2 Tipi Kapalı Ceza infaz Kurumu F 2 koğuşuna gönderildi. Koğuşunda 2 kez atak geçirdi. Revire götürülmedi. Revire 3. Ataktan sonra çıkarılan Çelikbilek, doktorun önünde ağırlaştı. Mahkûm nakil arabasında elleri kelepçeli hastaneye sevk edilen Çelikbilek'e tetkiklerin sonunda “beyin tümörü” teşhisi konuldu. Avukatın, Çelikbilek'in tedavisinin hastanede devam ettirilmesi için tutuksuz yargılanması talepleri mahkeme tarafından reddedildi. Doktorların, “*Artık yaşama şansı çok düşük.*” raporu vermesi üzerine tahliye edildi. 2 kez ameliyat oldu ancak tedaviye cevap vermedi. 1 ay yoğun bakımda kaldıktan sonra hayatını kaybetti. 2 çocuk babasıydı.⁵⁹

⁵⁸ “Hücrede ölen Muzaffer Özcengiz: Yaşam hakkımı elimden almayın, ilaçlarım 4 kat arttı”, BOLD, 28 April 2019, <https://boldmedya.com/2019/04/28/cezaevinde-bir-supheli-olum-daha/>

⁵⁹ “Purge-victim engineer dies of brain cancer weeks after being released from prison: HDP deputy”, Turkey Purge, 23 April 2019, <https://turkeypurge.com/purge-victim-engineer-dies-of-brain-cancer-weeks-after-being-released-from-prison-hdp-deputy>

Gökşin Öz, 21 Nisan 2019: 43 yaşındaki Gökşin Öz, Bursa Gürsu Toki Anadolu İmam Hatip Lisesinde biyoloji öğretmeni iken KHK ile ihraç edildi ve tutuklandı. Cezaevine kansere yakalandı. Kötüleştince tahliye edildi zamanında tedavisi yapılamadığı için hayatını kaybetti. 7 yaşında bir kız evladı vardı. ⁶⁰

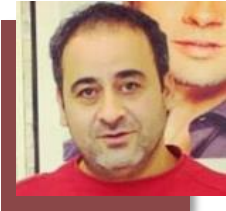

Bekir Bıçakçı, 16 Nisan 2019: 34 aydır Isparta E tipi Cezaevinde tutuklu bulunan

74 yaşındaki Bekir Bıçakçı'nın 13 Nisan 2019'da banyoda düşerek geçirdiği beyin kanaması sonucu hastaneye kaldırıldığı 3 gün sonra da hayatını kaybettiği açıklandı. İnsan Hakları savunucusu ve HDP Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, TBMM'de basın açıklaması yaparak yaş haddinden dolayı tahliye edilmesi gereken kişilerin cezaevlerinde tutulmasını insan hakları ihlali olduğunu savundu. ⁶¹

Hakan Dumanay, 13 Nisan 2019: 41 yaşındaki Dumanay, Kandıra Yarı Açık Cezaevinde hükümlü bulunuyordu. Geçirdiği kalp krizi sonucunda hastaneye sevk yapılamadan cezaevi revirinde vefat ettiği açıklandı. ⁶²

Yusuf Paçacı, 15 Nisan 2019: Batman Cumhuriyet Lisesi'nde öğretmenlik yapan 39

yaşındaki Paçacı, Batman M Tipi Cezaevinde 20 aydır tutukluydu. Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturmalardan dolayı 8 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılmıştı. 14 kişilik koğuşta 28 kişi kalan, 1 çocuk babası KHK'lı öğretmen Yusuf Paçacı'nın kalp krizi geçirerek vefat ettiği açıklandı. ⁶³

Cemil Dilber, 21 Mart 2019 Dinar Cezaevi: 57 yaşındaki Dilber, Afyonkarahisar 2. Ağır Ceza mahkemesi'nde 8 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Duruşmadaki savunmasında, "56 yaşındayım. Cumhuriyetimize ve bayrağımıza hep saygılı oldum. Hiçbir eylem içerisinde bulunmadım. Ben hiçbir zaman terör örgütü üyesi olmadım. Beraat etmeyi aksi halde tutuksuz yargılanmayı talep ediyorum. Eşim ve kızımın psikolojisi bozuldu. Bakacak kimseleri yok.

⁶⁰ "Gergerlioğlu: Ölümünden beş gün önce kendi cinayetini yazan bir insan var karşımızda", Ahval, 28 April 2019, <https://ahvalnews.com/tr/konusa-konusa/gergerlioglu-olumunden-bes-gun-once-kendi-cinayetini-yazan-bir-insan-var-karsimizda>

⁶¹ Basın açıklaması, Ömer Faruk Gergerlioğlu, 26 April 2019, <https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/basindan/26-nisan-2019-basin-aciklamamiz/8981/>

⁶² "Cezaevinde kalp krizinden öldü", Kocaeli Denge, 17 April 2019, <https://www.kocaelidenge.com/asayis/cezaevinde-kalp-krizinden-oldu-h15103.html>

⁶³ "Cezaevinde kalp krizi geçirip hayatını kaybeden öğretmen Yusuf Paçacı... 'Neden izcilik faaliyeti yaptın' diye sorgulanmış", Bold, 17 April 2019 <https://boldmedya.com/2019/04/17/hayatini-kaybeten-tutuklu-ogretmen-yusuf-pacaci-neden-izcilik-faaliyeti-yaptin-diye-sorgulanmis/>

Bende de stent takılı” ifadelerini kullandı. Mahkeme tahliye etmedi hüküm vererek tutukluluğunun devamına karar verdi.

Dilber görüş gününde ailesinin gözleri önünde kalp krizi geçirdi. Hastaneye götürüldükten sonra anjiyo yapılarak yeniden tekrar cezaevine bırakıldı. Koğuştaki tekrar fenalaşan Dilber’in, kapılara vurarak gardiyanları çağırdığı hastaneye kaldırıldığı ancak yoğun bakımda bir süre kaldıktan sonra hayatını kaybettiği açıklandı. Yoğun bakıma alındığında bile ailesinin kendisini görmesine izin verilmedi. ⁶⁴

Saim Uyanık, 15 Mart 2019: Adana Ceyhan Burç Okulunun müdürü olan Saim Uyanık, Gülen Hareketi soruşturması kapsamında tutuklandı. Kaldığı Adana cezaevinde kansere yakalandı. Durumunun ağırlaşması sonucu tutuksuz yargılanmaya başlayan Uyanık’ın, beyin tümörü sebebiyle vefat ettiği açıklandı. 2 kız çocuğu vardı. ⁶⁵

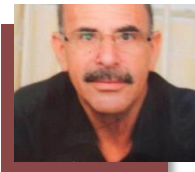

Rıdvan Barış, 11 Mart 2019: Elazığ Hapishanesi'nde kalp krizi geçirerek hayatını kaybettiği açıklandı. Ailesi, 18 yaşındaki Rıdvan Barış'ın epilepsi hastası olduğunu tedavisinin yapılmadığını ve gerekli tedbirlerin alınmadığı açıkladı. ⁶⁶

Hüseyin Çakır, 28 Şubat 2019: Diyarbakır’da zabıt katibiydi. Cezaevindeyken dalak rahatsızlığı sebebiyle tahliyesi için dilekçeler verdi ancak 13 ay sonra tahliye edildi. İki çocuk babası Hüseyin Çakır dalağından ameliyat olduktan sonra 28 Şubat’ta vefat etti. ⁶⁷

Mehmet Gök, 13 Şubat 2019: Tarsus T Tipi Kapalı Cezaevi'nde PKK davasından tutuklu bulunan 62 yaşındaki Mehmet Gök’ün kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği açıklandı. ⁶⁸

⁶⁴ Basın açıklaması, Ömer Faruk Gergerlioğlu, 21 March 2019,

<https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/haberler/21-mart-basin-toplantisi/7830/>

⁶⁵ “Saim Uyanık, Bekir Gürcan Biten Hayatlar”, <https://www.youtube.com/watch?v=NNJfPdAVQQQ>

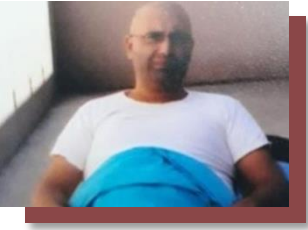
⁶⁶ “Young epileptic dies of heart attack in Turkish prison”, 11 March 2019,

<https://stockholmcf.org/young-epileptic-dies-of-heart-attack-in-turkish-prison/>

⁶⁷ Hüseyin Çakır, Mağduriyetler, 2 March 2019, <https://twitter.com/magduriyettr1/status/1101777351636148224>

⁶⁸ “Tutsak Mehmet Gök cezaevinde hayatını kaybetti”, ANF Türkçe, 13 February 2019, <https://anfturkce.com/kadin/tutsak-mehmet-goek-cezaevinde-hayatini-kaybetti-120383>

Ali Haydar Yıldız, 10 Şubat 2019: İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi, yaralı halde

2012 yılında gözaltına alınan ve geç müdahale nedeniyle felç kalan Ali Haydar Yıldız'ın tutuklu bulunduğu Metris R Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitirdiğini duyurdu. İHD'den yapılan açıklamada, "Adli Tıp Kurumu'nun kendine bakacak durumda olmadığı ve ihtiyaçlarını karşılayamadığı için hapishanede kalamayacağına dair raporuna rağmen Yıldız, tahliye edilmemişti. Sürekli yatmaktan kaynaklı vücudunda yaralar oluşan Ali Haydar Yıldız 10 Şubat gecesi tutulduğu Metris R Tipi Cezaevi'nde yaşamını yitirdi" denildi.⁶⁹

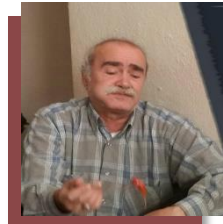
Güngör Önel, 30 Ocak 2019: Gülen Hareketi soruşturmasında 2017 Aralık ayında tutuklanarak Aydın E Tipi Cezaevi'ne konulan emekli astsubay Güngör Önel'un kalp krizi geçirerek vefat ettiği açıklandı.⁷⁰

Burak Cihangir, 24 Ocak 2019: Antakya'da bir süre önce PKK soruşturmasında tutuklanarak, İskenderun M tipi Kapalı Cezaevi'ne konulan 26 yaşındaki Burak Cihangir, kaldığı C 16 koğuşunun tuvaletinde tavana asılı halde bulundu.⁷¹

Recep Doğru 09 Ocak 2019: 61 yaşında Sosyal Yardımlaşmadan yardım alan ve yalnız yaşayan kronik kalp hastası Doğru, su borcunu ödeyemediği için mührü kırmakla suçlanmıştı ve 20 aydır Sakarya Ferizli Cezaevi'nde tutukluydu. Hasta olduğu halde ilaçları düzenli verilmediği belirtilen Doğru'nun, cezaevinde kalp krizi geçirerek vefat ettiği açıklandı.⁷²

Mehmet Ali Tokel, 6 Ocak 2019: 48 yaşındaki Tokel, Antalya Kemer'de Matematik öğretmeniydi. 672 sayılı Kanun Hükmünde kararname ile ihraç edildi. Aktif Eğitimciler Sendikası (Aktif-Sen) üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklandı. Antalya Eğitim Gönüllüleri Derneği Başkanı'ydı. Dernek 24 Temmuz 2016'da kapatıldı. Antalya 8. Ağır Ceza

⁶⁹ "15 Şubat 2019 Günlük İnsan Hakları Raporu", TİHV, 15 February 2019, <https://tihv.org.tr/15-subat-2019-gunluk-insan-haklari-raporu/>

⁷⁰ Güngör Onol, Biten Hayatlar, 30 January 2019, <https://bitenhayatlar.com/vefatlar/2019/gungor-onol/>

⁷¹ "Cezaevinde ölü bulundu", T24, 24 January 2019, <https://t24.com.tr/haber/cezaevinde-olu-bulundu.805396>

⁷² "Cezaevlerinde Yaşanan Hak İhlalleri Üzerine Mecliste Yaptığımız 14 Mart Basın Toplantımız", Ömer Faruk Gergerlioğlu, 14 March 2019, <https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/haberler/cezaevlerinde-yasanan-hak-ihlalleri-uzerine-mecliste-yaptigimiz-14-mart-basin-toplantimiz/7764/>

Mahkemesinde yargılandı. Antalya Cezaevinde akciğer kanserine yakalandı. Tedavisi gecikti. Tahliye edildikten sonra hayatını kaybetti.⁷³

İbrahim Akbaba, 28 Ara 2018 : PKK üyesi olmakla suçlanarak 21 Temmuz 2017’de tutuklanmıştı. Bir ayağı dizden kesik, açık kalp ameliyatı geçirmiş ve diyabet hastası olan İbrahim Akbaba hakkında hastalıklarına rağmen cezaevinde kalabilir raporu verilmişti. Tutuklu bulunduğu Mardin'den Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'na nakledildi. 72 yaşındaki siyasi tutuklu Akbaba, Mardin’deki dava için Edirne Cezaevinden Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ile Mardin’deki duruşmasına katıldığı sırada ifade verirken duruşmada kalp krizi geçirip vefat etti. Aynı gün tahliyesine karar verildi.⁷⁴

Vasıf Bayram (65) 13 Aralık 2018 : 14 ay tutuklu kaldığı Sakarya Ferizli Cezaevi’nde mide kanserine yakalanan mali müşavir Vasıf Bayram cezaevinin kötü ve sağlıksız koşulları sebebiyle hastalığı ilerleyince tahliye edildi. Vasıf Bayram tedavi gördüğü İstanbul'daki hastanede vefat etti.⁷⁵

Recep Türk, 25 Kasım 2018 : PTT bünyesinde postacı olarak çalışırken KHK ile meslekten ihraç edilen ve tutuklanan Recep Türk, kaldığı Samsun Bafra cezaevinde Pankreas Kanserine yakalandı. Sağlık durumundan dolayı tutuksuz yargılanmaya başlayan 3 çocuk babası Recep Türk, tedavi gördüğü hastanede vefat etti.⁷⁶

Orhan Dalgıç, 18 Kasım 2018 : Önce KHK ile ihraç edildi ve işsiz kaldı sonrasında ise tutuklandı. Cezaevinden çıktıktan sonra hayata tutunabilmek için kırtasiye dükkanı açtı. Ancak tekrar tutuklandı. Manisa Akhisar Süleymanlı Kapalı Cezaevinde kalp krizi sonucu vefat ettiği açıklandı.

⁷³ “Mehmet Ali Tokel”, Biten Hayatlar, 6 January 2019, <https://bitenhayatlar.com/vefatlar/2019/mehmet-ali-tokel/>

⁷⁴ “70 yaşındaki hasta tutuklu, Mardin doğumlu İbrahim Akbaba, cezaevinde ifade verirken hayatını kaybetti”, KRD News, 29 December 2018, <https://www.krdnews.net/news/yasam/70-yasindaki-hasta-tutuklumardin-dogumlu-ibrahim-akbaba-cezaevinde-ifade-verirken>

⁷⁵ “Cezaevinin Sağlıksız Koşulları Bir Can Daha Aldı: Mide Kanserine Yakalanan Mali Müşavir Vasıf Bayram Hayatını Kaybetti”, Yeni Hamle, 12 December 2018, <http://www.yenihamle.com/2018/12/12/cezaevinin-sagliksiz-kosullari-bir-can-daha-aldi-mide-kanserine-yakalanan-mali-musavir-vasif-bayram-hayatini-kaybetti/>

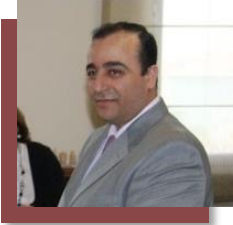
⁷⁶ “Cezaevinde kansere yakalanan PTT çalışanı hakka yürüdü”, TR724, 26 November 2018, <http://www.tr724.com/cezaevinde-kansere-yakalanan-ptt-calisani-hakka-yurudu/>

Burhan Karatay, 7 Kasım 2018 : Giresun E Tipi Kapalı Cezaevi'nde PKK davasından 3 yıl 10 aydır tutuklu yargılanan 67 yaşındaki yüksek tansiyon hastası tutukluydu. Anjiyoya izin verilmedi. Kalp krizi geçirerek vefat etti. Oğlu İsmail Karatay, yaptıkları başvurulara rağmen babasının tahliye edilmediğini belirtti. Karatay, babasının 5 ay önce kendilerini arayarak anjiyo olması gerektiğini fakat cezaevi tarafından izin verilmediğini söylediğini aktardı. ⁷⁷

Mehmet Akbulut, 7 Kasım 2018 : Öğretmen Akbulut 48 yaşındaydı. Bosna Hersek'ten iade talebiyle 21 Haziran 2018'de Türkiye'ye getirilerek tutuklandı. Silivri Cezaevi'ne konuldu. Hakkında 10 yıl hapis cezası verilmişti. Ağır Cezaevi şartlarında hastalandı. Revire dahi çıkarılmadı. Koğuşunda 2 kez fenalaşıp kendine bakamaz hale gelince hastaneye kaldırıldı. Ancak hayatını kaybetti. 3 çocuk babasıydı. ⁷⁸

Süleyman Savut, 3 Kasım 2018 : Sincan 1. Ağır Ceza Mahkeme Başkanı iken mesleğinden ihraç edildi. Sonrasında da 1 yılı aşkın süre cezaevinde kalan Süleyman Savut, geçirmiş olduğu rahatsızlığın stres ve üzüntü neticesinde artması sonucu tedavi gördüğü hastanede vefat etti. ⁷⁹

Mehmet Ali Özbir, 16 Ekim 2018 : Manisa Alaşehir'de esnaf, 41 yaşındaydı. 2 Ağustos 2016'da tutuklanarak sevk edildiği Manisa Cezaevinde 17 ay tutuklu kalmıştı. Mehmet Özbir cezaevindeyken kansere yakalandı. Tedavi başvuruları cezaevi yönetimince reddedildi. Tedavisi zamanında yapılmadığı için önce kolu kesildi. Daha sonra durumu ağırlaşınca 14 Aralık 2017'de tahliye edildi ancak hastanede tedavisi sürerken 16 Ekim 2018'de vefat etti. 3 küçük çocuğu vardı. ⁸⁰

⁷⁷ “67 yaşındaki hasta tutuklu Burhan Karatay yaşamını yitirdi”, Evrensel, 7 November 2018,

<https://www.evrensel.net/haber/365370/67-yasindaki-hasta-tutuklu-burhan-karatay-yasamini-yitirdi>

⁷⁸ “Extradited to Turkey despite UN notice, Gülenist teacher died in İstanbul Silivri prison”, TrNews, 15 November 2018, <https://trnews0.blogspot.com/2018/11/extradited-to-turkey-despite-un-notice.html>

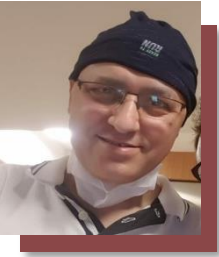
⁷⁹ “Yunaklı Ağır Ceza Hakimi Süleyman Savut Hayatını Kaybetti”, Akşehir Postası, 3 November 2018, <https://www.aksehirpostasi.com/yunakli-agir-ceza-hakimi-suleyman-savut-hayatini-kaybetti/20202/>

⁸⁰ “Cezaevinde kansere yakalanan Mehmet Özbir hayatını kaybetti”, Haber Özetim, 17 October 2018, <http://www.haberozetim.com/haber-cezaevinde-kansere-yakalanan-mehmet-ozbir-hayatini-kaybetti-5574.html>

Elmas Cankurt, 6 Ekim 2018 : Kırklareli'nde yayımlanan Yeşilyurt Gazetesi'nin eski sahibi Elmas Cankurt, cezaevinde kaldığı süre içinde sağlığını kaybetti ve kanser teşhisi konuldu. Tahliye talepleri reddedildi. Tahliye edildikten sonra ise karaciğer nakli ameliyatı oldu. Ancak sağlığı düzelmeyince hayata veda etti.⁸¹

Mehmet Ali Başar, 23 Eylül 2018 : Bir avukatlık bürosunda muhasebeci olarak çalışan M. Ali Başar, Cezaevinde Lenfoma kanserine yakalandı. Tutuklandıktan 9 ay sonra delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. Silivri Cezaevi'nde sağlığı bozulan Başar, tahliye olduktan sonra ailesinin geçimini sağlamak için gününbirlik işlerde ağır şartlarda çalışırken hastalığı ilerledi. Dokuz aylık hapis, işsizlik ve aylarca kanserle mücadele eden Başar vefat etti. Başar'ın 3 çocuğu vardı.⁸²

Murat Tüfekçi, 20 Eylül 2018 : 2,5 yıldır Karabük Cezaevinde Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında tutuklu bulunuyordu. Mahkemesinin sonucunu göremeden bir gün önce kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.⁸³

Musa Gülbeyaz 16 Eylül 2018 : 97 yaşındaki hasta tutuklu Musa Gülbeyaz, Menemen R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşamını yitirdi. Ailesinin ve avukatlarının tüm başvurularına rağmen cezasının ertelenmedi tahliye talepleri reddedildi. Cezaevinde tutulan Gülbeyaz'ın ölümüne tepki gösteren ailesi, “Gülbeyaz'ın ölümü cinayettir” dedi.⁸⁴

Koçer Özdal, 27 Ağustos 2018 : Hasta mahpus 70 yaşındaki Koçer Özdal'ın serbest bırakılarak tedavi edilmesi için 13 insan hakları örgütü açıklama yapmış, milletvekilleri konuyu Meclis'e taşımıştı. 2014'de tutuklanan Koçer Özdal, 9 Temmuz 2018'de hükümlü bulunduğu Samsun'daki Bafra Cezaevi'nden Ankara Numune Hastanesine sevk edilmişti. Koçer Özdal'ın ailesi “İhtiyaçlarını karşılayamıyor, ilaçları verilmiyor” diyerek İnsan Hakları Derneği'ne başvurmuştu.

⁸¹ “Elmas Cankurt”, Biten Hayatlar, 5 October 2018, <https://bitenhayatlar.com/vefatlar/2018/elmas-cankurt/>

⁸² “Cezaevinde Lenfoma kanserine yakalanan Muhasebeci M. Ali Başar vefat etti”, Haber Özetim, 24 September 2018, <http://www.haberozetim.com/haber-cezaevinde-lenfoma-kanserine-yakalanan-muhasebeci-m-ali-basar-vefat-etti-5439.html>

⁸³ “Karabük'teki Fetö/Pdy Davasında Karar”, Milliyet, 21 September 2018, <http://www.milliyet.com.tr/karabuk-teki-feto-pdy-davasinda-karar-karabuk-yerelhaber-3048194/>

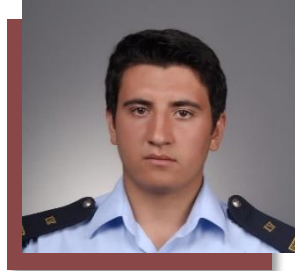
⁸⁴ “97 yaşındaki ağır hasta tutuklu Musa Gülbeyaz yaşamını yitirdi”, Özgür Manşet, 18 September 2018, <https://ozgurmanset.net/97-yasindaki-agir-hasta-tutuklu-musa-gulbeyaz-yasamini-yitirdi/>

Koçer Özdal'a mesane kanseri, tansiyon rahatsızlığı teşhisi konulmuş ve böbreklerinin iflas ettiğinden düzenli olarak diyalize girmesi gerektiği belirtilmişti. Tedavisinde yaşanan aksaklıklar sebebiyle durumu daha da ağırlaştı ve hayatını kaybetti.⁸⁵

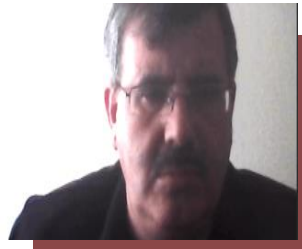
Sabri Çolak, 24 Ağustos 2018 : Atatürk Üniversitesi Mühendislik Fakültesi emekli Öğretim Üyesi Profesör Çolak, 70 yaşındaydı. 22 Temmuz 2016'da tutuklandı. Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konuldu. Sağlık sorunları nedeniyle "Cezaevinde kalamaz" raporuna rağmen 2 sene boyunca tahliye edilmedi. 7,5 yıl hapis cezası aldı ve cezaevinde vefat etti.⁸⁶

Atanur Akat, 7 Ağustos 2018: Komiser Atanur Akat, Fen lisesi mezunuydu. Polisliği çok sevdiği için Marmara Tıp Fakültesini bırakmıştı. Türkiye zeka oyunları şampiyonuydu. KHK ile polislikten ihraç edildi ve tutuklandı. Cezaevinden çıkınca ailesini geçindirmek için dönercide işe girdi. İki çocuk sahibi Akat beyin kanaması geçirerek vefat etti.⁸⁷

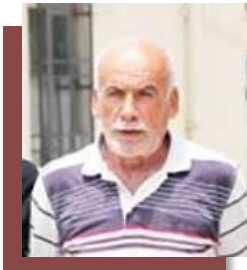

Recep Abdioğlu, 27 Temmuz 2018: Din kültürü öğretmeni idi. 53 yaşında Trabzon Bahçeçik Cezaevinde beyin kanaması geçirerek hayatını kaybettiği açıklandı. Mart 2018'de tutuklanan Abdioğlu, 15 Temmuz'dan sonrası işsiz kalmıştı. Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitiren Abdioğlu'nun 5 çocuğu bulunuyordu. Vefatından sonra naaşının ailesine gönderilmek istenmediği, belediye personeline ise naaşın yıkanması gibi dini vecibelerin yapılmaması talimatı verildiği ortaya

çıktı.⁸⁸

Davut Demirkale, 13 Temmuz 2018: Mersin'de 8 Temmuz 2018'de gözaltına alınıp tutuklanan Arbel Gıda'nın sahiplerinden Demirkale'nin 5 gün sonra Mersin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kendisini çarşafı ile asarak intihar ettiği açıklandı. Şüpheli ölümü

⁸⁵ "Hasta Mahpus Koçer Özdal Hayatını Kaybetti", Bianet, 27 August 2018, <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/200222-hasta-mahpus-kocer-ozdal-hayatini-kaybetti>

⁸⁶ "Profesör Sabri Çolak cezaevinde hayatını kaybetti", Ahval, 24 August 2018, <https://ahvalnews.com/tr/muhalliflere-baski/profesör-sabri-colak-cezaevinde-hayatini-kaybetti>

⁸⁷ "Zeka oyunları şampiyonu KHK'li komiser beyin kanaması geçirerek vefat etti", TR724, 8 August 2018, <https://www.tr724.com/zeka-oyunlari-sampiyonu-khkli-komiser-beyin-kanamasi-gecirerek-vefat-etti/>

⁸⁸ "HDP deputy confirms: Turkish teacher dies of brain hemorrhage in Trabzon prison", Turkey Purge, 6 August 2018, <https://turkeypurge.com/hdp-deputy-confirms-turkish-teacher-dies-of-brain-hemorrhage-in-trabzon-prison>

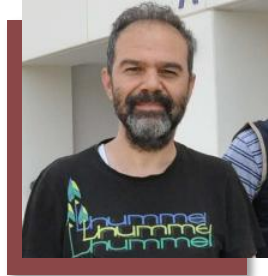
üzerine soruşturma açıldı. Medyaya yansıyan haberlerde Demirkale'nin ellerinin bağlı bir şekilde ölü bulunduğu ileri sürüldü.⁸⁹

Nesrin Gençosman, 11 Temmuz 2018: Kuran Kursu öğretmeni ve hafızdı. 30 yaşında Ordu'da 30 Mayıs 2018 tarihinde gözaltına alındı. 1 Haziran'da tutuklanarak Ordu Efirli Cezaevine konulan genç Nesrin Gençosman cezaevinde bulaşan zatürre mikrobi sonucu rahatsızlandı. Haftasonu olduğu gerekçesiyle ilaçları verilmeyince ve hastaneye sevki 5 gün gecikince komaya girdi. Hastaneye kaldırılıp yoğun bakıma alındı. Yoğun bakımda iken tahliye kararı verildi ancak bu kararı göremeden ve ilk mahkemesine çıkamadan vefat etti.⁹⁰

Şafak Demir, 3 Temmuz 2018: KHK ile Şubat 2017 tarihinde mesleğinden ihraç edildikten sonra tutuklanan, iki çocuk annesi, Türkçe Öğretmeni, 41 yaşındaki Şafak Demir, 30 Haziran 2018 günü tutuklu bulunduğu Silifke Cezaevi'nde beyin kanaması geçirdi ve kaldırıldığı Adana Şehir Hastanesi'nde vefat etti. Şafak Demir'in eşi Mehmet Demir'in de Kasım 2016 tarihinden beri Tarsus Cezaevi'nde tutuklu olduğu, 2 çocuklarının bulunduğu açıklandı.⁹¹

Zeki Güven, 1 Temmuz 2018: Ankara İstihbarat Şube eski Müdürüyü. Sincan 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tek kişilik hücreye konulduktan 40 gün sonra kalp krizi sonucu öldüğü açıklandı. İşkence sonucu öldürüldüğü iddia edildi. Eski emniyet müdürü Hanefi Avcı'nın "*çok kritik adamdır, umarım iyi sorgulanır*" diyerek hedef gösterdiği bir isimdi.⁹²

Şevket Saygın, 26 Haziran 2018: Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 61 yaşındaki Saygın, cezaevinde rahatsızlandı. Kaldırıldığı devlet hastanesinde kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdiği iddia edildi.⁹³

⁸⁹ "FETÖ' iddiasıyla tutuklanan iş adamı ölü bulunmuştu: İntihar mı infaz mı?", Ahval, 14 July 2018 <https://ahvalnews.com/tr/cezaevleri/feto-iddiasiyla-tutuklanan-adami-olu-bulunmustu-intihar-mi-infaz-mi>

⁹⁰ "Vefat eden genç hafizenin ailesi konuştu", Yeni Asya, 19 July 2018, https://www.yeniasya.com.tr/gundem/vefat-eden-genc-hafizenin-ailesi-konustu_467926

⁹¹ "Cezaevinde beyin kanaması geçiren Şafak öğretmen vefat etti; eşi hapisteydi", Haber Özetim, 4 July 2018, <http://www.haberozetim.com/haber-cezaevinde-beyin-kanamasi-geciren-safak-ogretmen-vefat-etti-esi-hapiste-5148.html>

⁹² "Eski istihbaratçı cezaevinde intihar mı etti, infaz mı edildi?", Ahval, 1 July 2018, <https://ahvalnews.com/tr/feto-davalari/eski-istihbaratci-cezaevinde-intihar-mi-etti-infaz-mi-edildi>

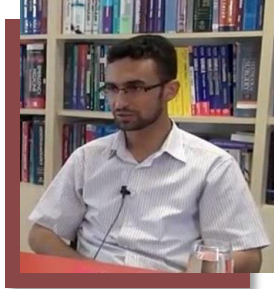
⁹³ "61 yaşındaki Şevket Saygın cezaevinde yaşamını yitirdi", Mezopotamya Ajansı, 26 June 2018, <http://www.mezopotamyaajansi.com/GUNCEL/content/view/28056>

İsmail Ülker, 17 Haziran 2018: Temmuz 2016’da tutuklandı. 23 ay Kilis Cezaevinde tutuklu

kalan 42 yaşındaki 3. sınıf emniyet müdürü İsmail Ülker, cezaevinde kolon kanseri olmasına ve sağlık kurulu raporuna rağmen tedavisine ve tahliyesine uzun süre izin verilmedi. Sağlık kurulu raporuna rağmen ancak ölümünden bir ay önce tedavisine izin verildi. Ülker, hastanede hayatını kaybetti. Ülker’in çocukları babaları gününde yetim kaldı.⁹⁴

İbrahim Halil Özyavuz, 3 Haziran 2018: Cerrahpaşa Tıp Fakültesini birincilikle bitiren Radyoloji uzmanı Özyavuz örgüt üyeliği suçlamasıyla tutuklandı. 27 gün sonra Silivri Cezaevinde, "Çamaşır ipiyle" kendini astığı açıklandı. Ailesi morgda yaptığı teşhiste vücudunda darp izlerinin bulunduğunu tespit etti. İşkenceyle öldürüldüğüne dair suç duyurusunda bulunuldu.⁹⁵

Ali Hocaoglu, 6 Mayıs 2018: 42 yaşındaki esnaf Hocaoglu, İzmir Şakran Cezaevi’nde 1 yılı aşkın süredir tutukluydu. Mide Kanseri teşhisi konuldu. Haftalarının son evresinde hastaneye kaldırıldıktan sonra tahliye edildi. Son 1 haftası yoğun bakımda devam eden 1 aylık tedavi sonunda hayatını kaybetti.⁹⁶

Halime Gülsu, 27 Nisan 2018: 34 yaşında İngilizce Öğretmeniydi. Yakınları tutuklu mağdur ailelere yardım için içli köfte yapıp satıyordu. Gülen Hareketi’ne yönelik soruşturma kapsamında tutuklanarak Tarsus Cezaevine konuldu. Kronik sistemik lupus eritematozus isimli çok ciddi bir hastalığa sahipti. Tedavi edilmedi, 2 ay boyunca alması gereken ilaçları verilmedi. Revire çıkarılmadı. Tarsus Cezaevi’nde hayatını kaybetti.

Halime Gülsu ölümünden 4 gün önce yazdığı dilekçede, “Görevli polisler tarafından ailemi aradıkları yönünde verilen bir kâğıdı imzaladım ancak tutuklanarak cezaevine gönderildikten sonra ağabeyimle görüşüm esnasında o dönem aranmadığımı, hatta ilaçlarla ilgili bir bilginin olmadığını söyledi. Gözaltındayken bir hafta sonra günlük olan ilacı yazılı bir kâğıtla gönderemediğim için görevli polisler yüzünden tarafıma ulaştırılamadı.

⁹⁴ “Cezaevi mi eza evi mi?”, Yeni Asya 18 June 2018,

https://www.yeniasya.com.tr/gundem/cezaevi-mi-eza-evi-mi_465059

⁹⁵ “Harranlı Doktor’un hücrede ölümüne soruşturma”, IPA News, 16 Temmuz 2018,

<https://ipa.news/tr/2018/07/16/harranlı-doktorun-hucrede-olumune-sorusturma/>

⁹⁶ “OHAL bir can daha aldı: Mide kanseri olan esnaf vefat etti”, Aktif Haber, 7 May 2018,

<https://aktifhaber.com/15-temmuz/ohal-bir-can-daha-aldi-mide-kanseri-olan-esnaf-vefat-etti-h116603.html>

Evde bulunduğu hâlde ilacımın iki haftalık 2 dozunu gözaltındayken alamadım. Cezaevi kuralları gereği revire çıkmak için defalarca, sayısını dahi hatırlayamadığım ve üzerinde ‘acil’ ibaresi düştüğüm dilekçelerime cevap dahi verilmedi ve revire de götürülmedim. Bu arada hastalığım tekrar nüksetti, halsizlik, yorgunluk ve eklem ağrıları tekrar başladı, ayrıca mide bulantıları da başladı. Revire tekrar dilekçe yazdım ve revir görevlilerince dâhiliye servisine tekrardan sevkim yapıldı. **112 Acil servisten ambulans geldi, ambulans görevlileri hastalığımı anlattığım hâlde tansiyonumu ve nabzımı ölçerek, ‘İnşallah bir şey olmaz.’ diyerek beni koğuşuma geri gönderdiler.**

Cezaevindeki görevli infaz koruma memurları, yalan söylediğimi düşünmekteydiler ve beni azarlamaktaydılar.” diyor. “Hastalığım son derece ciddi ve ölümcül bir hastalık olup gözaltına alındığım günden itibaren tutuklu bulunduğum ve dilekçeyi yazdığım bugüne kadar dilekçe içerisinde bahsettiğim olayda görevini ihmal eden, savsaklayan sıralı tüm görevliler için Mersin Emniyet Müdürlüğü, TEM şube müdürlüğü, Tarsus Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu, Tarsus Devlet Hastanesinde gerekli işlemlerin başlatılmasını talep ediyorum”⁹⁷

Halime Gülsu’nun ölümüyle ilgili yapılan suç duyurularıyla ilgili soruşturma kaymakamın idari izin vermemesi üzerine kapandı. Mersin Cumhuriyet savcısı Zeki Topaloğlu ölümünde kimsenin sorumluluğu olmadığını belirterek dosyasını kapattı.

Cemal Gürer 25 Nisan 2018: Öğretmen Cemal Gürer’in kanser hastalığı cezaevinde yeniden nüksetti. Ancak tahliye edilmedi. Tutuklu bulunduğu Elazığ Cezaevi’nde durumu ağırlaşınca kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.⁹⁸

⁹⁷ “TBMM Basın Açıklaması – Halime Gülsu Mersin Cezaevinde Kendi Cinayetini Ölümünden 4 Gün Önce Bimer’e Yazdı!”, Ömer Faruk Gergerlioğlu, 31 December 2018, <https://www.omerfarukgergerlioglu.com/basin/haberler/tbmm-halime-gulsu-mersin-cezaevinde-kendi-cinayetini-olumunden-4-gun-once-bimer-e-yazdi/2268/>

⁹⁸ “Cezaevinde bir eğitimci daha hayatını kaybetti”, Aktif Haber, 25 April 2018, <http://aktifhaber.com/15-temmuz/cezaevinde-bir-egitimci-daha-hayatini-kaybetti-h116015.html>

İsmail Arslan, 7 Nisan 2018: Balıkesir Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde PKK

davasından 25 yıldır tutuklu olan ağır hasta İsmail Arslan (66) durumu kötüleşince kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Yıllardır solunum ve beslenme rahatsızlığı bulunan Arslan, İnsan Hakları Derneği’nin (İHD) ağır hasta tutuklular listesinde bulunuyordu. Tüm başvurulara rağmen Arslan’ın tahliye talepleri reddedilmişti.⁹⁹

Teoman Gökçe, 2 Nisan 2018: Yüksek yargıç, eski HSYK üyesi, Sincan Cezaevi’nde tek kişilik hücrede tutuluyordu. Kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı. İşkence gördüğü iddia edildi. İşkence iddiaları üzerine soruşturma açılmadı.¹⁰⁰

Ahmet İncir 16 Mart 2018: Bağlar ilçesinde yaşayan 39 yaşındaki Ahmet İncir, hakkında PKK davasından kesinleşmiş 4 yıl 9 ay hapis cezası olduğu için 16 Mart Cuma günü saat 11.00 sularında evinden gözaltına alınarak Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevine götürüldü. İki saat sonra ailesine telefon edilerek intihar ettiği ileri sürüldü.¹⁰¹

Deniz Hakan Şen, 6 Mart 2018: İlaç mümessili, 42 yaşındaydı, mide kanseri olmasına rağmen tutuklanarak Silivri Cezaevi’ne konuldu. 45 dilekçe vermesine rağmen ancak 60 gün sonra ancak hastaneye götürüldü. 85 kilodan 50’ye düştü. Son günlerinde şartlı tahliye edildi ancak çok geçti. 2 çocuğu vardı. 1 Ekim 2017 tarihinde gözaltına alındı. 19 Şubat günü şartlı tahliye kararı verdi. 6 Mart 2018’de hayatını kaybetti.¹⁰²

⁹⁹ “Ağır hasta tutuklu İsmail Arslan Bandırma 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde yaşamını yitirdi”, GriHat, 7 April 2018, <https://grihat.com/agir-hasta-tutuklu-ismail-arslan-bandirma-1-nolu-t-tipi-kapali-cezaevinde-yasamini-yitirdi/>

¹⁰⁰ “Hücre işkencesi sonucu ölen Hakim Teoman Gökçe’nin anne ve babası da üzüntüden hayatını kaybetmiş”, GriHat, 5 April 2018, <https://grihat.com/hucre-iskencesi-sonucu-olen-hakim-gokcenin-anne-ve-babasi-da-uzuntuden-hayatini-kaybetmis/>

¹⁰¹ “Cezaevinde intihar iddiası: Kardeşimin ölümü şüpheli”, Evrensel, 20 March 2018,

<https://www.evrensel.net/haber/348136/cezaevinde-intihar-iddiasi-kardesimin-olumu-supheli>

¹⁰² “Tutuklu Deniz Hakan Şen’in adım adım öldürülüşünün belgeleri ve vahim hikayesi”, Bold, 20 March 2018, <https://boldmedya.com/2019/03/20/tutuklu-deniz-hakan-senin-adim-adim-oldurulusunun-belgeleri-ve-vahim-hikayesi/>

Nihat Baymış 26 Şubat 2018: 7 yıl önce PKK davasından tutuklanan ve İzmir Şakran T Tipi 4 Nolu Cezaevi’nde kaldığı sırada cezaevinde lösemi hastalığına yakalanan Baymış’ın uzun süre tedavisi yapılmadığı için hastalığının ilerlediği belirtildi. Baymış, tedavi gördüğü Dicle Üniversitesi Hastanesi’nde yaşamını yitirdi. Cezasının bitmesine 10 ay kala 9 Haziran 2017’de şartlı tahliye edilen Baymış, Dicle Üniversitesi Hastanesi yoğun bakım ünitesinde yaşamını yitirdi.¹⁰³

Adnan Çetin, 16 Şubat 2018: Hava Albay Adnan Çetin 25 Temmuz 2016’da tutuklandı. Silivri Cezaevi’nde beyin kanaması geçirdi. Hastaneye götürülmekte gecikilince beyin ölümü gerçekleşti. Mahkemeye çıkamadan hayatını kaybetti.¹⁰⁴

Ahmet Turan Özcerit, 12 Şubat 2018: Sakarya Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği bölümünde görev yapan ve KHK ile ihraç edilen Doç. Dr. Özcerit iki kız iki de erkek çocuk sahibiydi. 14 ay tutuklu kaldığı Bandırma Cezaevi’nde kanser hastalığı ağırlaştı. Tedavisi geciktirilince kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.¹⁰⁵

Vahyettin Yahya Bayat, 9 Şubat 2018: Hayırsever İşadamı, ağır kalp hastasıydı. Başvurulara rağmen tahliye edilmedi. Diyarbakır Cezaevi’nde 8 aydır hücre hapsinde tutukluyken kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.¹⁰⁶

Ömer Yaba, 9 Şubat 2018: 20 yaşındaki Yaba 5 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı. Adana

Açık Cezaevi’nde hükümlü bulunan epilepsi hastası Ömer Yaba’nın ilaçlarının cezaevi görevlilerince verilmemesi nedeniyle öldüğü açıklandı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı. Annesi Kadriye Yaba, oğlunun kapalı cezaevindeyken reçeteli Epixx isimli ilacı kullandığını, ancak açık cezaevine gittikten sonra oğlunun elinden bu ilacın alındığını belirterek, “Oğlum ölmeden önce akşam babasını telefonla aradı. Babasına ‘Kullandığım ilaçlar girişte elimden aldılar. Israrla ilacımı kullanmazsam kriz geçireceğimi söylememe rağmen vermiyorlar, cezaevine gelin ilaçlarımı

¹⁰³ “Hasta tutuklu Nihat Baymış hayatını kaybetti”, Evrensel, 26 Febr. 2018,

<https://www.evrensel.net/haber/346397/hasta-tutuklu-nihat-baymis-hayatini-kaybetti>

¹⁰⁴ “Adnan Çetin”, Biten Hayatlar, 16 Febr. 2018, <https://bitenhayatlar.com/vefatlar/2018/adnan-cetin/>

¹⁰⁵ “Özcerit vefat etti”, Yeni Asya, 14 Febr. 2018, https://www.yeniasya.com.tr/gundem/ozcerit-vefat-etti_453715

¹⁰⁶ “Yet another prisoner, who was arrested arbitrarily by Turkish gov’t under rule of emergency, dies in jail”, SCF, 9 febr. 2018, <https://stockholmcf.org/yet-another-prisoner-who-was-arrested-arbitrarily-by-turkish-govt-under-rule-of-emergency-dies-in-jail/>

verdirtin' dedi. Biz telaşa kapıldık. Ertesi gün sorunu çözmek için gittiğimizde oğlumun aynı gece sabaha doğru vefat ettiğini söylediler.” dedi.¹⁰⁷

Celal Şeker, 2 Şubat 2018: PKK davasında 6 yıl 3 ay 15 gün hapis cezasına çarptırılan ağır diyaliz hastası Celal Şeker iki defa adli tıpa girdi ve cezaevinde yaşayamaz raporu çıktı. Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan yüzde 96 ağır özür raporu bulunan hasta tutuklu Celal Şeker, 19 Ocak'ta geçirdiği kalp krizi sonrası Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Yoğun Bakım Ünitesi'nde yaşam mücadelesi veren Celal Şeker, hayatını kaybetti.¹⁰⁸

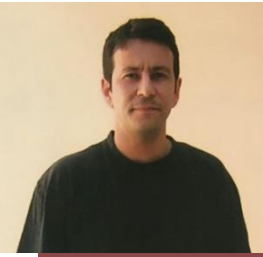

Lokman Ersoy, 8 Ocak 2018: Öğretmen, kanser hastasıydı. Balıkesir Kepsut Cezaevi'nde tutukluydu. 8 kez dilekçe vermesine rağmen tahliye edilmediği gibi revire de çıkarılmadı. Fenalaşınca hastanede tedavi altına alındı. Ölümünden 3 gün önce tahliye kararı çıkarıldı. Özgürlüğüne kavuşmadan hayatını kaybetti.¹⁰⁹

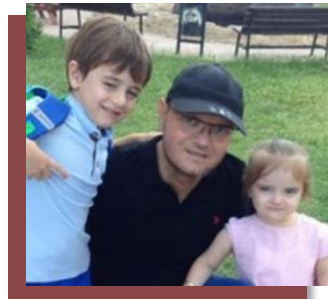

Murat Saat, 28 Aralık 2017: Bandırma 2 No'lu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde, 13

Aralık 2017 günü kalp krizi geçiren yazar Murat Saat, ambulans yerine cezaevi aracıyla götürüldüğü hastanede hayatını kaybetti. Murat Saat'in kalp krizi sonrası gecikmeli bir şekilde koğuştan alındığı, hastanedeki müdahale sonucu duran kalbin yeniden çalıştırıldığı, ancak geçirdiği krizin şiddeti ve riskleri nedeniyle yoğun bakımda bekletildiği, sevk edildiği Balıkesir Hastanesi'nde anjiyo olduğu ancak hayatını kaybettiği açıklandı.¹¹⁰

Selman Aşçı 27 Aralık 2017: 32 yaşında 2 çocuk babası ve Kimse Yok mu gönüllüsü olduğu için İzmir Şakran Cezaevi'nde tutukluydu. Kanser tedavisi görüyordu. Tahliye edilmedi. Bağırsakları patladıktan 10 gün sonra hastaneye götürüldüğü ve hayatını kaybettiği açıklandı.¹¹¹

¹⁰⁷ “Cezaevinde hükümlünün ilaçları verilmediği için öldüğü iddiası”, Günaydın Gazetesi, 12 March 2018, <https://www.gunaydingazetesi.com.tr/cezaevinde-hukumlunun-ilaclari-verilmedigi-icin-oldugu-iddiasi/81545/>

¹⁰⁸ “Raporlara rağmen tahliye edilmeyen hasta tutuklu öldü”, Evrensel, 3 Febr. 2018

<https://www.evrensel.net/haber/344769/raporlara-ragmen-tahliye-edilmeyen-hasta-tutuklu-oldu>

¹⁰⁹ “OHAL'de cezaevinde bir ölüm daha: Tutuklu öğretmen 8 defa dilekçe verdi, revire bile çıkarmadılar”, 8 January 2018, <https://www.tr724.com/ohalde-cezaevinde-bir-olum-daha-tutuklu-ogretmen-8-defa-dilekce-verdi-revire-bile-cikarmadilar/>

¹¹⁰ “Mahpus Yazar Murat Saat Hayatını Kaybetti”, 28 December 2017, <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/192847-mahpus-yazar-murat-saat-hayatini-kaybetti>

¹¹¹ “Şakran Cezaevi'nde ölüme terkedilmisti: Selman Aşçı unutulmadı” Bold, 27 December 2018, <https://boldmedya.com/2018/12/27/sakran-cezaevinde-olum-terkedilmisti-selman-asci-unutulmadi/>

Abdurrahman Şen, 1 Aralık 2017: Antalya'nın Alanya ilçesinde 7 ay önce gözaltına alınan ve "örgüte yardım ve yataklık etmek" iddiasıyla tutuklanarak Alanya L Tipi Kapalı Cezaevi'ne konulan hasta tutuklu Abdurrahman Şen'e, 31 Ekim 2017'de Alanya Alâeddin Keykubat Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu tarafından "Cezaevinde kalabilir" raporu verildi. 1 ay geçmeden 23 Kasım'da cezaevindeyken durumu fenalaşan Şen, Alanya Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yaklaşık bir hafta elleri kelepçeli bir şekilde tedavi gören Şen, yaşamını yitirdi.¹¹²

Yavuz Ekrem Arslan, 4 Kasım 2017: Manisa Tugay Komutanı Tuğgeneral Arslan, sağlık sorunlarından dolayı 'ölüm riski' bulunduğu raporuna rağmen uzun süre tahliye edilmedi. İzmir Buca F Tipi Cezaevi'nde tutukluydu. Sağlık sorunları nedeniyle 31 Mart 2017 tarihinde serbest bırakıldı. Hastanede tedavileri devam ederken hayatını kaybetti.¹¹³

Mustafa Erdoğan, 22 Ağustos 2017: Yargıtay Hakimi Mustafa Erdoğan, (49)

Antalya Cezaevinde tutukluydu. Beyin ameliyatı olmasına ve sağlık sorunları bulunmasına rağmen tahliye edilmedi. Hastaneye kaldırılarak mahkum koğuşunda tedavisine devam edildi. Ancak bilinci kapanınca 18 Ağustos 2017'de tahliye kararı verildi. 4 gün sonra hastanenin tutuklular koğuşunda hayatını kaybetti.¹¹⁴

Hamza Kaçmaz, 15 Ağustos 2017: Antalya E Tipi Cezaevi'nde denetimli serbestlik yasasını ihlal ettiği gerekçesiyle tutuklu bulunan 21 yaşındaki Hamza Kaçmaz, 15 Ağustos 2017'de 'Kendini astı' denilerek Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. 5 gün sonra Kaçmaz, hastanede hayatını kaybetti. Ancak Kaçmaz'ın ön otopsi raporunda asılma izine rastlanmadı. Raporda, Kaçmaz'ın boyun arkasında ve belinde morluklar olduğu bilgileri yer aldı. Kaçmaz'ın ölümünün ardından çocuklarının intihar etmediğini, infaz

¹¹² "Cezaevinde kalabilir' raporundan bir ay sonra öldü", Artı Gerçek, 1 December 2017, <https://www.artigercek.com/haberler/cezaevinde-kalabilir-raporundan-bir-ay-sonra-oldu>

¹¹³ "Bir tuğgeneralin sessizce ölümü", Hürriyet, 9 November 2017, <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/bir-tuggeneralin-sessizce-olumu-40638836>

¹¹⁴ "Bilinci kapanana kadar tahliye edilmeyen eski Yargıtay üyesi yaşamını yitirdi", Cumhuriyet, 25 August 2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/810869/Bilinci_kapanana_kadar_tahliye_edilmeyen_eski_Yargitay_uyesi_yasamini_yitirdi.html

koruma memurları tarafından dövülerek öldürüldüğünü savunan ailesi cezaevi yönetimi hakkında şikayetçi oldu. Kaçmazın amcası, Abdulbari Kaçmaz, yeğeninin cezaevi görevlileri tarafından darp edilerek öldürüldüğünü iddia ederek şunları söyledi: “Hamza neden intihar etsin ki zaten 4 ay sonra cezaevinden çıkacaktı. Koğuş arkadaşları ailelerini arayıp her şeyi söyledi. Hamza’nın infaz koruma memurları tarafından ağır şekilde darp edildiğini anlattılar.”¹¹⁵

Ahmet Tatar, 3 Ağustos 2017: Polis amiri, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda tutuklu bulunan 3 çocuk babası Ahmet Tatar’ın kronik kalp rahatsızlığı vardı. İlaçları verilmediği ileri sürüldü. Kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.¹¹⁶

Seyit Sevgin, 31 Temmuz 2017: Kayserili iş adamı Seyit Sevgin, 15 Temmuz 2016

sonrası başlatılan operasyonlarda tutuklandı ve 10 ay cezaevinde kaldıktan sonra 21 Haziran 2017 tarihinde sağlık sorunları nedeniyle tahliye edildi. Sevgin, hastalığının ilerlemesi nedeniyle 31 Temmuz 2017 tarihinde vefat etti.¹¹⁷

Kamil Üngüt, 4 Temmuz 2017: 61 yaşındaki işadamı Kamil Üngüt Gülen hareketi soruşturması kapsamında 14 Ağustos 2016 tarihinde gözaltına alınarak tutuklandı. Tutuklu bulunduğu Kahramanmaraş Elbistan E Tipi Cezaevi’nde 4 Temmuz 2017 günü ailesiyle görüşe çıkacağı gün düş almak için girdiği banyoda kalp krizi geçirerek hayatını kaybettiği açıklandı.¹¹⁸

Hüseyin Penbe, 29 Mayıs 2017: 62 yaşında ilahiyatçı Penbe, kanser hastasıydı. Ameliyatından 3 gün sonra yeniden tutuklu bulunduğu Sincan Cezaevine konuldu. Ailesiyle görüştürülmedi. Vefat ettikten sonra şartlı tahliye kararı verildiği ortaya çıktı.

¹¹⁹

¹¹⁵ “Ölen mahkumun ailesi: Kendini asmadı, döverek öldürdüler”, Duvar, 24 August 2017, <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2017/08/24/hayatini-kaybeden-mahkumun-ailesi-kendini-asmadi/>

¹¹⁶ “Cezaevinde bir şüpheli ölüm daha: Emniyet müdürü hayatını kaybetti”, TR724, 3 August 2017, <https://www.tr724.com/cezaevinde-bir-supheli-olum-daha-emniyet-muduru-hayatini-kaybetti/>

¹¹⁷ “FETÖ sanığı vefat etti”, Deniz Postası, 9 Febr. 2018, <https://www.denizpostasi.com/index.php/kayseri/20-gundem-haberleri/14722-feto-sanigi-vefat-etti>

¹¹⁸ “Elbistan cezaevinde ölüm var!”, Mağduriyetler, 6 July 2017, <http://magduriyetler.com/2017/07/06/elbistan-cezaevinde-olum-var/>

¹¹⁹ “Öldükten sonra şartlı tahliye verdiler!”, Aktif Haber, 2 June 2017, <https://aktifhaber.com/gundem/oldukten-sonra-sartli-tahliye-verdiler-h98158.html>

Recep Erdem, 6 Nisan 2017: İşadami, 72 yaşındaydı. Erzurum Cezaevi'nde iki çocuğu ile birlikte tutukluydu. Bir süre sonra da kızı tutuklandı. Cezaevinde kalp krizi geçirdi. Hastaneye kaldırıldı 1 hafta süren tedavi süreci sonunda hayatını kaybetti.¹²⁰

Kadir Eyce, 11 Nisan 2017: Polis memuru, tutuklu bulunduğu Sivas E Tipi Cezaevi'nde rahatsızlandı. İşkence ve kötü muameleye maruz kaldı. Kanser rahatsızlığı ortaya çıktı. Tedaviye geç başlandığı için doktorlar tarafından müdahale edilemeyeceği açıklandı. Tahliye edildikten bir süre sonra hayatını kaybetti.¹²¹

Ali Özer, 23 Mart 2017: Ankara Nallıhan Devlet Hastanesi'nde Başhekim yardımcısı iken tutuklanan Doktor Ali Özer, 48 yaşındaydı. Çorum L Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunduğu sırada kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.¹²²

Mehmet Öztürk, 14 Şubat 2017: Diyarbakır'ın Lice ilçesinde görev yapmaktayken KHK ile mesleğinden ihraç edildi. (25) yaşındaki Polis Memuru Mehmet Öztürk terör suçlamasıyla gözaltına alınarak tutuklandı. Ardından konulduğu Diyarbakır Cezaevi'nde ölü bulundu. Resmi açıklamaya göre intihar ettiği belirtildi. Ancak ailesi, Diyarbakır KOM Şube Müdürlüğü'nde gözaltındayken işkence gördüğünü, elektrik verilmesi nedeniyle parmaklarının patladığını açıkladı. Cezaevinde intihar süsü verildiğini söyleyen polis memurunun babası Mahmut Öztürk, “Ben oğlumun cezaevinde öldürüldüğünü düşünüyorum. Bir metre yükseklikteki kalorifer peteğine bağlanan bir gömlekle bir insanın intihar etmesi mümkün değil. Bu işin peşini bırakmayacağım.” dedi.¹²³

¹²⁰ “74 yaşında tutuklanan Recep Erdem kalp krizi sonucu vefat etti”, Mağduriyetler, 13 April 2017, <http://magduriyetler.com/2017/04/13/74-yasinda-tutuklanan-hayirsever-recep-erdem-kalp-krizi-sonucu-vefat-etti/>

¹²¹ “Kadir Eyce vefat edeli 2 yıl oldu, cezaevlerinde hala 458’si ağır 1334 hasta var”, Bold, 12 March 2017, <https://boldmedya.com/2019/04/12/kadir-eyce-vefat-edeli-2-yil-oldu-cezaevlerinde-yuzlerce-tutuklu-hasta-var/>

¹²² “Cezaevinde bir ölüm daha...”, TR724, 24 March 2017, <https://www.tr724.com/cezaevinde-bir-olum-daha/>

¹²³ “Diyarbakır KOM Şube Müdürü Ayhan Ertuğrul, işkence ile öldürdükleri Polis Mehmet Öztürk’ün ölümüne intihar süsü verdirdi”, İşkence Raporu, 19 October 2017, <https://iskenceraporu.com/diyarbakir-kom-sube-mudur-ayhan-ertugrul-iskence-ile-oldurdukleri-polis-mehmet-ozturkun-olumune-intihar-susu-verdirdi/>

Mehmet İnam, 5 Ocak 2017: Diş hekimiydi. Tutuklu bulunduğu İzmir Menemen Cezaevi'nde kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı. İlaçlarının verilmediği iddia edildi.¹²⁴

Ünal Takmaklı, 29 Kasım 2016: Uğur Derin Dondurucu Şirketi'nin eski ortaklarından 78 yaşındaki ünlü İşadamı, 28 Temmuz'da tutuklandı. 4 ay sonra İzmir Menemen T Tipi Cezaevi'nde kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.¹²⁵

Behçet Emdi, 19 Kasım 2016: 48 yaşında Sosyal Bilgiler öğretmeni idi. Karabük T Tipi Cezaevi'nde koğuş tuvaletinde ayakkabı bağıyla kendini asarak yaşamına son verdiği açıklandı. Şüpheli ölüm olarak kayda geçti.¹²⁶

Burak Açıkalın, 8 Kasım 2016: Mühendis Açıkalın, Kırıkkale Hacılar F Tipi Cezaevi'nde tutuklu idi. İntihar ederek yaşamına son verdiği açıklandı. Burak Açıkalın'ın ailesi ölüm sebebini işkence olarak açıkladı. Aile, oğullarının vücudunda izler bulunduğunu iç kanama yaşamış olabileceğini intihar süsü verilerek öldürüldüğünü düşündüklerini belirtti.¹²⁷

İrfan Kızıllarslan, 5 Kasım 2016: Albay Kızıllarslan, Tokat Çamlıbel T Tipi Cezaevi'nde tutuklu idi. İntihar ederek hayatını kaybettiği öne sürüldü. Şüpheli ölüm olarak kayda geçti.¹²⁸

Fatih Korkmaz, 25 Ekim 2016: 30 yaşındaki öğretmen, kanser tedavisi görüyordu. Beyin ameliyatı geçirmişti. 17 Ağustos 2016'da gözaltına alındı. İşkence ve kötü muamele gördü. Eylül ayında yeni ameliyat olduğuna ve tedavi gördüğüne dair raporları olmasına rağmen Ankara'da tutuklandı. Bartın Cezaevi'ne sevk edildi. Tedavisi yarım kaldı. Hayatını kaybedeceği anlaşıncı 1,5 aylık tutukluluğunun ardından tahliye edildi. 25 gün sonra yaşamını yitirdi. 2 çocuk babasıydı.¹²⁹

¹²⁴ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹²⁵ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹²⁶ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹²⁷ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹²⁸ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹²⁹ "Fatih Korkmaz Hakk'a yürüdü", Mağduriyetler, 21 January 2017, <http://magduriyetler.com/2017/01/21/fatih-korkmaz-hakka-yurudu/>

Ahmet Ok, 20 Ekim 2016: İşadamı, 61 yaşındaki Ahmet Ok, Mersin Anamur T Tipi Kapalı cezaevinde kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı. AKP Bozyazı İlçe Başkanının kardeşiydi.¹³⁰

Nurhayat Yıldız (İkiz Bebekleri), 6 Ekim 2016: Ev hanımı Yıldız cezaevinde ikiz bebeklerini kaybetti. 29 Ağustos 2016'da 14 haftalık hamile olduğu halde Sinop'tan Samsun'a muayeneye giderken gözaltına alındı. Tutuklanarak Sinop Cezaevine konuldu. İtirazlara ve başvurulara rağmen tahliye edilmedi. 6 Ekim 2016'da cezaevine girişinin 40. Günü iki bebeğini de hayatını kaybetti. Bu haldeyken de tahliye edilmedi. Bylock suçlamasıyla 7,5 yıl hapis cezası aldı. Halen Sinop Cezaevinde.¹³¹

Seyfettin Yiğit, 16 Ağustos 2016: Cumhuriyet Savcısı Seyfettin Yiğit, tutuklu bulunduğu Bursa H Tipi Cezaevi'nde yaklaşık 1 ay sonra kendini asarak intihar ettiğini açıkladı. Ailesi öldürüldüğünü belirterek suç duyurusunda bulundu. Yiğit, AKP'li 4 bakan ve üç çocuğunun yargılandığı 17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmaları kapsamında incelenen konulardan 'TOKİ yolsuzluğu' soruşturma dosyasına ilk bakan savcılardan biriydi.¹³²

Ömer Çubuklu, 1 Ağustos 2016: Tutuklu gardiyan, İzmir 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tek başına tutulduğu geçici kabul bölümünde ayakkabı ve eşofman bağcığı ile kendisini asıp yaşamına son verdiği açıklandı. Şüpheli ölüm olarak kayda geçti.¹³³

Mustafa Törer, 28 Temmuz 2016: 1964 doğumlu ileri derecede şeker hastası işadamı, 15 Temmuz'dan hemen sonra tutuklanarak İskenderun Cezaevi'ne konuldu. Kısa süre sonra komaya girdiği ve hayatını kaybettiği açıklandı. Şüpheli ölüm olarak kayda geçti.¹³⁴

¹³⁰ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹³¹ "Nurhayat Yıldız'ın kaleminden cezaevinde ikiz bebeklerini kaybediş süreci", Bold, 12 September 2019 <https://boldmedya.com/2019/09/12/irfan-buna-dokunma-doktor-ikisi-de-olmus-dedi-sok-oldum/>

¹³² "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

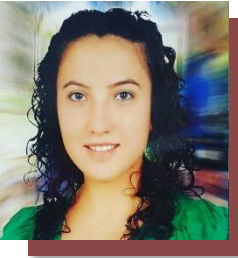
¹³³ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹³⁴ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

İsmail Çakmak, 23 Temmuz 2016: Yarbay, 20 Temmuz'da tutuklanarak Silivri Cezaevi'ne konuldu. 23 Temmuz'da 9. koğuşun 25 numaralı odasında kendisini asmak suretiyle yaşamına son verdiği açıklandı.¹³⁵

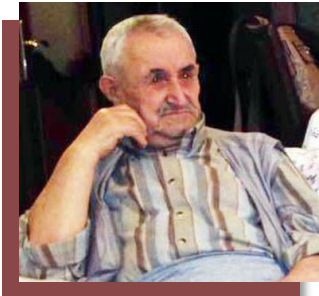
Hasan Hayri Alp, 19 Temmuz 2016: DHKP-C davasından tutuklu bulunduğu Ankara Sincan F Tipi Cezaevi'ne kalp krizi sonucu hayatını kaybettiği açıklandı.¹³⁶

Zeynep Epli, 7 Kasım 2016: PKK davasından tutuklu Zeynep Epli'nin Gebze Kapalı Cezaevi'nde kendini yakarak yaşamına son verdiği açıklandı.¹³⁷

GÖZALTINDA İHMAL VE İŞKENCE SONUCU HAYATINI KAYBEDENLER (11 VAKA)

Yusuf Topal, 24 Temmuz 2018: Giresun'da aile hekimiyle tartışmasının ardından iki polis tarafından gözaltına alınmak istenirken şiddet uygulanan, yüzüne biber gazı sıkılan ve ters kelepçe takılmak istenen 82 yaşındaki Yusuf Topal, arbede sırasında kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti. Olayın görüntülerinin sosyal medyada paylaşılarak yayılması üzerine Yusuf Topal'ın ölümüne ilişkin iki polis hakkında "taksirle öldürmek" suçlamasıyla dava açıldı. Savcılık polisler H.Ş. ve T.K'nin "taksirle ölüme neden olma" suçlamasıyla iki yıldan altı yıla kadar hapisle cezalandırılmasını talep etti. 82 yaşındaki eşi Fatma Topal, kronik hastalıkları için kullandığı ilaçların bitmesi üzerine eşinin ilaç almak için Aile Sağlığı Merkezi'ne gittiğini sadece reçete yazmayan doktor Ö.Y. ile tartıştığını açıkladı.¹³⁸

¹³⁵ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹³⁶ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹³⁷ "Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List", 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹³⁸ "82 yaşındaki Yusuf Topal'ın gözaltında ölümü: İki polis ve bir doktor açığa alındı", BBC, 29 July 2018, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-44999997>

Davut Türkel, 3 Ağustos 2017: Antalya AKÇA-DER işçi sendikası üyesi, 13 Temmuz

2017’de Gülen hareketine yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alındı. 59 yaşındaki Davut Türkel’in gözaltındaki 12. gün komaya girerek hastaneye kaldırıldığı açıklandı. Polis yetkilileri, Türkel’in ifade vermeye götürülürken düştüğünü ve kafasını Adliye’de merdivenlere çarptığını ileri sürdü. Yaklaşık 10 gün hastanede komada kalan işçi Davut Türkel, 3 Ağustos 2017’de yoğun bakımda hayatını kaybetti. Komadayken serbest bırakılmasına karar verilmesi ve otopsi yapılmaması dikkat çekti. Olayla ilgili soruşturma açılmadı.¹³⁹

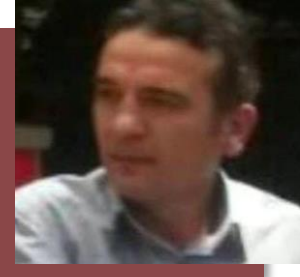
Mustafa Hikmet Kayapalı, 10 Mayıs 2017: Balıkesir’deki evinde gözaltı işlemi yapıldığı sırada balkondan düştüğü iddia edildi. İlahiyatçı-yazar.¹⁴⁰

Önder Irmak, 10 Ekim 2016: Eskişehir İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Gülen Hareketi ile bağlantısı olduğu iddiasıyla gözaltına alınan 39 yaşındaki Hava Astsubay Kıdemli Başçavuş Önder Irmak, iddialara göre nezarete tutulduğu sırada götürüldüğü tuvalette bulunan temizlik malzemelerini içerek yaşamına son verdi. Ancak, gözaltı merkezlerinde tuvaletlerde temizlik malzemesi dâhil hiçbir kimyasalın bulunmadığı belirtiliyor.

Muhammet Mertoğlu, 22 Temmuz 2016: Mertoğlu, emniyet müdürüydü. Bartın Ulus Emniyet Müdürlüğü’ndeki odasında gözaltına alınmaya çalışılırken şüpheli şekilde hayatını kaybetti. İlk resmi bilgilere göre Mertoğlu’nun kendi silahıyla intihar ettiği belirtilirken bir kaza sonucu gerçekleştiğini açıkladı. Karabük Emniyet Müdürü Serhat Tezsever ise olayın bir kaza olduğunu açıklayarak şöyle dedi: “Komiser kardeşimiz de oraya atanmış bir görevli. Vatana, millete hizmet etmek için orada görevlendirilmiş. Ne yazık ki elim bir kaza neticesinde görevinin başındayken kendisi vefat etmiştir. Allah onu en yüksek, en yüce makamlarına koysun. Devlet olarak kendisinin yanındayız, kendisi de görevin başındayken şehadete ermiştir.”¹⁴¹

¹³⁹ “Davut Türkel, a 59-years-old detainee, dies under police custody in Turkey”, 14 August 2017, <https://stockholmcf.org/davut-turkel-a-59-years-old-detainee-died-under-police-custody-in-turkey/>

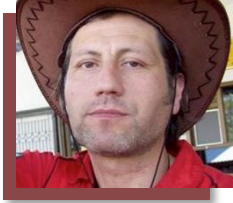
¹⁴⁰ “Mustafa Hikmet Kayapalı’nın hikâyesi”, TR724, 30 January 2018, <https://www.tr724.com/mustafa-hikmet-kayapalinin-hikayesi/>

¹⁴¹ İntihar eden İlçe Emniyet Müdürü Karabük’te toprağa verildi; Medya Karabük, 21 July 2016, <http://medyakarabuk.com/intihar-eden-ilce-emniyet-muduru-karabukte-topraga-verildi-2172.html>

Gökhan Açikkollu 5 Ağustos 2016: Gözaltında 13 gün gördüğü işkence sonucu hayatını kaybetti. Türk Tabipler Birliği yapılan araştırma sonucu hazırladığı raporda ölüm nedenini işkence olarak doğruladı.¹⁴²

Vedat Savlu, 2 Ağustos 2016: Polis baskını sırasında gözaltı işlemi yapılacağı sırada 4. Kattaki evinden düşerek öldüğü açıklandı.¹⁴³

Ahmet Bešli, 10 Ağustos 2016: Emniyet Amiriydi. Hatay, Belen İlçe Emniyet Amirliğinde görev başındayken gözaltı işlemi yapıldığı sırada beylik tabancasıyla intihar ettiği iddia edildi.¹⁴⁴

Gültekin Payat, 2 Mayıs 2017: 41 yaşındaki öğretmen, Denizli’de gözaltına alınmak istenirken balkondan düştüğü açıklandı. Şüpheli ölüm olarak kayda geçti.¹⁴⁵

E.U., 20 Ağustos 2016: Gözaltında bebeğini kaybetti. Trabzon’da Adliyesi’nde zabıt kâtipliği yapan 32 yaşındaki E.U., Gülen Hareketine yönelik soruşturma kapsamında ByLock kullandığı gerekçesiyle gözaltına alındı. Gözaltına alındığında 8 haftalık hamile olan U, yaşadığı stres ve panik sonrası hastaneye kaldırıldı ve doktor bebeğin kalp atışlarında bir terslik olduğunu söyledi. Ailesi, görevli polis memurlarından E.U.’nun hastanede kalmasını istese de, memurlar bunun mümkün olmadığını belirtip genç kadını tekrar nezarethaneye götürdü. Oradayken 4. gün E.U.’nun isminin ByLock listesinde olmadığı ortaya çıktı ve genç kadın sarbest bırakıldı. U., hemen soluğu hastanede aldı ama doktorlar bebeğini kaybettiğini söyledi. 4,5 yıldır çalıştığı zabıt kâtipliğinden açığa alınan 6 ay sonra da ihraç edilen U., hakkında açılan davadan 2 yıl sonra beraat etti.¹⁴⁶

¹⁴² “İşte Gökhan Açikkollu cinayetinin belgeleri: ‘İşkenceyle öldüğüne şahidim’”, TR724, 28 November 2017, <https://www.tr724.com/iste-gokhan-acikkollu-cinayetinin-belgeleri-iskenceyle-oldugune-sahidim/>

¹⁴³ “Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List”, 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹⁴⁴ “Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List”, 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹⁴⁵ “Suspicious Deaths And Suicides In Turkey – Updated List”, 25 January 2019, <https://stockholmcf.org/suspicious-deaths-and-suicides-in-turkey-updated-list/>

¹⁴⁶ “‘ByLock’ şüphesi hayatını kararttı”, Milliyet, 30 June 2018,

Büşra Atalay bebeği 27 Eylül 2017: 17 Eylül 2017'de Gebze'de özel bir hastanede tedavi altındayken polisin gözüaltına almak için baskın yapması sonucu fenalaşan Büşra Atalay, kusmaya başladı. Polisler, Atalay'ın o halde ifadesini almak istedi. 6 aylık hamile olan kadının durumu ciddileşince, Farabi Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Sezaryan doğum için ameliyata alınan kadın, henüz 6 aylık olmasına rağmen ikiz bebek dünyaya getirdi, fakat bebeklerin biri hayatını kaybetti, diğeri ise yoğun bakımda tedavi gördü.¹⁴⁷

<http://www.milliyet.com.tr/gundem/bylock-suphesi-hayatini-karartti-2697755>

¹⁴⁷ “Erdoğan rejiminin zulüm fotoğrafı: Anne bir bebeğini kaybetti, diğeri yoğun bakımda; kapıda ise polis bekliyor!”, TR724, 29 September 2017, <https://www.tr724.com/erdogan-rejiminin-zulum-fotografi-anne-bir-bebegini-kaybetti-digeri-yogun-bakimda-kapida-ise-polis-bekliyor/>

SONUÇ VE TAVSİYELER

Türkiye’de yeniden sistematik hale gelen işkence ve kötü muamele suçu vahim sonuçlar doğurmakta, telafisi mümkün olmayan mağduriyetlere sebep olmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, insan haklarının yeniden tesisi için Anayasayı, Türk Ceza Kanunu’nu ve kabul etmiş olduğu sözleşmeleri dikkate alarak güçlü bir irade ortaya koymalıdır.

AKP hükümeti sözcülerinin insanlık dışı muameleyle, işkence suçuyla ilgili başvuruları dikkate almayacaklarını açıklamasının vahim sonuçları olmuştur. Zira gözaltında ve cezaevlerinde işkence sonucu ölümler yaşanmıştır. Ancak onlarca cakaya rağmen işkence suçunu işleyenler hakkında açılmış herhangi bir dava bulunmamaktadır. Açılan soruşturmalar inceleme yapılmadan kapatılmaktadır. Türkiye, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler’in işkenceyi izleme birimlerini engellemeye, belgeli iddialarını yalanlamaya yönelik tavır sergilemektedir. Ayrıca denetim söz konusu olduğunda işkence izlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik gizli talimatların verildiği ortaya çıkmıştır. Gizlenen, üstü örtülen işkence vakaları ve bunun sonucunda gerçekleşen ölümlerin varlığına dair kuşkular endişeleri arttırmaktadır.

Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Komite’nin talepleri doğrultusunda, yasa maddelerinde işkence suçunun tanımını düzenlemeli ve işkence yapanlar cezasız kalmamalıdır. Kolluk güçlerini cesaretlendiren ve işkencecilerin cezasız kalmasının önünü açan özellikle 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin (KHK) 9’uncu maddesi gibi yasalar yürürlükten kaldırılmalıdır. İşkence suçunun yaptırımını ağırlaştırılmalıdır.

Bir insanlık suçu olan ve zamanaşımı bulunmayan işkence suçunun failleri derhal tespit edilmeli soruşturma başlatılmalı ve cezalandırılmalıdır. İşkence suçuna göz yuman makam ve iktidar sahiplerinin de tespit edilerek cezalandırılması gerekmektedir.

Günlük doktor muayenelerinin Türkiye’nin de taraf olduğu İstanbul Protokolüne uygun olarak yapılması için gerekli talimatların verilmesi, denetimin yapılması görevini kötüye kullanan doktorların cezalandırılmasının sağlanması gerekmektedir.

İşkence ve kötü muamele iddiasının üzerini örten, soruşturma açmayan, açılan soruşturmayı etkin yürütmeyen yargı mensuplarına yaptırım uygulamayı sağlayacak yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

AKP hükümeti sistematik işkence uygulandığı iddia edilen sorgu merkezlerini ve ceza infaz kurumlarını bağımsız kurukların ve insan hakları örgütlerin denetime açmalıdır. Cezaevlerinde şüpheli ölümlerin, işkence iddialarının sıhhatli şekilde soruşturulması sağlamalıdır. Cezaevlerinde taciz, koşullarda kapasitenin 4-5 misli tutuklu hükümlü barındırma, yemek ihtiyacının yeterince karşılanmaması, kadın-erkek duş alanlarının izlenmesi gibi muameleler sonlandırılmalı ve denetimler yapılmalıdır.

ADVOCATES OF SILENCED TURKEY
P.O. BOX 2399 WAYNE, NJ
07474-2399

help@silencedturkey.org

1-540-209-1934

[@silencedturkey](https://www.instagram.com/silencedturkey)

SUPPORT AST

A VOICE FOR FREEDOM AND HUMAN RIGHTS

Human
rights are
absent in
Turkey.
You can
defend
your rights,
but they can't.

AST gives a voice to the voiceless,
give your support to a cause that matters.

silencedturkey.org/donatenow

